

TAMPEREEN YLIOPISTO

Mari Saarinen

KARJALAN SANOMIEN RAKENTAMA KARJALAINEN
KANSALLISIDENTITEETTI

Tiedotusopin pro gradu -tutkielma
Lokakuu 2012

TAMPEREEN YLIOPISTO

Viestinnän, median ja teatterin yksikkö

SAARINEN, MARI: Karjalan Sanomien rakentama karjalainen kansallisidentiteetti

Pro gradu -tutkielma, 88 s., 5 liites.

Tiedotusoppi

Lokakuu 2012

Karjalan Sanomat on Venäjän Karjalassa ilmestyvä suomenkielinen sanomalehti. Se on eräänlainen karjalaisuuden lippulaiva Karjalan tasavallassa, jossa muu elävä ja näkyvä karjalaisuus alkaa hiipua. Karjalainen nuoriso venäläistyy, eikä perinteisiä tapoja tai edes kieltä enää oikein tunneta.

Tutkin pro gradussani sitä, miten Karjalan Sanomat rakentaa sisällössään karjalaista kansallisidentiteettiä. Tutkielmani on laadullinen sisällönanalyysi, jossa aineistonani on 206 Karjalan Sanomien juttua ajalta 1.7.–31.12.2009. Tarkastelen juttujen sisältöä viiden eri kansallisen identiteetin tekijän kautta. Nämä kansallisidentiteetin tekijät ovat kulttuuri (sisältää kielen, uskonnon sekä tavat ja traditiot), paikka, historia, etnisyys ja talous.

Paikallislehtenä Karjalan Sanomat voi toimia oman alueensa ja viiteryhmänsä äänitorvena. Se voi tuoda esiin karjalaista kulttuuria, luoda yhteenkuuluvuuden tunnetta ja näin ollen ylläpitää karjalaisuutta. Mielenkiintoni on siinä, mitä juttujen sisällöissä ehdotetaan karjalaiseksi identiteetiksi.

Löysin aineistosta sisältöä, joka tukee jokaista viittä etsimääni kansallisidentiteetin tekijää. Karjalan Sanomat rakentaa karjalaisuutta kertomalla eri tavoin kulttuurista, paikasta, historiasta, etnisyydestä ja taloudesta. Luokittelin löytöni alaluokiksi. Ne kertovat, miten näistä kansallisen identiteetin tekijöistä puhutaan lehden sivuilla. Aineistossani vallitseva teema oli huoli tulevaisuudesta: karjalan kieltä ei enää osata, paikkakuntien karjalaista historiaa ei enää tunneta eikä vaalita, maaseutu autioituu ja perinteisiä kädentaitojakin hallitsee enää harva. Karjalaisen kulttuurin väistyminen venäläisyyden tieltä vaikuttaa olevan ajan kysymys.

Karjalan Sanomat voi jo pelkällä olemassaolollaan ylläpitää karjalaisuutta. Se, että karjalainen voi lukea itseään koskettavia uutisia suomen kielellä, edesauttaa karjalaisuuden säilymistä. Kulttuuria ei kuitenkaan voi pelkästään säilöä. Sitä pitää myös uusintaa ja sen pitää muuttua ajan sykkeen mukana, jotta se pysyisi osana nykyihmisen arkea ja identiteettiä.

Asiasanat: kansallinen identiteetti, karjalaisuus, Karjalan Sanomat, Venäjän Karjala, Karjalan tasavalta, laadullinen sisällönanalyysi

Sisällysluettelo

1. JOHDANTO	1
2. TAUSTAA	4
2.1 KEITÄ KARJALAISET OIKEIN OVAT?	4
2.2 KARJALA ALUEENA	7
2.3 ONKO KARJALAN KIELI SUOMEA?	8
2.4 VENÄJÄN KARJALA TÄNÄ PÄIVÄNÄ	9
3. KARJALAN SANOMAT, PIENI SAAREKE KARJALAIKUUTTA VENÄJÄLLÄ	11
3.1 MILLAINEN LEHTI ON KARJALAN SANOMAT?	11
3.2 TOIMITTAJILLA SUOMALAIK-UGRILAIKIA KYTKÖKSIÄ	16
4. TEOREETTINEN TAUSTA	21
4.1 AIKAIKEMPI TUTKIMUS	21
4.2 IDENTITEETIN LÄHTEILLÄ	26
4.2.1 Jokainen rakentaa identiteettinsä itse	26
4.2.2 Kansallinen identiteetti	28
4.3 KANSALLISEN IDENTITEETIN RAKENNUSPALIKAT	32
5. TUTKIMUSAINEISTO JA -MENETELMÄ	38
5.1 AINEISTON RAJAAMINEN	38
5.2 METODINA LAADULLINEN SISÄLLÖNANALYYSI	40
5.3 KOLME TAPAA TEHDÄ LAADULLISTA SISÄLLÖNANALYYSIA	42
6. ANALYYSI	44
6.1 HISTORIA	45
6.2 KULTTUURI	49
6.2.1 Uskonto	50
6.2.2 Tavat ja traditiot	53
6.2.3 Kieli	58
6.2.4 Muu kulttuuriin liittyvä sisältö	64
6.3 PAIKKA	66
6.4 ETNISYYS	70
6.5 TALOUS	74
7. JOHTOPÄÄTÖKSET	77
LÄHDELUETTELO	84
LIITE	89

1. Johdanto

Pieni paikallislehti toimii yleensä alueensa äänitorvena. Kun lehden alue onkin etnisen vähemmistökansan alue, voidaan kuvitella, että paikallislehden sisällöissä kaikuisi tavallista syvemmin me-henki, yhteisöllisyys ja yhteinen identiteetti. Muiden kansallisten vaikutteiden alla etninen vähemmistö kansa voi sanomalehden avulla pitää kiinni omasta kulttuuriperinnöstään ja pitää sitä elossa. Tällöin voidaankin nähdä, että paikallislehdellä on tärkeä tehtävä vähemmistökansan olemassaolon kannalta. Lehden jutut kuvastavat jopa huomaamattaan vähemmistökansaa ja tällä tavoin ylläpitävät sekä rakentavat kansan identiteettiä.

Vietin syksyn 2009 Venäjän Karjalassa, Petroskoissa, jossa harjoittelin toimitustyötä Karjalan kansalliskielisessä tv- ja radioyhtiössä. Samalla tutustuin Karjalan tasavallassa ilmestyvään suomenkieliseen lehteen – Karjalan Sanomiin (KS). Se on paikallislehti, joka ilmestyy kerran viikossa. Lehden kaikki jutut kirjoitetaan suomeksi. Kiinnostukseni tutkia lehteä heräsi, kun aloin miettiä, millä tavalla paikallisuus näkyy lehden sivuilla – ja mitä se oikeastaan tässä tapauksessa on. Pohdin, onko Karjalan Sanomien paikallisuus todellisuudessa venäläistä vai karjalaista ja miten vähemmistökansan minuutta jutuissa rakennetaan.

Omat kytkökseni Karjalaan näkyvät sukujuurissani. Äitini isä oli karjalainen. Hän syntyi Karjalankannaksella Valkjärvellä ja joutui sodan seurauksena jättämään kotinsa ja muuttamaan muualle Suomeen tuhansien muiden karjalaisten tavoin. Isoisäni ei ollut minulle läheinen, joten minulle ei ole muodostunut oikein minkäänlaista käsitystä Karjalasta hänen kauttaan. Toisenlainen kytkös nyky-Karjalaan tulee isäni puolelta, sillä hänen vanhempansa olivat molemmat inkeriläisiä. Toisen maailmansodan seurauksena suuri osa inkeriläisistä siirrettiin Inkerinmaalta Suomeen. Suomen ja Neuvostoliiton välisen sodan päätyttyä Neuvostoliitto vaati, että inkeriläisten oli palattava Neuvostoliittoon. He eivät kuitenkaan saaneet palata kotiseuduilleen, vaan heidät sijoitettiin muualle, ympäri Neuvostoliittoa. Historian tuiverruksessa suuri osa inkeriläisistä päätyi lopulta asumaan Karjalan tasavaltaan. Tämä inkeriläisten ryhmä muodostaa nykyään merkittävän suomenkielisen väestöosan Karjalassa. Minullakin on yhä edelleen inkeriläistä sukua Petroskoissa ja muualla Karjalan tasavallassa.

Lukiessani Karjalan Sanomia, en voi olla pohtimatta, onko lehti vain suomennettu venäläinen lehti vai onko siinä todella jotain karjalaista. Minkälaista todellisuutta KS rakentaa jutuissaan? Tekevätkö suomen kieli ja Karjalan tasavallassa tapahtuneet asiat lehdestä karjalaisen? Rakentavatko nämä tekijät karjalaista identiteettiä vai onko lehti vain karjalaisuuden irvikuva tai kenties viimeinen yritys pitää karjalaista kulttuuria elossa ennen kuin viimeisetkin ”peräkulman mummot” kuolevat? Lehden lukijakunta on iäkästä väkeä, sillä karjalaisia juuria omaava nuoriso on venäläistynyt vahvasti, eikä moni nuori enää osaa puhua suomea tai karjalaa.

Tässä tutkimustyössä tehtäväni on selvittää, mitä karjalaisuus on KS:n juttujen mukaan. Metodina käytän laadullista sisällönanalyysia. Mielenkiintoni on mediatekstien representaatioissa, eli siinä, mitä ehdotetaan karjalaiseksi identiteetiksi. Sitä, mitä karjalaisuus todella on, en aio enkä edes pysty selvittämään. Tutkimuskysymykseni on:
– *Miten Karjalan Sanomat rakentaa sisällössään kansallisidentiteettiä?*

Viestintä ei ole vain ihmisryhmille viestimistä, vaan myös näiden ryhmien luomista (Hujanen 2000, 46). Samoin KS ei sisällöissään ainoastaan jaa informaatiota, vaan myös luo ja uusintaa karjalaisuutta, karjalaisten ryhmää. Jutut rakentavat sosiaalista todellisuutta. On kuitenkin hyvä huomata, että vaikka KS osallistuu karjalaisen identiteetin muodostamiseen, se ei kuitenkaan muodosta sitä yksinään sataprosenttisesti. Karjalaisuuteen tai minkä tahansa ryhmän identiteetin muodostumiseen ei riitä yksinomaan lehden luoma viiteryhmä, vaan se on vain yksi sitä pönkittävä tekijä. Tutkimuksessani pyrin selvittämään, minkälaista karjalaista identiteettiä KS tulee levikkialueelleen ehdottaneeksi. Haluan kuitenkin tähdentää, että en ota tutkimuksessani kantaa tämän KS:n luoman karjalaisen identiteetin todenmukaisuuteen.

Luvussa 2 selvitän Karjalan taustaa alueellisesti, kulttuurisesti ja kielellisesti. Luvussa 3 esittelen Karjalan Sanomat lehtenä ja taustoitan sen toimittajakuntaa tekemälläni pienellä kyselyllä. Luvussa 4 perehdyn aiheen teoreettiseen taustaan. Alaluvussa 4.1 tarkastelen aikaisempaa tehtyä tutkimusta, joka liittyy omaan tutkimukseeni.

Identiteetin tutkiminen vaikuttaa olevan muodikas aihe tällä hetkellä. Aihetta on tutkittu kovasti eri näkökulmin ja eri konteksteissa. Identiteettejä onkin monenlaisia. Yksi tapa rakentaa minuutta on peilata itseään kansallisuuden kautta. Oman tutkimukseni keskeinen

käsite on kansallinen identiteetti. Se muodostuu useista eri tekijöistä. Tässä tutkimuksessa nojaan siihen, että nämä tekijät ovat kulttuuri, paikka, historia, etnisyys ja talous.

Alaluvuissa 4.2 ja 4.3 määrittelen näitä tutkimukseni keskeisiä käsitteitä ja selvitän, miten käytän niitä tässä työssä. Esittelen aineistoni ja avaan tutkimusmetodiani laadullista sisällönanalyysiä luvussa 5. Luku 6 sisältää tutkimusaineiston analyysiä, ja viimeisessä luvussa 7 ruodin lopputuloksia.

Haluan täsmentää heti alkuun muutamien sanojen käyttöä väärinkäsitysten välttämiseksi. Kun puhun Venäjän Karjalasta, tarkoitan sillä niitä karjalaisten perinteisiä asuma-alueita, jotka kuuluvat *nykypäivänä* Venäjälle. Siihen siis sisältyvät myös ne entisen Suomen Karjalan osat (Raja-Karjala, Laatokan Karjala ja Karjalankannas), jotka luovutettiin Neuvostoliitolle vuonna 1940. Suomen Karjalalla tarkoitan sitä aluetta, joka kuuluu *nykypäivänä* Suomelle, eli sodan jälkeen meille jääneitä karjalaisalueita Pohjois- ja Etelä-Karjalaa. Moni historiateos ei sisällytä Suomen luovuttamia alueita käsitteeseen ”Venäjän Karjala”, mutta tässä tutkimuksessa erottelen Suomen ja Venäjän Karjalat toisistaan *nykypäivän* tilanteen mukaan.

Lisäksi haluan tähdentää, että tutkiessani kansallisidentiteettiä tutkin nimenomaan kansallisuutta, en kansalaisuutta. Suomalaiselle näiden kahden ero voi olla hieman hämmentävä, sillä olemme tottuneet ajattelemaan, että yksi kansa muodostaa yhden valtion. Venäjän tapauksessa näin ei kuitenkaan ole, vaan Venäjällä on useita kansoja, joista karjalaiset ovat yksi muiden joukossa. Venäjän kansalainen voi olla kansallisuudeltaan esimerkiksi ukrainalainen tai karjalainen. Vaikka heillä onkin eri kansallisuus, he ovat silti saman valtion kansalaisia.

2. Taustaa

Mikä ja missä on Karjala? Kuka on karjalainen? Näihin kysymyksiin ei ole yhtä tyhjentävää vastausta. Seuraavissa alaluvuissa pyrin muodostamaan kuvan Karjalasta selvittämällä karjalaisten taustaa ja tarkastelemalla lyhyesti Karjalan historiaa kulttuurisesti ja alueellisesti. Sen jälkeen pyrin selvittämään, miten karjalan kieli eroaa suomesta ja mitä Venäjän Karjalaan nykyään kuuluu.

2.1 Keitä karjalaiset oikein ovat?

Suloisessa Suomessamme
oisko maata armaampaa,
kuin on kaunis Karjalamme,
laulun laaja kotimaa!

Lauluna sen kosket kuohuu,
järven aallot loiskuaa.
Säveleitä salot huokuu,
ikihongat humajaa.

Karjalaisten laulu
Sävel ja sanoitus: P.J. Hannikainen

Karjala tunnetaan ennen kaikkea runotaidoistaan ja Kalevalasta. Ilman Karjalan meille antamaa perintöä, Suomen kansalliseepos Kalevalaa ja kansanrunokokoelma Kanteletarta, olisi vaikea edes hahmotella suomalaisen kulttuurin kehityslinjoja. (Sihvo 1983, 7) Niin tärkeää karjalainen kulttuuriperintö on siis Suomen kansalle ja niin vahvasti tämä kulttuuriperintö sitoo karjalaiset yhteen omaksi yhteisökseen.

Karjalaisten laulu tiivistää sen, mitä on karjalaisuus kautta aikojen (emt., 7). Sanat paljastavat, että karjalaisuuteen linkittyvät isänmaanrakkaus, lauluperinne, maanläheisyys ja luonnon arvostaminen. Nämä tekijät kertovat puolestaan karjalaisesta kulttuurista. Kulttuuri on se, joka antaa omaleimaisuuden Karjalalle ja se, mikä erottaa Karjalan omaksi alueekseen.

”Mikään heimo tai kansa ei ole muuttumaton kokonaisuus, vaan pitkillä linjoilla tarkasteltuna jatkuvasti muuttuva historiallinen yksikkö, joka muuttuvien ainesten rinnalla sisältää tiettyjä pysyviä tekijöitä ja tiettyä jatkuvuutta, niin että se voidaan käsittää yhdeksi kokonaisuudeksi ja erottaa muista heimoista ja kansoista sekä muista alueista.” (Kirkinen 1983, 11)

Karjalaisista on puhuttava kansana. Siitä ei voida käyttää heimo-nimitystä, sillä karjalaiset ovat olleet ”yksi itämerensuomalaisista kansoista kantasuomalaisesta kaudesta lähtien”. Karjalaiset lukeutuvat omaksi kansakseen, kuten liiviläiset, virolaiset, vatjalaiset ja vepsäläiset. (Kemppinen 1977, 16)

Karjalainen yhteisö on ollut olemassa ainakin tuhat vuotta. Karjala-nimi on tullut Laatokan rannalla olleesta Korela-nimisestä asutuksesta. Muinaisnorjalaiset sen sijaan puhuivat alueesta nimellä Kirjalaland. Näistä kaukaisista ajoista jonkinlainen ”samuus” on jatkunut nykypäivän karjalaisiin asti. Keskiajalla karjalainen kulttuuri ja identiteetti jaettiin väkivalloin Ruotsin ja Venäjän kesken. Karjalaista yhteisöä onkin keskiajalta lähtien leimannut jakaantuminen Venäjän ja Suomen alueelle. Kansa on kasvanut kahden maan ja kulttuurin keskellä, idän ja lännen väliin. Venäjällä karjalaiset ovat virallinen vähemmistökansa. Suomessa he sen sijaan eivät ole oma kansansa, vaan osa Suomen kansakuntaa. Suomen Pohjois- ja Etelä- Karjalan lisäksi karjalaisia asuu Suomen alueella siellä täällä sen seurauksena, että karjalaisia evakuoitiin Karjalasta pääosin Etelä-Suomen alueille. Nykypäivänä karjalaisia asuu pääasiassa kolmella alueella: Venäjällä Karjalan tasavallassa, Suomessa sekä Keski-Venäjällä Tverin läänissä, jonne karjalaisia pakeni 1600-luvulla Ruotsin valloittamasta Käkisalmen läänistä. (Kirkinen 1998, 38–54)

Vaikka karjalaisuus on alueellisesti jakautunut kolmeen osaan, on niissä kaikissa havaittavissa jonkinlaista samuutta, toisin sanoen karjalaista identiteettiä. Yhteistä identiteettiä karjalaisuudelle ovat historiallisesti rakentaneet muun muassa suomalais-ugrilainen kieli, liikkuva elämäntapa, asettuminen pitkien vesiteiden läheisyyteen, laajan eräalueen hallinta, vilkas kaupallinen kulttuurivaihto, käyttöesineiden ja korujen tekemisessä vaadittavat esteettiset kädentaidot, uskollisuus perinteille, mutta kuitenkin vierasperäisten vaikutusten omaksuminen, ilmaisulahjakuus (koristeelliset puvut ja taidokas runoperinne), kiintymys sukuun ja sukuperinteisiin sekä kristinusko, joka sulatettiin omaan muinaisuskontoon. (emt., 38–54)

Kristinusko levisi Karjalan alueelle, kun bysanttilaiset lähetyssaarnaajamunkit saarnasivat karjalaiselle väestölle noin 900–1000-luvuilla (Kemppinen 1977, 13). Omaleimaiseen karjalaiseen kristilliseen perinteeseen kuuluvat itkuvirret, uhriateriat, kansanomaiset häämenot ja sukupidot siinä missä paikkansa on myös Kristuksella, Neitsyt Marialla ja muilla kristinukon keskeisillä hahmoilla. Karjalaisten omaksuma kristinusko on jakautunut pääasiassa luterilaisuuteen ja ortodoksisuuteen. (Kirkinen 1998, 38–54)

Muita karjalaisen identiteetin ydinaineiksia sanotaan olevan seurallisuus, sosiaalisuus, iloisuus, huumorintaju, uuden etsintä ja uteliaisuus, luja kiintymys sukuun, kyliin, luontoon ja kotiseutuun, isänmaallisuus ja optimistisuus. Sukuperinteiden arvostus lienee luonut edellytyksiä mielikuvituksen kehitykselle ja runotaidon jatkuvuudelle. (emt., 38–54)

Karjalainen identiteetti on kohdannut kriisejä alueen ollessa eräänlainen heittopussi Venäjän ja Ruotsin välillä. Kohtalokkain kriisi kuitenkin koettiin talvisodan ja jatkosodan seurauksena, kun Suomi joutui luovuttamaan keskeiset osat omasta Karjalastaan Neuvostoliitolle. Alueen väestö, jota oli noin 400 000 henkeä, siirrettiin asumaan muualle Suomeen. Vaikka Suomessa arveltiin karjalaisten evakkojen pian sulautuvan muihin suomalaisiin, heidän identiteettinsä on kestänyt omanlaisenaan, siitäkin huolimatta, että karjalaiset ovat hajallaan ympäriinsä. (emt., 42–52)

Tässä alaluvussa luetellut karjalaista identiteettiä kuvaavat tekijät eivät automaattisesti päde joka ikiseen karjalaiseen henkilöön, mutta ne antavat suuntaviivoja sille samuudelle, johon karjalaiset voivat samaistua. Tunne yhteisestä kansallisesta identiteetistä muodostuu käsityksistä ja mielikuvista, joita yksilö liittyy itseensä tietyn kansakunnan jäsenenä (Lehtonen 1997, 32). Kun kansa mieltää olevansa tietynlainen, se kokee yhteenkuuluvuutta niiden kanssa, joiden se katsoo kuuluvan samaan ryhmään. Samalla kansa tulee erotelleeksi, ketkä eivät kuulu joukkoon. Identiteetti onkin eräänlainen samankaltaisuuden ja erilaisuuden kohtauspaikka (Hujanen & Pietikäinen 2000, 6). Paikallislehdellä on tässä aivan oma roolinsa. Lehti voi ylläpitää, vahvistaa tai horjuttaa tällaista me vs. he -asettelua. Yleensä lehti nimenomaan ylläpitää ja vahvistaa sitä, koska lukijakunnan yhteinen identiteetti tukee lehden toimintaa ja sen asemaa. Hujanen (1997, 106–107) kuvailee, että vaikka media on jo itsessään vastakkainasettelujen luoja, se on yhtä lailla areena myös median ulkopuolella syntyville me ja he -ulottuvuuksille.

2.2 Karjala alueena

Laajimmassa merkityksessään Karjala sisältää sekä Suomen Karjalan että Venäjälle kuuluvan Karjalan. Karjala ulottuu idässä Kannanlahteen, Vienanmereen, Äänisjokeen ja Äänisjärveen, lännessä Savon ja Uudenmaan rajoille, etelässä Suomenlahteen, Inkerinmaahan, Laatokkaan ja Aunuksen kannakselle, sekä pohjoisessa Pohjanmaan itäisimpään osaan ja Kuolan niemimaahan (Anon 1997, 3).

Karjalan historia voidaan ulottaa ainakin 6000-luvulle eKr., jolloin alueen pysyvä asutus oli esisaamelaista alkuperää (Kirkinen 1983, 11). Esisaamelainen ja suomalais-ugrilainen asutus voidaan nähdä karjalaisen heimon alkuituina. Tästä asutuksesta on jäänyt geenejä ja perinteitä luonnollisesti myös Karjalan myöhempään väestöön. (emt., 12)

Kemppisen (1977, 8) mukaan karjalaiset ovat mahdollisesti asuneet Laatokan ympäristössä 500-luvulta lähtien. Näiltä alueilta he ovat levinneet koilliseen, pohjoiseen ja luoteeseen. Vienan Karjalan ja Aunuksen karjalaiset polveutuvat alueilla eläneistä esivanhemmista, mutta myös muuttoliike Suomen puolelta on vaikuttanut sukujuuriin. (Kemppinen 1977, 8)

Kemppinen (1977, 11) muistuttaa, että etnologinen Karjala on aivan erilainen kuin kielitieteellinen. Etnologisella tarkoitetaan sitä, millainen oli alkuperäinen Karjala ja missä se sijaitsi. Kemppinen määrittää Suomen itärajan takaisen karjalaisryhmän asuma-alueiksi Arkangelin ja Aunuksen läänit sekä muuttojen seurauksena Novgorodin ja Tverin läänit ja jopa Inkerinmaan. Karjalaisia muutti Venäjälle Novgorodin ja Tverin lääneihin sotien ja uskonnollisen vakaumuksen vuoksi pääosin 1600-luvulla. (emt., 8)

Karjalaisten asuma-alue on vaihdellut milloin Ruotsin ja milloin Venäjän valtakuntaan kuuluvaksi. Pähkinäsaaren rauha vuonna 1323 määritteli suuren alueen Karjalaa kuuluvan Venäjälle, kun taas Stolbovan rauhassa 1617 se oli osa Ruotsia. Sen sijaan Haminan rauhassa 1809 koko Suomi liitettiin suuriruhtinaskuntana Venäjään. (emt., 17)

Kun Suomi itsenäistyi vuonna 1917, Suomi vapautui Venäjän hallinnosta. Toisen maailmansodan seurauksena osa Suomen Karjalasta jäi Neuvostoliitolle. Luovutetun Karjalan alueet olivat Raja-Karjala, Laatokan Karjala ja Karjalankannas. Rajat määriteltiin Moskovan rauhassa 1940 ja Pariisin rauhassa 1947. (emt., 17) Jatkosodan jälkeen

evakkoon joutuneet elättelivät toivoa, ettei kotiseutuja olisi menetetty lopullisesti (Nevalainen 1998, 251). Karjalan ”palauttamisesta takaisin” on puhuttu aina näihin päiviin saakka, tosin nykypäivänä tämä toive tuskin on enää realistinen.

2.3 Onko karjalan kieli suomea?

Venäjällä puhuttu karjalan kieli ei ole sama asia kuin suomen kieli. Se on suomalaisen näkökulmasta karjalan murretta, joka on saanut vaikutteita venäjän kielestä. Karjalan kieli ja suomen kieli ovat alkujaan lähtöisin samasta suomalais-ugrilaisesta kielipoolista, mutta vuosien varrella ne ovat eriytyneet ja saaneet vaikutteita eri suunnilta. Venäjällä karjalan kielellä on oma kielistatuksensa. Suomenkielinen ymmärtää melko hyvin karjalan kieltä ja karjalankielinen puolestaan suomea, vaikka karjalan kieli onkin ajan saatossa sekoittunut melkoisesti venäjän kieleen. Tämä sekoittuminen näkyy vaihdellen riippuen siitä, mistä karjalan kielen murteesta puhutaan. Vienan ja ylipäätään pohjoisen murrealueen edustajille suomen kieli on yhä edelleen melko helposti ymmärrettävää. Sen sijaan Aunuksessa ja eteläisillä murrealueilla kieli on saanut niin paljon vaikutteita venäjän kielestä, että se on jo kovin kaukana suomesta. Kielellisesti karjalaiset ovat sopeutuneet vahvasti venäjän vaikutusalueeseen. Venäjän kieli omaksutaan helposti käyttökieleksi, sillä sitä osataan yleisemmin ja sitä arvostetaan vähemmistökieltä enemmän yhteiskunnassa. Perheissä nuorempi polvi on lakannut puhumasta karjalaa lähes tyystin. Karjalan kielen muuttuminen maaseudun mummojen kieleksi vaikuttaa omalta osaltaan karjalaiseen identiteettiin. Kotikielen vaihtuminen venäjäksi johtaa karjalaisnuorison venäläistymiseen. Kouluissa opetetaan yhä edelleen karjalan kieltä, mutta se ei ole opetuskieli. (Laine 1998, 248–249, Pietiläinen 2002, 164)

Karjalan kielen vääjäämättömältä vaikuttava kuihtuminen kirvoittaa ikäviä arvioita kielen ja sitä mukaa karjalaisuuden tulevaisuudesta. Sihvo (1983, 386) kirjoittaa karjalaisuuden olevan tuomittu kuolemaan, sillä murre on maailmalla hajallaan särkymässä ja laimenemassa. Arvio paljastaa, että karjalaisuuden ja kielen nähdään olevan niin kiinteästi osa toisiaan, että jos kieli kuolee, kuolee myös karjalaisuus. Kieli siis tulkitaan elintärkeäksi identiteetin rakennuspalaseksi.

Nykyisin katsotaan, että karjalan kielellä on kolme murretta: aunuksenkarjala eli livvi, vienankarjala eli varsinaiskarjala ja lyydi. Näistä suomea lähinnä on vienankarjalan murre. Karjalan tasavallassa on ollut esillä sellaisiakin hankkeita, että näille kolmelle murteelle muodostettaisiin yksi oma yleiskieli. Karjalan Sanomissa yleiskielenä toimii suomen kieli, jota karjalankieliset ymmärtävät kohtuullisen hyvin. (Manner 2009)

2.4 Venäjän Karjala tänä päivänä

Venäjän luoteisosassa sijaitsevassa Karjalan tasavallassa asuu noin 800 000 ihmistä. Tästä määrästä 280 000 asuu tasavallan pääkaupungissa Petroskoissa. Väestöstä 75 prosenttia on venäläistä. Etnisiä vähemmistöjä ovat karjalaiset (10 prosenttia väestöstä), valkovenäläiset (seitsemän prosenttia), ukrainalaiset (neljä prosenttia), suomalaiset (kaksi prosenttia) ja vepsäläiset (0,8 prosenttia). (Pietiläinen 2002, 163)

Venäläistyminen on ollut yleistä Karjalan vähemmistöjen joukossa. Vuonna 1989 noin 90 prosenttia tasavallan väestöstä ilmoitti äidinkielekseen venäjän. Samana vuonna 5,2 prosenttia väestöstä puhui karjalan kieltä. (emt., 163)

Karjalan tasavaltaan kuuluu – muiden maa-alueiden lisäksi – alueita, jotka kuuluivat Suomelle ennen vuotta 1940. Nämä alueet asutettiin sodan jälkeen venäläisillä, ukrainalaisilla ja valkovenäläisillä. (emt., 163–164)

Karjalan suomalainen väestö muodostui vasta vuoden 1949 jälkeen, kun inkeriläisten annettiin muuttaa Karjalaan. (emt., 164) Inkeriläiset ovat suomalainen kansanos, jonka historia on jäänyt epäselväksi monelle nykysuomalaiselle. Inkeriläisten tarina on pähkinänkuoressa seuraava: suomalaisia asutettiin 1600-luvulla Pietarin eteläpuoliselle alueelle, jossa he elivät pienenä kansana aina 1930-lukuun asti. Inkeriläiset olivat siis alkujaan suomalaisia. He puhuivat suomea ja ylläpitivät suomalaisia perinteitä. (Sihvo 1991, 179–181, Nevalainen 1991, 258–259) Vaikka aluetta kutsuttiin yleisesti Inkerinmaaksi, omat inkeriläiset sukulaiseni ovat kertoneet, että he eivät edes tieneet olevansa ”inkerialaisia”, vaan kutsuivat itseään ”finneiksi” eli suomalaisiksi.

Toisessa maailmansodassa saksalaiset valtasivat inkeriläisten kotiseudut, ja inkeriläisiä siirrettiin Suomeen pois sodan jaloista. Suomen ja Neuvostoliiton välisen sodan päätyttyä 1944 Neuvostoliitto vaati, että Suomeen sodan tuoksinassa siirretyt inkeriläiset palautetaan takaisin Neuvostoliittoon. Inkeriläiset palasivat luullen pääsevänsä takaisin kotiseuduilleen, mutta heidät hajautettiin ympäriinsä Neuvostoliittoon. Kun vuoden 1949 jälkeen inkeriläisten sallittiin muuttaa Neuvostoliiton sisällä lähemmäs Suomea, monen muuttokohteeksi valikoitui Karjalan tasavalta. (Laine 1998, 242–245)

Karjalan suomalainen väestö koostuu inkeriläisten lisäksi 1920- ja 1930-luvuilla Suomesta ja Pohjois-Amerikasta muuttaneista suomalaisista, joilla oli vahvat poliittiset mielipiteet. Suomalaisten määrä Karjalassa väheni merkittävästi vuoden 1989 jälkeen, sillä suuri osa muutti Suomeen. (Pietiläinen 2002, 164)

Vepsäläiset ovat suomalais-ugrilainen kansa, joka asuu Leningradin ja Vologdan ”oblasteissa” eli alueilla. Heitä on kuitenkin myös Karjalan tasavallan puolella noin 3000. (emt., 164)

Omassa tutkimuksessani keskityn metsästämään nimenomaan karjalaista kansallisidentiteettiä. Vepsäläisten ja suomalaisiksi lasketun väestön, kuten inkeriläisten, kansallinen identiteetti jää siis tutkimukseni ulkopuolelle.

3. Karjalan Sanomat, pieni saareke karjalaisuutta Venäjällä

3.1 Millainen lehti on Karjalan Sanomat?

Karjalan Sanomat (KS) on Venäjän Karjalassa ilmestyvä suomenkielinen viikkolehti. Sen kohderyhmänä ovat suomen kieltä ymmärtävät Karjalan tasavallassa asuvat suomensukuiset kansat, ennen kaikkea karjalaiset. Lehden toimitus sijaitsee tasavallan pääkaupungissa Pietroskoissa.

TALOUS
Pitkärannan sellutehdas pyytää apua hallituksesta
SIVU 4

KULTTUURI
Julia Gendelevan kirja kertoo musiikkiteatterista
SIVU 10

NUORET
Tukea lahjakkaille runoilijoille
SIVU 11

Karjalan Sanomat
NRO 46 (15909)
25. MARRASKUUTA 2009

TÄLLÄ VIINOLLA

Vienan Karjala -lehti 10-vuotias
"Joka päivä on kielipäivä", päätoimittaja Galina Lettjeva sanoo

Vienan karjalalaisten oma lehti Vienan Karjala on tänä vuonna täyttynyt 10 vuotta. Lehden päätoimittaja Galina Lettjeva sanoo, että käynnin kielten ja yksittäisten sanojen ongelmien parissa riittää pohtimista joka ikinen päivä.

Jouduimme päättämään jokaisen uuden sanan kohdalla kuinka sen kirjoitamme vienankarjalaksi, sanoo Lettjeva.

Useimmiten uuden sanan tai ilmaisan pohjaksi löytyy apu suomen kielestä. Etelämpänä Aunuksen alueella asuvat lirtää puhuvat heimolaiset puokastaan päätyvät usein venäjään. Kielet ovat sen verran erilaisia, että karjalaiset eivät aina ymmärrä toisiansa.

No, ehkä kysymys on enemmänkin kuuntelemisesta. Jos me oprimme kuuntelemaan toisiamme, me kyllä ymmärrämme, Lettjeva sanoo.

Pentti Väistö
Sivu 15

Nikolai Ljovin kaipaa aktiivisuutta suomalaisilta ja lupaa kaiken tuen karjalaisuudelle

Pietroskoin kaupunginjohtaja Nikolai Ljovin haluaisi suomalaisten tartunnan hana-kammien Karjalan tasavallan ja Pietroskoin tarjoamiin yhteistyömahdollisuuksiin.

Vaikka suomalaisilla on Karjalan erityisuhde ja suomalais-ugrialaisten kulttuurin yhteys, niin tuntuu siltä että amerikkalaiset ja kanadalaisetkin etsivät täällä enemmän bisnesmahdollisuuksia kuin suomalaiset, sanoo Nikolai Ljovin.

Kaupunginjohtaja ei ole huolensa kanssa yksin, sillä muutkin tahot Karjalassa ovat panneet merkille, että suomalaisten kiinnostus kohdistuu pääasiassa Pietariin ja ilmastoinnutekseen odotuksessa yhä enemmän myös Mourmanskiin.

Ljovin mukaan Atlantin takaa kuitenkin pyritään nimen Karjalan metalliteollisuusmarkkinoille. Näillä markkinoilla suomalaisillakin olisi mahdollisuuksia.

Me voimme tehdä Karjalassa yhteistyötä mm. matkailun alalla. Sektori kasvaa täällä ja varsinkin erä- ja kulttuurimatkailun alustella on suuret mahdollisuudet, Nikolai Ljovin sanoo.

Suomessa yhteistyötä lyliä puhutaan, mutta paljon puhuen lisäksi on saatu vain vähän viljoja. Suuret hankkeet odottavat edelleen tekijöitään. Pietroskoista katsoen yksi näistä on teknologia- ja josta suomalaisten kanssa edelleen neuvotellaan.

"Yksi "kokeilu- ja kysymys" on jo parin vuosikymmenen ajan ollut junayhteys Joensuu ja Pietroskoin välillä. Aistata neuvoteltiin vuosikautia, mutta aina ne kariutuivat Lokakuun Rautateiden ja Valtonrautateiden erillisyyteen kustannusten ja tuottojen jakamisesta.

Nyt sekin asia on nykytämänsä etempiin. Yhteistyötä koitetaan varten on perustettu ja Lokakuun Rautatiet on antanut ymmärtää, että ratkaisun on mahdollista päästä, sanoo kaupunginjohtaja Ljovin.

Hän sanoo, että joensuulaiset ovat luvanneet omalta puoleltaan pohjustaa asiaa Joensuusta koituisen olevan liikenneministeri Ann Vöhrriksen kautta.

Pentti Väistö
Sivu 3

Karjalan Sanomien etusivu 25.11.2009.

KS on perustettu vuonna 1920 nimellä Karjalan Kommuuni. Vuosien varrella lehdellä on ollut seitsemän eri nimeä ja sen käyttämä kieli on vaihdellut suomesta karjalan kieleen. Karjalan Sanomien nykyiseen nimeen verrattuna lehden aiemmat nimet ovat olleet kovin poliittisia. Historiansa aikana se on ilmestynyt nimillä Punainen Karjala (1923–1937), Sovetskoi Karelija (1938–1940), Totuus (1940–1955), Leniniläinen totuus (1955–1957) ja Neuvosto-Karjala (1957–1991). (Karjalan Sanomat 2010)

Lehden nykyinen päätoimittaja on Mikko Nesvitski, joka aloitti työssään 1.12.2010. Sitä aiemmin päätoimittajana työskenteli amerikansuomalaista sukua oleva Robert Manner. Tässä tutkielmassa aineistoni koostuu ajalla 1.7.–31.12.2009 ilmestyneistä Karjalan Sanomista, eli tutkimusajanjaksoni aikana päätoimittajana oli juuri Manner. Kerron tutkimusaineistostani ja sen rajaamisesta tarkemmin alaluvussa 5.1.

Karjalan Sanomat toimii sekä uutisvälineenä että karjalaisen kulttuurin vahvistajana. Sisällöstä löytyy niin perusuutisia Karjalan tasavaltaa koskevista poliittisista päätöksistä kuin kevyempiä juttuja kulttuuri- ja urheilutapahtumista. Ratkaisevaa on, että lehti ilmestyy suomen kielellä, eli jutut kirjoitetaan suomeksi. Lehden käyttämä kieli yhdistää karjalan eri murteita puhuvia, sillä he kaikki ymmärtävät suomea kohtuullisen hyvin. Suomen käyttäminen lehden kielenä osoittaa, että Venäjällä on yhä edelleen pieni saareke suomalaista ja karjalaista kulttuuria, jota lehti pitää yllä kertomalla uutisista suomeksi. Ilman tätä suomen kielen osaaminen, ja samalla mahdollisesti myös karjalan osaaminen, hiipuisi alueella entistä nopeammin.

Suomalaisesta paikallislehdestä KS eroaa uutispitoisuudessaan. Vaikka lehti on kooltaan ja levikiltään pieni, kyse ei ole suomalaisittain pienestä peräkylän paikallislehdestä, vaan lehti uutisoi myös koko Karjalan tasavaltaa koskevista aiheista. KS on kanava, jolla isommatkin uutiset kerrotaan suomeksi. Suomeen lehteä toimittava Ruslania Books Oy kuvailee Karjalan Sanomia näin: ”Petroskoissa keskiviikkoisin ilmestyvä suomenkielinen viikkolehti, joka kertoo Karjalan tasavallan poliittisesta, taloudellisesta, sosiaali- ja kulttuurielämästä sekä Karjalan ja Suomen yhteistyöstä”. (Ruslania 2010)

Karjalan tasavallan uutisten lisäksi KS kertoo, mitä Suomeen kuuluu erillisellä *Uutisia Suomesta* -palstallaan. Osaston uutiset on yleensä kopioitu suoraan suomalaismedioiden internet-sivuilta, eivätkä ole Karjalan Sanomien omaa tekstiä.

Vuoden 2012 tietojen mukaan toimituksessa työskentelee päätoimittaja, toimitussihteeri ja seitsemän toimittajaa. Koko toimituksen henkilökunta käsittää 14 henkilöä, joihin lukeutuu toimituskunnan lisäksi yksi kääntäjä, yksi valokuvaaja, yksi sihteeri ja kaksi taittajaa.

(Karjalan Sanomat 2012) Toimituksessa oli sama määrä työntekijöitä myös tutkimusajanjaksonani vuonna 2009. Pietiläisen (2002, 223) tiedon mukaan vuonna 1995 KS:ssa työskenteli vain neljä rivitoimittajaa.

Toimittajien määrä ei käsittäkseni ole ihan vakio, sillä avustajia on vaihtelevasti, lehdessä on aika ajoin harjoittelijoita ja muutoinkin tilanne elää. Tampereen yliopisto on lähettänyt journalistiharjoittelijoita KS:iin syksystä 1992 lähtien (Pietiläinen 2002, 210) ja tämä yhteistyö jatkuu yhä edelleen.

Karjalan Sanomien kohderyhmänä ovat niin Venäjän Karjalassa kuin Suomen puolella asuvat karjalaiset ja muut Karjalan tasavallan suomen kieltä ymmärtävät suomensukuiset kansat. (Manner 2009)

Karjalan Sanomat ilmestyy 52 kertaa vuodessa: joka keskiviikko. Yhdessä lehdessä on 16 sivua.

Lehden levikki oli lokakuussa 2012 noin 1100 kappaletta. Näistä noin 650 tilausta menee Venäjälle ja 450 Suomeen. Levikkiin on laskettu mukaan myös sähköiset tilaukset, joita oli 1100:sta 180. Sähköinen tilaus tarkoittaa pdf-lehteä, joka lähetetään tilaajille sähköpostitse. Levikkimäärä ei kerro koko totuutta lehden lukijoiden määrästä. Päätoimittaja Nesvitski muistuttaa, että lehdellä on huomattavasti enemmän lukijoita kuin 1100, sillä yhtä ja samaa lehteä lukee useampikin ihminen. Nesvitski kertoo, miten eräs suomalainen lukija oli havainnollistanut asian hänelle pari vuotta sitten seuraavasti: ”Meille tulee yksi ainoa KS, mutta sitä lukee 21 ihmistä.” (Nesvitski 2012)

Lokakuun 2012 ja lokakuun 2009 välisenä aikana lehden levikki on laskenut noin 90 tilauksella. Lokakuussa 2009 Karjalan Sanomilla oli hieman alle 1200 tilaajaa. Näistä noin 350 tilasi lehteä Suomeen. (Manner 2009) Suomeen menevien tilausten määrä on siis lisääntynyt kolmessa vuodessa sadalla kappaleella.

Lehden levikki on ollut parhaimmillaan 1980-luvulla, jolloin se oli noin 13 000 (Pietiläinen 2002, 176). Tästä määrästä Suomeen meni lähes 9000 lehteä (Manner 2009). Vasta vuonna 1993 suomalaisten tilaajien määrä väheni äkillisesti 3000:een (Pietiläinen 2002, 211).

Tilausten huippumäärästä on nyt tiputtu kauas. Lukijamäärän huimaan supistumiseen ovat vaikuttaneet 90-luvun paluumuutto Suomeen ja ihmisten vaikeat taloudelliset olot. (Manner 2009)

Lehden tilaajahistoriassa on ollut sellainen jännittävä piirre, että enemmistö sen tilaajista on asunut ulkomailla. Tämä ei ole tyypillistä vähemmistökansan lehdelle. Esimerkiksi vuonna 1990 noin 80 prosenttia lehden tilaajista asui Suomessa. Tähän aikaan lehti kulki vielä nimellä Neuvosto-Karjala. (Pietiläinen 2002, 176)

Karjalan Sanomia julkaisee Periodika-kustantamo. Karjalan tasavallan hallitus perusti kustantamon vuonna 1991 suomen-, karjalan- ja vepsänkielisten lehtien julkaisemista varten. (Yläjoki 2010, 20) Karjalan Sanomien lisäksi Karjalan tasavallassa ilmestyy viisi muuta lehteä, joita toimitetaan suomensukuisilla kielillä. Nämä ovat karjalankielinen (aunuksenkarjalan eli livvin murteinen) *Oma Mua*, karjalankielinen (varsinaiskarjalan murteinen) *Vienan Karjala*, vepsän- ja venäjänkielinen *Kodima* (Kotimaa), suomenkielinen kulttuurilehti *Carelia* ja suomen-, karjalan- ja vepsänkielinen lastenlehti *Kipinä*. Näiden kaikkien kustantaja on Periodika. (Manner 2009)

Karjalan tasavallan hallitus on säätänyt, että edellä mainittujen vähemmistökielisten lehtien (KS mukaan luettuna) yhteisen levikin tulee olla vähintään 5000, jotta hallitus tukee lehtiä rahallisesti. Nykyään lehdet saavat 80 prosenttisesti tukea Karjalan tasavallalta, mutta jos vaadittu levikkimäärä ei täyty, rahahanat sulkeutuvat. KS:n päätoimittaja kertoi, että haastatteluhetkellä lokakuussa 2009 vaadittu levikkimäärä täyttyi juuri ja juuri. (em.)

Turun Sanomat uutisoi 15.12.2010 (Yläjoki 2010, 20), että Venäjä on hylkäämässä aluemedian ja suunnittelee aluelehdistön sekä alueradion ja -tv:n myymistä yksityisille markkinoille. Venäjän alueellisista sanomalehdistä jopa 80 prosenttia toimii yhä valtion rahoituksen varassa. Venäläishallinto näkee tämän perusteettomana rahanreikänä. Artikkelissa haastateltu Karjalan Sanomien toimitussihteeri Irina Kolomainen kertoo, ettei

KS:n toimintaa ilmeisesti leikata, mutta sen sijaan Periodika-kustantamon muut lehdet ovat vaarassa. (Yläjoki 2010, 20)

Karjalan Sanomissa toimittajilla on melko vapaat kädet lehden sisällön suhteen. He saavat itse ideoida aiheensa ja toteuttaa ne. Vaikka lehden tilaajakunnassa lienee enemmän vanhemman polven väkeä, lehteä ei erityisesti pyritä tekemään vanhemman polven makuun. Lehden lukijoita ovat oletettavasti myös Petroskoin suomen ja karjalan kielen opiskelijat. Petroskoin valtionyliopistossa suomea voi opiskella itämerensuomalaisten kielten ja kulttuurin tiedekunnassa. Erillisiä lukijatutkimuksia lehti ei ole tehnyt, joten nykyistä lukijakuntaa arvuutellaan pääosin mutu-tuntumalta. Lehden tavoitteena ovat monipuoliset ja laajat aiheet, joiden lopputuloksena on kaikenkattava uutislehti. Nykyaikaista virettä KS pyrkii saamaan entistä lyhyemmillä jutuilla. Lehdessä vierailleet suomalaistoimittajat ovat arvostelleet lehden pitkiä juttuja, joten tähän kritiikkiin on tartuttu tosissaan. (Manner 2009)

Tammikuussa 2012 Karjalan Sanomat uudistui rakenteeltaan ja ulkoasultaan. Uudistuksessa lehti sai pääkirjoituksen ja ”Lukijalta”-palstan. Tällaisia elementtejä ei vielä ollut tutkimusajankohtanani vuonna 2009. Lehden ulkoasu muuttui entistä dynaamisemmaksi ja nykyaikaisemmaksi. Lisäksi lehti muuttui kokonaan värilliseksi. Tutkimusajankohtanani KS oli muutoin mustavalkoinen, mutta etu- ja takasivulla käytettiin vihreää tehosteväriä. Joulukuussa 2009 lehti alkoi painaa värillistä etusivua. Etusivun värillisyydestä huolimatta muut sivut painettiin tuolloin edelleen mustavalkoisina.

Terveys
L33kärinhoidon puute
on yleistynyt maaseudulla. » sivu 2.

Karjalan pitit
Kuurtamo uran-
uurtajana. » sivu 2.

Kirjat
Vuonna 2011 runsas
kirjasato. » sivu 8.

Karjalan Sanomat

Keskiviikko 11.01.2012 Numero 01 (16017). 92. vuosikerta www.karjalansanomat.fi

Margarita ja aineen puolesta perhe on karjalaiskansainvälinen heikki.

Nelosten äidistä vuoden 2011 henkilö

Karjalan palkinto
Uuden vuoden
aattona Karjalassa
juhlitaan ihmisiä,
jotka ovat tehneet
merkittävän
osuuden tasavallan
kehittämiseen.

Marina Petrova
karjalan sanomat
Näyttely lopuksi Margarita Petrova
on tullut Karjalan vuodeksi 2011

henkilöitä. Tälle on saanut karjalais-
ruusun perheiden pehneen säily-
tyksen ja kulttuurin johtajaksi.
Tatjana, Alina, Larja ja Ksenia ovat
syntyneet vuonna 2011. Se on naa-
ri laulajatarina Margaritan ja hä-
nen miehensä Vladimirin pehmeä
sittenkin Karjalassa. Vuos-
ittain mukaan ruusut syntyvät kesän
700 000 ruususta keuhat.
Pohjoiset naiset paljon osallis-
tusta asuinalueiden ja työväenlii-
tojen. Margarita on kirjailijan abika-
nahan Karjalan osasto ja kirjaili-
ja. Sitäkin työkaveriksi Petroskissa
Hämeenpuoleisen osaston.
Länsi- ja itäpuolelta jälkimmäinen per-
he on muuttanut omaa yksinää

**Ensimmäiset
puolitoista vuotta
olivat vaikeita.
Nyt on aina
helpompaa pain.**

Tieto
• Vuoden 2011 Karjalan palkinto
7 000 euroa ja 450 euroa
vakuutusmaksu.
• Sotaveteraanien huolto on
Petroskissa 2 400 euroa.
• Puhelinsoittaminen on Karjalassa
pääasiassa vain 10 euroa.

saatava kukaan huoletta saanut, on,
jotka on luovuttanut palkintonsa
toimittajan toimintaan. Margarita on
sittenkin.
• Ensimmäiset puolitoista vuotta
olivat vaikeita. Nyt kaikki käyvät
sittenkin kukaan ihmeitä ja se kor-
vaa kaikki onnistunut työ. Meillä on
sittenkin ja aina helpompaa pain.
Loput osuut ovat jatkossa ja ymmär-
tävät paljon. Margarita osaa.
Vuoden 2011 Karjalassa on
jälkeenpäin 47 Karjalan osasto-
ta, jotka ovat saaneet tullaan huolto-
töiden työkaveriksi. Sitäkin väitän
alustaan jatkossa kukaan jatkossa on.
Kukaan kukaan Karjalan toimittaja
osasto. »

Uusi viikkoliite

Uusi palaasema avattiin hengenvälittäjän päiväksi
Vasta valmistuneella pa-
loasemalla on tarjous mer-
kittävien myyjien Drevjan-
kati talon ja vieras ta-
konnottavan Drevjan-
2-talon turvareissa
tulipaloita. » sivu 4.

Kaksoiset edelleen yhdessä
Karjalainen perhe juhlitti
karjalaisen kahra 85-vuo-
tunjuliyvuotta. Siemosek
asuvat Karjalan pohjois-
essa Louhen piirin turkis-
tään asutuksessa.
» sivu 6.

Kielioapas karjalan kielille opiskeleville
Kirjassa on kielioopista
aineksia, lauluja, harjo-
tusta, dialogia ja teksti-
jä. » sivu 8.

Uusi opetus-ohjelma ehkäisee kielteisä ilmiötä
Karjalan lapset oppivat il-
maisemaan omia tunteita
ja kasitti olemassa on
pölmä aikakauden kassa.
Uusi tunti halutaan aloit-
taa jo tammikuussa. Lasa-
vallen kolmessa oppilai-
tokeessa. » sivu 9.

Näyttely ei nähnyt tekijäänsä
Nikas Safronov muut-
ti moliensa oika lentänyt
Petroskoihin näyttelynsä
avajaisiin. » sivu 14.

”Kulttuuritarjonta ei ollut vapaapäivinä riittävä.” » sivu 2.

Karjalan Sanomien etusivu 11.1.2012 lehden uudistuksen jälkeen.

3.2 Toimittajilla suomalais-ugrilaisia kytköksiä

Venäjällä ollessani tein tätä tutkimusta varten kyselyn Karjalan Sanomien toimittajille. Kysyin paperilomakkeella muun muassa heidän taustoistaan, suomen kielen taidoistaan ja journalistisista arvoistaan. Kysely oli suppea pintaraapaisu tutkimusaiheeseen, joka ei ollut silloin vielä konkretisoitunut minulle. Halusin kuitenkin toteuttaa sen varmuuden vuoksi, että saisin ”lihaa luiden päälle” ja lisää taustatietoa. Kyselyn toteuttaminen oli helpompaa, kun olin vielä paikan päällä Petroskoissa. Kerron tässä aluvussa kyselystä ja sen tuloksista antaakseni kokonaisvaltaisemman kuvan Karjalan Sanomista.

Sain kyselyyni yhteensä yhdeksän vastausta. Kyselyyn vastasivat päätoimittaja, toimitussihteeri, kuusi rivitoimittajaa sekä yksi kielenkääntäjä, jonka päätehtävä on juttujen kääntäminen venäjältä suomeen, mutta joka myös silloin tällöin kirjoittaa juttuja itse. Vastaussaldoni oli siis yhdeksän vastausta yhdestätoista toimituksen vakinaisesta kirjoitustyöhön osallistuvasta jäsenestä. Kokonaisuudessaan toimituksessa työskenteli tuolloin 14 henkilöä, mutta jätin valokuvaajan ja kaksi taittajaa kyselyn ulkopuolelle.

Kyselytuloksilla kartoitin taustatietoja omalle tutkimuskysymykselleni. Koska olen kiinnostunut siitä, miten karjalaista kansallista identiteettiä rakennetaan lehden sisällöissä, on mielenkiintoista tietää, minkälaiset ihmiset sitä tekevät. Toimittajalla, jonka juuret ovat täysin venäläiset, tuskin on samanlaista tunteenpaloa karjalaisen kulttuurin promootioon kuin karjalaista syntyperää olevalla toimittajalla. Kyselytulokset valottavat minulle sitä, minkälaiset ihmiset lehden sisältöä tuottavat ja minkälaiset lähtökohdat heillä on sen tekemiseen. Seuraavaksi erittelen, mitä sain kyselyssä selville KS:n toimittajista.

Vastaajien keski-ikä on 41 vuotta. Vanhin vastaajista oli 71-vuotias ja nuorin 23. Vastaajien enemmistö oli naisia: miehiä oli yhdeksästä vain kaksi.

Kaikki vastaajat ovat opiskelleet yliopistossa. Yhdeksästä vastaajasta seitsemän kertoo opiskelleensa yliopistossa suomen kieltä. Loput kaksi vastaajaa eivät selvennä, mitä ainetta he ovat opiskelleet, vaan he mainitsevat ainoastaan saaneensa yliopistokoulutuksen.

Olin erityisen kiinnostunut toimittajien omista sukujuurista. Koska lehti on suomensukuisten kansojen äänenkannattaja, uumoilin, että lehteen hakeutuisi töihin suomensukuisia juuria omaavia toimittajia. Oletus oli melko lailla oikea. Kyselyyn vastanneista Karjalan Sanomien toimittajista kolmella on karjalaiset juuret, kahdella inkeriläiset, yhdellä suomalaiset ja yhdellä amerikansuomalaiset. Kahdella ei ole minkäänlaisia suomalais-ugrilaisia juuria. Vastanneista yli puolella on siis suomalais-ugrilaisia sukukytköksiä.

Lehden toimittaminen muulla kuin omalla äidinkielellä voi olla haastavaa. Vastanneista toimittajista vain yhden äidinkieli on karjalan kieli venäjän rinnalla. Päätoimittaja Manner on ainoa, joka laskee suomen kielen äidinkielekseen venäjän rinnalle. Kaikkien muiden vastanneiden äidinkieli on venäjä. Suuri osa toimituksesta on oppinut työssä käytettävän

suomen kielen vasta yliopistossa. Tämä kertoo, että toimituksessa uurastaa monitaustainen joukko väkeä, jolle suomen kielen ilmaisu voi vaatia hieman ylimääräisiä ponnistuksia.

Vaikka venäjä onkin valtaosan äidinkieli, neljä vastanneista kertoo käyttävänsä suomea tai karjalaa kotona venäjän lisäksi. Vastajat ylläpitävät suomen kielen taitoaan monin eri tavoin. Yhdeksästä vastaajasta kahdeksan kertoo lukevansa suomenkielisiä internet-sivuja. Kuusi vastaajaa lukee suomenkielisiä lehtiä tai kirjoja. Kuusi vastaajista kertoo ylläpitävänsä suomen kieltä käymällä Suomessa. Vain kolme harjoittaa suomen kieltä puhumalla sitä tuttaviansa kanssa.

Ainoastaan vanhin vastaajista kuuntelee suomenkielisiä radio-ohjelmia. Hän on myös ainut, joka katselee suomenkielisiä tv-ohjelmia. Tämä on sinänsä mielenkiintoinen havainto, koska Karjalan tasavallassa on kansalliskielinen tv ja radio, joka lähettää ohjelmia sekä suomeksi että karjalaksi. Suomenkielisten radio- ja tv- uutisten seuraaminen olisi siis mahdollista tietyissä puitteissa. Suosioon voi kuitenkin vaikuttaa se, että kansalliskielisen tv:n ja radion ohjelmat esitetään yleensä työaikana, jolloin Karjalan Sanomien toimittajat ovat itsekin töissä.

Pyysin toimittajia kertomaan, mikä on niin tärkeä uutinen, että se pääsee lehteen, eli millä kriteereillä he valitsevat uutisaiheen. Yksi ei vastannut kysymykseen ollenkaan. Kysymykseen vastanneista kahdeksasta toimittajasta kuusi kertoi kriteerinsä olevan ajankohtaisuus. Jäljelle jääneistä kahdesta vastaajasta toinen kertoi kriteerinsä olevan ”lukijalle tärkeä uutinen” ja toinen kuvaili kriteerinsä olevan ”aiheen merkittävyys niin suomalaiselle kuin venäläiselle lukijalle” sekä ”aiheen suomalaisuus tai kansallisuus ylipäättään”. Yksi ajankohtaisuuden maininneista vastaajista kertoi uutiskriteerinsä olevan myös hänen oma kiinnostuksensa asiaan.

Kyselyn hedelmällisin kysymys oli sellainen, jossa toimittajat joutuivat valitsemaan esittämistäni journalistisista arvoista (objektiivisuus, kielen virheettömyys, vallan vahtikoirus, ihmisten sivistäminen, nopeus, ajankohtaisuus, monipuolisuus, faktojen tarkistaminen) itselleen kolme tärkeintä. Olin avannut näitä arvoja heille, jotta he varmasti ymmärtäisivät asian oikein. Esimerkiksi objektiivisuutta kuvasin tarkentamalla, että kyseessä on ”puolueettomuus aiheeseen eli toimittaja ei tuo omaa mielipidettään esiin”. Vallan vahtikoiruuden ilmaisin seuraavasti: ”tarkkailla hallinnon tekemiä päätöksiä,

vartioida valtaapitäviä poliitikkoja ja seurata heidän toimintaansa ja tehdä heidän toiminnastaan julkista ja selkokielistä”.

Yksi vastaajista oli ymmärtänyt tehtävänannon väärin, joten kertoessani seuraavaksi kyselyn tuloksista mukana on vain kahdeksan vastaajaa. Kaikista suosituin arvo oli ”asioiden oikeellisuus eli faktojen tarkistaminen”. Kuusi vastaajaa kahdeksasta oli valinnut sen arvojensa kolmen kärkeen. Seuraavaksi suosituin oli ”tekstin/kielen virheettömyys”, jonka mainitsi viisi vastaajaa. Tulkitsen, että tämä arvo sai suosiota erityisesti siksi, että suurimmalle osalle toimittajista suomi on yliopistossa opittu kieli, eli he joutuvat olemaan todella tarkkoja käyttäessään vierasta kieltä työvälineenään. Uskallan väittää, ettei suomalaisessa toimituksessa kielen virheettömyys saisi näin suurta kannatusta, jos edellä mainituista arvoista tulisi valita vain kolme. Tietenkin kielen oikeellisuus on olennaista toimittajan työssä, mutta uskon silti, että jotkut muut arvot jyräisivät kielen edelle kolmen kärkeen.

Kolmanneksi eniten suosiota sai ”aiheiden ja haastateltavien monipuolisuus (erilaisia aiheita, erilaisia haastateltavia ja näkökulmia)”, jonka valitsi neljä vastaajaa. Myös ”aiheen ajankohtaisuus” koettiin tärkeäksi, sillä se nappasi suosiossa neljännen sijan.

Vähiten valintoja saivat ”vallan vahtikoirus” ja ”nopeus (saada teksti nopeasti valmiiksi)”, jotka molemmat olivat tärkeitä vain yhdelle vastaajalle. Myöskään ”informaation jakaminen ihmisille/tiedottaminen/ihmisten sivistäminen” ei ollut kuin kahden vastaajan valinta. Tämä on mielestäni selitettävissä sillä, että vähemmistökansan lehtenä KS ei ensisijaisesti ole valtaa silmällä pitävä uutislehti, vaan lähinnä kansankulttuurin ylläpitäjä.

Sen sijaan yllättävä tulos oli se, että ”toimittajan objektiivisuuden” valitsi vain kaksi vastaajaa. En voi olla miettimättä, onko tämä normaali ilmiö venäläisessä mediassa. Koska en itse osaa venäjää enkä KS:ia lukuun ottamatta tunne venäläistä mediaa, en osaa arvioida, vaikuttavatko venäläiset uutistekstit yleensäkin kovin subjektiivisilta tai onko venäläinen uutiskulttuuri niin erilainen tässä mielessä kuin länsimainen. Joka tapauksessa tulos on suomalaisen näkökulmasta mielenkiintoinen.

Journalististen arvojen valitseminen oli siis hedelmällisin kysymys kyselyssäni. Muutoin kyselyn anti oli melko niukkaa, sillä esimerkiksi esittämiini avoimiin kysymyksiin

vastattiin lähinnä yhdellä sanalla, kun itse olin toivonut vuolaampaa ja kuvailevampaa vastausta.

4. Teoreettinen tausta

Tässä luvussa esittelen omaan tutkimusaiheeseeni liittyvää aiempaa tiedotusopillista tutkimusta. Lisäksi selvitän, mitä tarkoitan käsitteillä identiteetti ja kansallinen identiteetti. Lopuksi sovellan teoriaa omaan tutkimukseeni.

4.1 Aikaisempi tutkimus

Aivan minun tutkimustani vastaavaa työtä ei ole aiemmin tehty. Sen sijaan moni tutkimus sivuaa enemmän tai vähemmän omaani käsittelemällä identiteettiä, kansallista identiteettiä, etnisiä vähemmistöjä, Karjalan kansalliskielistä sähköistä mediaa sekä sen yleisöjä ja jopa Karjalan Sanomien sisällön muutoksia vuosien 1985–2001 aikana. Seuraavaksi tiivistän joitakin työhöni linkittyviä tutkimuksia ja samalla selvitän, mitä merkitystä niillä on oman työni kannalta.

Kirsi Skön ja Sinikka Torkkola ovat perehtyneet kansalliskielisen radion ja television yleisön ajatuksiin vuonna 1997 valmistuneessa yhteisessä pro gradu -työssään *”Täällä Petroskoi”*: *Omakielisten radio- ja televisio-ohjelmien merkitys Venäjän Karjalan kansallisille vähemmistöille*. Tutkimustaan varten Skön ja Torkkola jalkautuivat Karjalan kunnalle ja selvittivät teemahaastattelun avulla, ketkä kuuntelevat ja katsovat kansalliskielisiä ohjelmia, mitä he ajattelevat ohjelmien sisällöistä ja minkälaiset heidän näkemyksensä ovat omasta kulttuuristaan sekä sen säilymismahdollisuuksista.

Yksi tutkimuksen loppupäätelmistä oli, että etnisen median tehtäväksi ymmärretään oman ryhmän etujen ajaminen. Tässä kontekstissa kielen säilyttäminen ja elvyttäminen koettiin keskeisimpänä tehtävänä. Lisäksi etnisen median olennaisena funktiona nähtiin kansankulttuurin ja -perinteen tallentaminen ja uusintaminen. Rooli tiedonvälittäjänä jäi edellä lueteltujen varjoon. (Skön & Torkkola 1997, 152–153)

Skönin ja Torkkolan (1997) tutkimus tukee omaa työtäni antamalla tutkittua taustatietoa ja lähtökohtia ajatteluuni. Uskon, että heidän saamansa tulokset sähköisen etnisen median yleisöstä pätevät myös Karjalan Sanomiin, kansalliskieliseen lehteen. Oletan, että Karjalan tasavallassa kansalliskielisten medioiden yleisöt ovat likipitäen samat, oli kyseessä sitten

sähköinen media tai perinteinen lehdistö. Kansalliskielistä väestöä kun ei ole niin paljon, että näiden medioiden yleisöt jakautuisivat suuresti, eivätkä ne mediateknisesti kilpaile keskenään, vaan tukevat toisiaan. Koska KS:n lukijoita on tutkittu melko vähän ja Skönin ja Torkkolan tulokset Karjalan kansalliskielisen sähköisen median yleisöstä sivuavat niin läheltä KS:n yleisöä, tulkitsen tulokset yleistettäväksi myös omaan tutkimuskohteeseeni. Tästä voidaankin päätellä, että KS:n yleisön eli lukijoiden näkökulmasta etnisen lehden – niin kuin etnisen sähköisen median – tärkein tehtävä on ylläpitää kieltä ja uusintaa kansankulttuuria. Nämä ovat myös olennaisia identiteetin rakennuspalasia.

Jukka Pietiläinen on kartoittanut nyky-Venäjän aluelehdistöä vuonna 2002 julkaistussa väitöskirjassaan *The Regional Newspaper in Post-Soviet Russia, Society, Press and Journalism in the Republic of Karelia 1985–2001*. Myös Karjalan Sanomat on näiden lehtien joukossa. Tutkimus pureutuu siihen, miten venäläinen sanomalehdistö ja journalismi ovat muuttuneet edellä mainitulla ajanjaksolla.

Pietiläisen (2002) tuloksia olivat muun muassa, että alueelliset lehdet porskuttavat eteenpäin kansallisia lehtiä paremmin levikkimäärän muutoksiin perustuen ja että moni lehti on vaihtanut päivittäisen ilmestymisensä viikoittaiseksi. Muita huomioita olivat, että lehdet ovat riippuvaisia sponsoreista ja viranomaisista ja että paineet viranomaisten taholta ovat ajan myötä voimistuneet. Valtio rahoittaa ainoastaan vähemmistökielisiä lehtiä. Oman tutkimukseni kannalta erityisen mielenkiintoinen loppupäätelmä on länsimaisen journalistisen kulttuurin leviäminen, josta esimerkkinä on nimenomaan Karjalan Sanomat. Neuvostoliiton hajoamisen jälkeen länsimainen journalistinen kulttuuri on levinnyt myös venäläiseen lehdistöön ja tämä sisällöllinen muutos näkyi nopeimmin suomenkielisessä KS:ssa. Pietiläinen toteaaakin, että KS:lle mukautuminen länsimaiseen tyyliin on paljon helpompaa kuin venäjänkielisille lehdille, kuten viikkolehti Severnyi Kurierille. (Pietiläinen 2002, 449–452)

Sari Pietikäisen väitöskirja vuodelta 2000 kantaa nimeä *Discourses of Differentiation. Ethnic Representations in Newspaper Texts*. Työssään hän on tutkinut sitä, miten lehdistö rakentaa eroja diskursiivisesti etnisten vähemmistöjen ja enemmistön välille. Erottelu rakentaa yhtä lailla sekä etnistä vähemmistöä että enemmistöä. Pietikäisen tutkimusaineistona toimivat Helsingin Sanomien (HS) kotimaan uutiset ja etnisiä vähemmistöjä käsittelevät pääkirjoitukset vuosilta 1985–1993. Metodinaan hän käyttää

määrällistä sisällönanalyysiä ja kriittistä diskurssianalyysiä. Aineistossa etnisen vähemmistön roolissa olivat muun muassa saamelaiset ja romanit, jotka esiintyivät lähinnä vähemmistökulttuuri- ja ihmisoikeusaiheisissa jutuissa.

Pietikäisen (2000) tutkimuksen luonne sivuaa mukavalla tavalla omaani etsimällä sanomalehtitekstistä etnisyyden representaatioita. Pietikäinen on ulottanut ajatustaan myös identiteettien tasolle. HS:n teksteissä saamelaisten identiteettiä määrittävät muun muassa oma kieli, oma maa-alue, perinteiset elinkeinot, alkuperä, elämäntapa, olemattomat oikeudet suomalaisiin verrattuna ja etnistä vähemmistöä koskettava lainsäädäntö (Pietikäinen 2000, 252–255). Nämä tekijät ovat vastaavanlaisia, joita haen myös omassa tutkimuksessani, kun etsin KS:n juttuteksteistä kansallisidentiteettiä määrittäviä tekijöitä. Pietikäisen löytämät tekijät vahvistavat tunnettani siitä, että ”kansallisidentiteettisapluunani” toimii. Kerron lisää kansallisidentiteettiä määrittävistä tekijöistä alaluvussa 4.2.2. Muodostamastani ”kansallisidentiteettisapluunasta”, eli käsitekehuksesta, joka määrittää kansallisidentiteetin rakentumista, kerron lisää alaluvussa 4.3.

Identiteetin tutkiminen vaikuttaa olevan jollain tavalla muotia näinä aikoina. Tiedotusopillisessa tutkimuksessa identiteettiä on tutkittu melko paljon. Samanhenkisiä pro gradu -töitä on tehty Tampereen yliopistossa muun muassa seuraavista aiheista. Elina Hiltunen on kirjoittanut pro gradu -työnsä vuonna 2006 otsikolla *Ruotsinsuomalaista identiteettiä jäljittämässä. Analyysi Ruotsin Suomalaisen valokuvista*. Sen perusajatus on oman tutkimukseni kanssa miltei identtinen. Oma tutkimukseni eroaa Hiltusen työstä siten, että hänen tutkimusaineistonsa on muodostunut valokuvista, kun taas itse keskityn juttuteksteihin. Toinen ero on siinä, että Hiltunen tarkastelee ruotsinsuomalaisuutta toiseuden kautta, kun taas oma tutkimusaiheeni kulminoituu kansallisen identiteetin käsitteeseen. Omaan työhöni toiseus-käsite ei mielestäni sovi, koska Venäjän väestö koostuu eri kansoista ja heimoista, eikä näin ollen ole olemassa ilmiselvää vertailukohtaa toiseuden muodostumiseksi. Sen sijaan veljeys ja sukulaisuus, eli etnisyys, on tutkimukseni kannalta olennaista. Muutoin Hiltusen näkökulma etnisestä vähemmistöstä ”toisen maan sisällä” on vastaava kuin omani, kuin myös hänen metodinsa sisällönanalyysi.

Toinen omaa tutkimusaiheittani muistuttava pro gradu on Katriina Kettusen vuodelta 2009 *Journalismin kansalliset diskurssit. Poikkikulttuurinen tutkimus Metsä-Botnian*

sellutehdaskiistan uutisoinnista Argentiinan, Uruguayn ja Suomen suurimmissa sanomalehdissä. Samaan tapaan kuin minäkin Kettunen pohtii, millä tavalla journalismi rakentaa kansallista identiteettiä. Tutkimustapa vain on eri, sillä Kettunen lähestyy aihetta diskurssianalyysin keinoin.

Arja Korhosen vuonna 2007 valmistunut pro gradu kulkee nimellä *Suomi pikkuveljen silmin. Kolmen virolaisen päivälehdien Suomi-kirjoittelun diskurssianalyttistä tarkastelua.* Korhonen keskittyy työssään ottamaan selvää, miltä Suomi näyttää virolaisten lehtien jutuissa. Tutkimusmetodinaan hän käyttää diskurssianalyysiä. Tutkimus pohjaa käsitykseen, jonka mukaan kansallinen identiteetti syntyy vertailun ja samaistumisen kautta. Samalla, kun luodaan Suomi-kuvaa, luodaan myös Virolle omanlaistaan identiteettiä joko erottautumalla ”isoveli-Suomesta” tai samaistumalla siihen.

Kielenkäyttö antaa tietynlaisen kuvan asiasta, oli kyse mistä hyvänsä. Siksi puhutavat ja ajattelumallit tuottavat sekä uusintavat kuvaa valtiosta ja sen kansoista – Korhosen tutkimuksessa kuvaa Suomesta ja suomalaisista. Tämä pätee osaltaan myös omaan tutkimukseeni. Vaikken tutkikaan kielenkäyttöä diskursiivisesti, tutkin sitä, mitkä aiheet, lauseet tai sanat ovat valikoituneet KS:n juttuun mukaan ja miten tuo valinta määrittää karjalaisen kansallidentiteetin rakentumista. Se, mitä karjalaisuudesta kerrotaan, tuottaa ja uusintaa karjalaisuutta itsessään.

Väitöskirjatasolla identiteetistä ja etnisistä vähemmistöistä on kirjoittanut Valeria Jakobson (2002) työssään *Role of the Estonian Russian-language Media in the Integration of the Russian-speaking Minority into Estonian Society.* Jakobsonin työ on luonteeltaan todella lähellä omaani, tosin se käsittelee ilmiötä paljon omaa työtäni laajemmin. Jakobsonin työssä tutkitaan venäjänkielisen median roolia virolaisessa yhteiskunnassa, sen osallistumista identiteetin rakentamiseen sekä sen asennoitumista Viroon ja etniseen enemmistöön. Tutkimus osoittaa, että etninen vähemmistö on riippuvainen ympärillä olevista laillisista, taloudellisista ja sosiaalisista olosuhteista. Jakobsonin mukaan lehdistö voi toimia kollektiivisen identiteetin rakennusvälineenä tai sitten se voi heijastaa spontaaneja identiteettejä. Loppupäätelmänä on, että kyseisessä tutkimustapauksessa Viron venäjänkielinen media ei onnistu tehokkaasti muodostamaan ryhmäidentiteettiä venäjänkieliselle vähemmistölle eikä myöskään integroimaan sitä virolaiseen yhteiskuntaan.

Jaana Hujasen väitöskirja vuodelta 2000 *Journalismin maakunnallisuus. Alueellisuuden rakentuminen maakuntalehtien teksteissä ja tekijöiden puheissa* sivuaa monella tapaa omaa aiheitani. Hujanen selvitti, miten maakuntalehden tehtävä levikkialueensa äänitorvena toteutuu. Aineisto osoitti, että lehtien jutuissa alueellisuutta ja alueiden identiteettejä representoidaan monin eri tavoin (Hujanen 2000, 11). Tutkimustaan varten Hujanen tutki seitsemän eri maakuntalehden tekstejä ja haastatteli 20 toimittajaa. Metodina hän käytti sekä määrällistä että laadullista sisällönanalyysiä. Hän ryhmitteli jutut teemojen mukaan. Lisäksi hän etsi diskursseja, tyypitteli löytönsä ja eritteli diskurssien muodot. Tutkimuksen yksi loppupäätelmä oli, että alueiden kulttuurinen omaleimaisuus ja yhteisöllisyys ovat esillä erityisesti kulttuuririengoista ja urheilutapahtumista kertovissa uutisissa (emt., 236). Poliittisissa teksteissä alueellisuus näkyi rakenteina ja käytäntöinä, joita kuvasivat merkityssysteemit, kuten yhteen hiileen puhaltaminen ja yhteinen vastuu alueen kehittämisestä (emt., 238). Loppupohdinnoissaan Hujanen toteaa, ettei journalismissa esiintyviä väestön maakunnallisia kuvauksia tulisi pitää harmittomina, sillä ”ne sulkevat sisään ja ulos” määritellen identiteettejä ja sosiaalisia suhteita. Journalismin alueellisuus onkin nähtävä poliittisena tekona. (emt., 242)

Hujasen (2000) väitöskirja puhuu samasta aiheesta kuin oma tutkimukseni, mutta eri sanoin. Käsitteinä alueellinen identiteetti ja kansallinen identiteetti kulkevat liki pitäen käsi kädessä. Tutkiessaan alueellisuuden rakentumista maakuntalehdissä Hujanen tutkii toisin sanoen sitä, miten esimerkiksi pohjanmaalaisuus rakentuu Keskipohjanmaa-lehdessä tai miten hämäläisyys rakentuu Hämeen Sanomien sisällöissä. Omassa tutkimuksessani voisin yhtä lailla tarkastella karjalaisuutta alueellisen identiteetin näkökulmasta. Alueellisuutta rakentavat yhteisöllisyys, kulttuurillinen omaleimaisuus ja poliittinen yhteen hiileen puhaltaminen rakentavat samoin myös kansallista identiteettiä. Kyse onkin vain määrittelystä, puhutaanko alueellisesta vai kansallisesta identiteetistä ja mitä näillä tarkoitetaan. Koska Hujanen keskittyy ilmiöön laajasti tutkimalla monta eri lehteä, hän luonnollisesti katsoo aihetta ylemmältä tasolta kuin minä, joka tutkin yksittäistä tapausta. Näin Hujanen siis pureutuu alueellisuuteen yleisemmällä tasolla, eikä tarkastele pelkästään pohjanmaalaisuuden tai hämäläisyyden representoitumista. Lisäksi Hujanen ulottaa tutkimuksensa tekstien tekijöiden tasolle haastatellessaan toimittajia. Hyödyntämällä eri tutkimusmenetelmiä Hujanen pystyy vastaamaan tutkimuskysymykseen kattavasti ja monilta eri näkökulmilta.

4.2 Identiteetin lähteillä

Seuraavissa alaluvuissa selvitän, mitä tarkoittavat käyttämäni käsitteet identiteetti ja kansallinen identiteetti.

4.2.1 Jokainen rakentaa identiteettinsä itse

”Kuka minä olen?” Vaikeaan kysymykseen ei ole yksiselitteistä vastausta, mutta silti moni osaisi omasta puolestaan vastata siihen jollakin tavalla. Oman itsen määrittely ja minuuden näkeminen tietyssä valossa kertovat ihmisen identiteetistä. Se, vastaako kysymykseen kertomalla, mitä sukupuolta edustaa, minkä ikäinen on, mistä on kotoisin tai mitä tekee työkseen, on tietynlaista identiteetin määrittelyä. Ihminen peilaa itseään ympärillä oleviin olosuhteisiin. Vaikka jokainen rakentaa oman identiteettinsä itse, sitä ei kuitenkaan voi valita, minkälaisissa olosuhteissa se muodostuu (Martín Alcoff 2003, 3).

Se, määrittävätkö nämä edellä luetellut tekijät ihmistä ja hänen minuuttaan todellisuudessa, on kyseenalaistettavissa. Nainen ei välttämättä tunne itseään ”naiseksi” tai työ siivoojana ei välttämättä kerro työntekijästä mitään. Näissä esimerkeissä on pohdittava, miten naisuus määritellään tai mitä rooleja naiseksi olemiselle yhteiskunta antaa, ja ovatko nämä määritteet tosia vai ihmisen ja yhteiskunnan luomia. Yhtä lailla voidaan miettiä, samaistuvatko siivoojat toisiinsa tai mitä työ siivoojana representoi. Millaisena ihminen, joka siivoaa työkseen, nähdään esimerkiksi yhteiskuntaluokan näkökulmasta tai taloudellisesta näkökulmasta? Entä vastaako tämä käsitys totuutta tai siivoojan omaa käsitystä itsestään? Stereotyyppisen ahdasmielisesti voidaan kuvitella, että siivooja on mahdollisesti vähän koulutettu, huonopalkkainen ihminen, jolla ei liene ollut kiinnostusta tai edellytyksiä opiskella itselleen toista ammattia. Totuus ei tietenkään ole näin yksiselitteinen, eikä työ näin ollen kerro siivoojasta ja hänen identiteetistään. Ihmisen minuuden määrittely ei ole niin mustavalkoista kuin miltä se ensi alkuun voi näyttää ja siksi identiteettikään ei ole itsestään selvä, valmiiksi olemassa oleva asia.

Identiteetti voidaan ymmärtää eräänlaisena keksittynä tai rakennettuna minäkuvana, joka muodostuu vuorovaikutuksessa kulttuuristen ja historiallisten kertomusten kanssa. Minuutta on vaikea määritellä ilman toisia, sillä se rakentuu suhteessa muihin ja ennen

kaikkeaa erottautumalla. Kun huomaa, että toinen on sellainen ja tuollainen, vaikka minä taas olen tällainen, minuus tulee puolivahingossa määriteltyä eron kautta. Identiteettiä ei ole olemassa valmiina, eikä se ole status quo'maisesti pysyvä. (Hall 1999, 11–13)

Yksilöllä on useampi identiteetti kuin vain yksi. Ryhmät, joihin ihminen samaistuu, ja jotka samalla toimivat eri identiteettien rakentajina, voivat mennä päällekkäin. Liebkind (1984, 153) keksii tästä esimerkkinä lääkärit, joiden joukossa on sekä miehiä että naisia. Ammattistatuksesta huolimatta naispuolinen lääkäri saattaa samaistua naispuoliseen juristiin enemmän kuin miespuoliseen lääkärikollegaansa (Liebkind 1984, 153).

Identiteetin ainekset voivat olla annettuja, hankittuja tai omaksuttuja. Annettuja aineksia ovat muun muassa ihonväri, sukupuoli ja ikä, kun taas hankittuja ovat esimerkiksi ammatti ja poliittinen suuntautuminen. Omaksuttuja aineksia ovat ”vuorovaikutussuhteissa totunnaisiksi tulleet piirteet (kuten dominoivuus, alistuvuus)”. Etnisyys on siinä mielessä annettu aines, ettei ole mahdollista valita sitä etnistä ryhmää, johon syntyy. Toisaalta se on hankittuakin, koska ihminen pystyy valitsemaan, kuinka suuri merkitys etnisyydellä on hänen kokonaisidentiteetilleen. (Liebkind 1984, 158–159)

Hall (1999) esittelee kolme erilaista käsitystä identiteetistä. Nämä ovat valistuksen subjekti, sosiologinen subjekti ja postmoderni subjekti. *Valistuksen subjekti* perustui käsitykseen ihmisistä täysin yhtenäisinä yksilöinä, joiden sisäinen ydin saa alkunsa samaan aikaan, kun ihminen syntyy. Tämä ydin nähtiin pysyvän olemukseltaan samana yksilön koko elämän ajan. *Sosiologisen subjektikäsityksen* mukaan identiteetti ”muodostuu suhteessa merkityksellisiin toisiin, jotka välittävät subjektille tämän asuttamien maailmojen arvot, merkitykset ja symbolit – kulttuurin”. Toisin sanoen identiteetti rakentuu minän ja yhteiskunnan välisessä vuorovaikutuksessa.

Postmodernin subjektikäsityksen mukaan identiteetti on nykyään jatkuvassa muutoksessa ja pirstaloitumassa. Identiteetti ei koostu yhdestä, vaan monista identiteeteistä. Jotkut niistä voivat olla jopa ristiriidassa keskenään. Täysin yhtenäistä ja johdonmukaista identiteettiä ei tämän käsityksen mukaan ole olemassa. (Hall 1999, 21–23) Omassa tutkimuksessani nojaudun kahteen jälkimmäiseen identiteetikäsitykseen.

4.2.2 Kansallinen identiteetti

Kansallisen identiteetin kehitys sijoitetaan yleensä Eurooppaan 1800-luvun taitteeseen, joka oli kansallisvaltion syntyhistorian aikaa. Kansallisen identiteetin kehityksen on katsottu muistuttavan eri uskontojen kehitystä. Uskontojen historiasta on tuttua yhteisyyden etsintä, yhteiset arvot ja määrittely, kuka kuuluu joukkoon ja kuka ei. Samat piirteet liitetään myös kansalliseen identiteettiin. (Kivikuru 1998, 326)

Tutkimuksessani kansallinen identiteetti on yhdenlainen kulttuurinen identiteetti. Jotta voidaan ulottaa identiteetin tarkastelu kansalliseen kontekstiin, on ensin määriteltävä, mitä on kulttuuri.

Hall (2003, 85) tarkoittaa kulttuurilla yhteisten merkitysten järjestelmiä, joita samaan ryhmään kuuluvat ihmiset käyttävät tehdäkseen maailmasta ymmärrettävän. Hallin mukaan tällaisia järjestelmiä ovat kieli, uskonto, tavat ja traditiot, tarinat sekä paikka. Kun ymmärrämme toisiamme saman merkityskartan avulla, saamme tunteen kuulumisesta johonkin, tunteen yhteisestä identiteetistä. Kulttuuri onkin yksi ”keskeisimmistä identiteetin muodostamisen, ylläpitämisen ja muuttamisen tavoista”. (emt., 85) Kieli on kulttuurin keskeinen käytäntö. Toinen kulttuurin aspekti on paikka, joka asemoi meidät itsemme yhteiskunnassa. Uskonto ja perinteiset tavat ovat tärkeitä yhteenkuulumisen lähteitä, jotka määrittävät samalla kulttuuria. (emt., 87–93)

Hall esittelee kaksi vastakkaista mallia kulttuurista. Ensimmäisen mallin mukaan kulttuuri nähdään melko lukkoonlyötynä merkitysten joukkona, joka pitää kulttuuriset identiteetit vakaina ja pysyvinä. Se takaa, että yhteisön elämäntapa säilyy yhtenäisenä. Toisessa mallissa merkitykset eivät ole pysyviä, vaan ne ovat alituisesti muuntelun kohteena. Kulttuuriset käytännöt saavat vaikutteita muualta, muista kulttuureista. Identiteettejä tuotetaan uusissa muodoissa ja uusissa paikoissa, ja ne muodostavat erilaisten elementtien yhdistelmiä. (Hall 2003, 111–112)

”Identiteettejä on monenlaisia. Ne voivat olla kansallisia, alueellisia ja yksilöllisiä, mutta ulottua myös yli rajojen iän, sukupuolen, rodun, yhteiskuntaluokan, kielen, uskonnon, ideologian tai koulutuksen mukaan. Kansankulttuurilla on tässä tärkeä rooli. Siitä voidaan ottaa käyttöön osia kulloinkin sopivaan tarkoitukseen. Kansankulttuuri on teoreettinen

käsite, joidenkin ihmisten, tutkijain rakentama. Kansa itsessään ei ole ymmärtänyt jokapäiväisiä toimiaan elantonsa turvaamiseksi tai elämän jatkamiseksi miksikään kulttuuriksi.” (Korhonen & Räsänen 1989, 11–12.)

Kansallinen identiteetti muodostuu monista eri tekijöistä. Sitä voidaan rakentaa tietoisesti, kuten yllä olevassa lainauksessa todetaan. Korostamalla kansankulttuuria ja rakentamalla kansallisia symboleja muovataan kansallisaatetta. Yhteiset kokemukset ja historialliset muistot sitovat kansaa yhteen. Erilaisten tekijöiden summana syntyy kansallinen identiteetti, joka muovautuu ajan kuluessa yhä uudelleen ja uudelleen – joko status quo’maisesti tuottaen pysyvyyttä tai sitten omaksumalla uudenlaisia piirteitä.

Heikki Luostarinen (1997, 3) varoittaa, että sen, joka ryhtyy tutkimaan ilmiötä, kuten nationalismia tai kansallisidentiteettiä, on varauduttava melkoiseen käsitteelliseen sekamelskaan. Kansallisidentiteettiä on määritelty usein eri tavoin, eikä siihen ole yksinkertaista reseptiä. Olenkin yrittänyt luovia eri identiteettimääritelmien keskellä ja muodostaa niiden pohjalta viitekehysten omalle kansallisidentiteettitulkinnalleni.

Kansallisesta identiteetistä puhuttaessa on tarpeen selvittää, mihin sillä milloinkin viitataan. Kivikuru (2000, 23) toteaa, että ”kansallinen identiteetti näyttäytyy olennaisesti erilaisena riippuen siitä, puhutaanko valtioidentiteetistä (valtion poliittiseen rakenteeseen tai järjestelmään tai valtion kansainväliseen asemaan liittyvästä sitoutumisesta), kansalliseen kulttuuriin liittyvästä yhteisöllisyydestä vai yksilön identifioitumisesta kansalliseen yhteisöön; tässä yhteenkuuluvuuden kohteena voi olla joko valtio tai kulttuuriyhteisö (esimerkiksi kieliyhteisö, vähemmistökulttuuri, siirtolaisten ’etäyhteys’ vanhaan kotimaahan)”. Yhden kansallisen identiteetin sisällä voi olla useampi kulttuuri-identiteetti, kuten Suomessa ruotsinkieliset ja saamelaiset (Kivikuru 2000, 23–24). Omassa tutkimuksessani kansallinen identiteetti tarkoittaakin juuri sitä, miten yksilö (karjalainen) voi identifioitua kansalliseen yhteisöön (karjalaisiin). Yhteenkuuluvuuden kohde on karjalainen vähemmistökansa.

Identiteettiä käsitellessä tuntuu kuin pyörittäisi lego-palikoita. Kun eri palaset loksahdavat kiinni toisiinsa, käsite identiteetistä alkaa muodostua. Hallin (1999, 16) mukaan kaikki identiteetit sijoittuvat kulttuuriin, kieleen ja historiaan. Hän (Hall 2003, 85–128) luettelee seuraavia tekijöitä, jotka määrittävät identiteettiä: kulttuuri, paikka, kieli, uskonto, tavat ja

traditiot. Tämä Hallin esitys käsittelee kaikkia kulttuurisia identiteettejä, joten näen nämä samat tekijät myös olennaisina kansallisidentiteetin rakennuspalasina. Toisessa teoksessa Hall (1999, 13) lisää identiteetin ainekseksi vielä historian. Kansallista identiteettiä hän sivuaa sanomalla, että etnisyyden voi olla sen yksi perustava elementti (emt., 16).

Mutta mitä tarkoittaa etnisyyden? Max Weber (1968, ks. Horsti 2000, 145–146) määrittelee etnisen ryhmän siten, että se muodostuu ihmisryhmästä, jolla on subjektiivinen käsitys yhteisestä menneisyydestä. Se voi tarkoittaa vaikkapa yhtäläisyyksiä ulkonäössä tai tavoissa. Tästä huolimatta Weber katsoi, että kun ryhmä määritellään etniseksi, taustalla eivät vaikuta ensisijaisesti verisiteet, vaan poliittiset intressit. Poliittiset tarpeet kannustavat yhteiseen etnisyyden kuvitelmaan. Kuvitelma on tärkeämpi kuin todelliset verisiteet. Etninen ryhmä rakentuu sosiaalisessa kanssakäymisessä. Se, kuka minä olen ja mihin etniseen ryhmään minä kuulun, määrittyy vuorovaikutuksessa. Vuorovaikutuksessa siis tuotetaan etnisyyttä. On hyvä huomata, että etnisyyden ei ole pysyvä ominaisuus, vaan sitä uusinnetaan tai vahvistetaan jatkuvasti. Etnisyys on kulttuurinen konstruktio. Kulttuurin määrittelemisessä kannattaa kuitenkin olla tarkkana: kulttuuri määritetään helposti perinteeksi, jolloin se muuttuu pysyväksi. Silloin kulttuuri onkin vain jotain, joka tulee menneisyydestä, eikä se muutu eikä saa uudenlaisia vaikutteita. Näin ollen, kun etninen ryhmä ylläpitää kulttuuriaan, se ei voi poiketa perinteistä. Se johtaa siihen, että etninen ryhmä saa olla olemassa vain museoituna olentona, muttei nykyajan sykkeessä elävänä ja muuttuvana kansana. (Weber 1968, ks. Horsti 2000, 145–146)

Sekoitan soppaan mukaan Luostarisen (1997, 3) näkemyksen kansallisidentiteetin muodostumisesta. Hän luettelee kansallisidentiteetin rakennuspalasiksi seuraavat:

Hallinto	– kansalaisuus
Maa-alue	– alueellinen identiteetti
Kulttuuri	– kieli, kulttuuriperintö, uskonto, alakulttuuri
Genealogia	– sukulaisuus, rotu, etnisyyden
Talous	– asema, luokka

(Luostarinen 1997, 3)

Myös Anthony Smith (1991) on luonut omat määritelmänsä kansallisen identiteetin tekijöiksi. Näitä ovat: 1) historiallinen alue tai kotimaa, 2) yhteiset myytit ja historialliset muistot, 3) yhteinen joukko, julkinen kulttuuri, 4) yhteiset lailliset oikeudet ja

velvollisuudet kaikille sen jäsenille ja 5) yhteinen talous, jossa alueellinen liikkuvuus sen jäsenille (ks. Petkova & Lehtonen 2005, 13).

Kansallinen identiteetti on siis monen tekijän summa. Se syntyy yhteenkuuluvuuden tunteesta ja yhtä lailla erottautumisena muista. Yhtä kansaa voi yhdistää historia, toista kieli ja kolmatta molemmat. Kun yhteisöllisyyttä halutaan korostaa tai rakentaa, katse käännetään siihen suuntaan, mistä yhteneväisyyksiä tai muihin verrattavia eroavaisuuksia löytyy.

Räsänen (1989, 14) kirjoittaa, että suomalaisen kansan identiteetti oli löydettävissä lähempää kuin antiikin kreikkalaisista: se löytyi oman rahvaan parista. Suomalais-ugrilaisia sukujuuria on korostettu käyttämällä kieltä, historiaa ja kansanperinnettä kansallisuusaatteen rakentamisen välineinä. (ks. Korhonen & Räsänen 1989, 14) Uskon, että tämä pätee myös karjalaisen kansallisaatteen rakentamiseen. Yhtä lailla karjalaista identiteettiä voidaan rakentaa korostamalla suomalais-ugrilaisia juuria. On myös muistettava, että osa karjalaisista on ollut osa Suomen kansaa, jolloin karjalaisen identiteetin rakennuspalaset voivat olla yhteneviä suomalaisen identiteetin rakennuspalasten kanssa. Kokonaiskuvaa sotkee se, että on olemassa karjalaisia, jotka eivät koskaan ole olleet maantieteellisesti suomalaisia, mutta jotka silti ovat samaa suomensukuista kansaa niiden karjalaisten kanssa, jotka ovat olleet maantieteellisesti suomalaisia.

Väärinymmärryksiä välttääkseni haluan huomauttaa, että tiedostan hyvin, että karjalaista väestöä on myös nyky-Suomen alueella. On muistettava, että tutkimukseni aiheena on nimenomaan Venäjän Karjala, joten puhuessani karjalaisista, tarkoitan heillä Venäjän Karjalassa asuvia karjalaisia. Tämä voi helposti unohtua puhuttaessa niin laaja-alaisesta ja monenkirjavasta kansasta kuin karjalaiset.

Kansallisidentiteettiä ja muita ryhmäidentiteettejä yhdistää me-henki. Liebkind (1984) muistuttaa, että vaikka ryhmäidentiteetistä puhuttaessa me-henki voi korostua, ei ryhmän identiteetti kuitenkaan ole mitään sen suurempaa tai ihmeellisempää kuin sen jäsenten identiteetti. On myös tarpeen huomata, ettei ryhmäidentiteetti muodosta kuin rajoitetun osan jokaisen jäsenensä identiteetistä. (Liebkind 1984, 159) Näin ollen karjalaisen ihmisen

identiteetti ei rajoitu ainoastaan kansallisidentiteettiin, vaan se on vain yksi tekijä muiden joukossa. Tutkimuksessani keskityn kuitenkin ainoastaan kansallisidentiteetin ruotimiseen.

Anderson (2007) on sitä mieltä, että kansakunnat ovat kuviteltuja poliittisia yhteisöjä, jotka perustuvat toveruudelle. Koska kansakuntien jäsenet eivät voi millään kaikki tuntea toisiaan, kansakuntien täytyy olla kuviteltuja. Kansakunnat tai yhteisöt erotellaan toisistaan sen perusteella, millä tavoilla ne on kuviteltu, ei sen perusteella, ovatko yhteisöt aitoja tai epäaitoja. (Anderson 2007, 39–41)

Hall (2003) tiivistää Andersonin ajatukset siten, että meitä yhdistää kansakunnan idea tai tarina. Kuviteltujen yhteisöjen käsite ei suinkaan tarkoita, ettei näitä yhteisöjä olisi lainkaan olemassa. Se tarkoittaa sitä, että yhteisö rakentuu yhtä lailla niistä ideoista ja käsityksistä, joita meillä siitä on tai esimerkiksi sisällämme olevasta yhteisyyden tunteesta. (Hall 2003, 94–95) Andersonin ajatuksia voidaan soveltaa myös karjalaisiin. Karjalan kansan tarinana voidaan esimerkiksi pitää sen historiaa, jossa kansan asuma-alue on vaihdellut Ruotsin, Venäjän ja Suomen vallan välillä. Tämä tarina yhdistää niitä nykykarjalaisia, jotka elävät venäläisessä yhteiskunnassa. Vaikka karjalaiset ovatkin siis osa venäläistä yhteiskuntaa, he silti erottautuvat siitä niillä ideoilla, joita heillä yhteisöstään on.

4.3 Kansallisen identiteetin rakennuspalikat

Edellisessä luvussa luettelemani Hallin (1999, 2003), Luostarisen (1997) ja Smithin (1991) identiteettikäsitteet toimivat tutkimukseni pohjana. Koska heidän näkemyksensä kansallisen identiteetin elementeistä eivät ole keskenään täysin yhtenevät, rakennan niiden pohjalta oman käsitekehitykseni kansallisen identiteetin muodostumiseen.

Kuten jo todettu, Hallin luettelemat elementit ovat kaikkien kulttuuristen identiteettien elementtejä, eivät siis pelkästään kansallisen identiteetin rakennuspalikoita. Koska kansallinen identiteetti voidaan nähdä yhtenä kulttuurisista identiteeteistä, rinnastan Hallin luettelemat elementit Luostarisen ja Smithin näkemyksiin kansallisesta identiteetistä.

Taulukolla 1. havainnollistan, missä kohtaa Hallin, Luostarisen ja Smithin luettelemat tekijät ovat yhteneväisiä ja missä kohtaa näkemyksissä on eroja.

Taulukko 1. Kansallisidentiteettiä rakentavat tekijät Stuart Hallin, Heikki Luostarisen ja Anthony Smithin mukaan.

HALL	LUOSTARINEN	SMITH
kulttuuri	kulttuuri (sis. kieli, uskonto, kulttuuriperintö)	julkinen kulttuuri
kieli		
uskonto		
tavat ja traditiot		yhteiset myytit
paikka	maa-alue	historiallinen alue
historia		historialliset muistot
	genealogia	
	talous	yhteinen talous
	hallinto	oikeudet ja velvollisuudet

Kaikille kolmelle – Hallille, Luostarisen ja Smithille – kulttuuri on yksi yhtenevä kansallisen identiteetin rakennuspalikka. Erona muihin Luostarinen niputtaa kulttuurin piiriin kuuluvaksi kielen, uskonnon ja kulttuuriperinnön. Hall on pitänyt edellä mainitut omina elementteinään erillään kulttuurista. Sen sijaan Smith ei erikseen mainitse sellaisia aspekteja kuin kieli ja uskonto.

Yhtäläisyyksiä löytyy, kun yhdistää eri nimityksillä kulkevia käsitteitä. Tulkitsen Hallin tavat ja traditiot -elementin ja Smithin yhteiset myytit -elementin olevan vastaava kuin Luostarisen kulttuurin sisälle sijoittama kulttuuriperintö. Näistä eroavaisuuksista ja yhtäläisyyksistä muodostan omaa tutkimustani varten kansallisidentiteetin elementiksi *kulttuurin*. Ymmärrän kulttuurin elementeiksi *uskonnon, kielen* sekä *tavat ja traditiot (eli kansanperinne)*. Ne ovat siis tekijöitä, jotka muodostavat kulttuuria. Ne ovat kulttuurin osia.

Uskonto, kieli sekä tavat ja traditiot ovat merkityksiltään melko itsestään selviä. Sen sijaan kulttuurin tulkitseminen vaatii lisäselvityksiä siitä, mitä sillä tässä tutkimuksessa ymmärrän. Näen kulttuurin kollektiivisena perinteenä, joka voi olla aineellista tai henkistä, mutta tämän lisäksi ymmärrän kulttuurin samoin kuin sanomalehti, kun se rankkaa

tietyntylaiset aiheet kulttuuriosastolle. Tutkimuksessani ymmärrän kulttuuriksi myös kaiken sellaisen kulttuuriosastolle sopivan sisällön, mikä ei lukeudu uskuntoon, kieleen tai tapoihin ja traditioihin. Tällainen kulttuuriaihe voi olla vaikkapa juttu teatterinäytelmästä.

Hall, Luostarinen ja Smith ovat samaa mieltä paikan tärkeydestä. Kukin heistä näkee paikan olevan yksi kansallisen identiteetin määrittäjä. Hall nimittää sitä paikaksi, Luostarinen maa-alueeksi ja Smith historialliseksi alueeksi. Tulkitsen merkityksen samaksi ja nostan tästä omaa tutkimustani varten kansallisidentiteetin elementiksi *paikan*. Ymmärrän paikan yhteisenä maa-alueena, jolla voi olla historiallista merkitystä. Oman näkemykseni mukaan Karjalalle paikka on hyvin merkittävä. Alueen sijainti Suomen ja Venäjän ”välissä” ja historia niin Suomen kuin Venäjän osana valtionrajojen muutoksineen antavat alueelle omaleimaisen merkityksen. Hankaluuksia tuottavat Karjalan epämääräiset rajat. Karjalan tasavalta kun ei ole yhtä kuin Karjala. Karjalan tasavalta on alueena paljon suurempi kuin ne karjalaisten alueet, jotka ovat ennen kuuluneet Suomelle tai ne seudut, joilla karjalaiset ovat perinteisesti asuneet. Karjalan tasavallan rajat eivät siis ole yksi yhteen karjalaisten rajojen kanssa. Esimerkiksi Karjalankannas ei kuulu Karjalan tasavaltaan, vaan se kuuluu suurimmaksi osaksi Leningradin alueeseen (oblast). Toinen tärkeä huomio on, että karjalaista väkeä asuu siellä täällä Venäjää, ei vain tietyllä alueella. Karjalan tasavallan sisällä karjalaisia asuu niin entisillä Suomelle kuuluneilla alueilla kuin Venäjälle kuuluneilla alueilla. Näin ollen käsite paikasta ei ole ollenkaan yksinkertainen. Moni kylä, joka muinoin on ollut osa Suomea, on vaihtanut nimeään ja saanut täysin uudet ei-karjalaiset asukkaat. Muutamissa KS:n jutuissa ilmenee, että tällaisten kylien asukkaat eivät ole ollenkaan tietoisia kylän historiasta osana Suomea. Se ei ole heille tärkeää eikä olennaista heidän arkensa kannalta. Kyseinen tieto on kaukaista historiaa, joka ei kosketa heitä. Selkeää ”paikkaa” en siis edes yritä määrittellä, sillä se olisi silkka mahdottomuus näissä puitteissa.

Moring (2000, 80) muistuttaa, että median tehtävä on kertoa, missä on meidän paikkamme. Sosiaaliset, taloudelliset ja poliittiset suhteet määrittävät käsityksiä paikallisuudesta ja identiteetistä. Paikallisuutta onkin tarkasteltava suhteina. Media käyttää kansallista tai alueellista viitekehystä strategianaan. Lehteen päätyvien juttujen uutiskriteerit rakentuvat suurelta osin kansalliseen tai maantieteelliseen läheisyyteen. Asiat, jotka ovat oman maan kannalta merkittäviä, luonnollisesti kiinnostavat ja läpäisevät uutiskriteerit. Paikallislehden ilmiselvin tehtävä on informoida paikallisista asioista. Samalla se tuottaa paikkakunnan

yhteisön identiteettiä tai ainakin hallinnoi sitä, miltä se näyttää julkisuudessa. (Moring 2000, 80–81)

Omassa tutkimuksessani käsite paikasta määrittyy jutun mukaan. Jos juttu kertoo ilmiselvästi karjalaisten alueesta, esimerkiksi entisestä Suomen alueen paikkakunnasta, se lukeutuu paikka-elementtiin. Muutoin paikkaa kuvastavat se fyysinen ympäristö ja historiallinen alue, jossa karjalaiset ovat perinteisesti asuneet.

Sekä Hall että Smith mainitsevat identiteettipohdintoissaan historian. Sen sijaan Luostarinen jättää sen kokonaan huomiotta. Itse tulkitse historian erittäin tärkeäksi yhdistäväksi tekijäksi kansallisidentiteetin rakentumisessa. Matti Räsänen (1989) toteaa, että suomalaisessa yhteiskunnassa suhdetta menneisyyteen on pidetty keskeisenä kansallisen itseymmärryksen välineenä (ks. Korhonen & Räsänen 1989, 10). Koska tutkimusaiheeni ovat suomalais-ugrilaisista sukujuurta edustavat karjalaiset, joilla on kansana erittäin värikäs historia, en voi sivuuttaa historian merkitystä identiteetin määrittäjänä. Näiden ajatusten pohjalta otan *historian* mukaan kansallisidentiteetin elementiksi.

Vaikka Luostarinen ei noteeraa historiaa, hän huomaa genealogian merkityksen kansallisidentiteetille. Tämä aspekti ei ole esillä Hallilla eikä Smithillä. Karjalaisten luonne suomalais-ugrilaisena kansana ja historia osana Suomea nostaa genealogian ja etnisyyden merkityksen esiin. Tulkitse, että genealogia on olennainen osa karjalaisuutta ja karjalaista kansallisidentiteettiä. Suomalais-ugrilaisilla sukujuurillaan karjalaiset erottuvat muista kansoista, kuten venäläisistä. Ja kuten aiemmin jo todettu, ero muihin rakentaa identiteettiä. Otan genealogian mukaan kansallisidentiteetin elementiksi nimellä *etnisyys*. Ymmärrän sen yhteisinä suku- ja verisiteinä.

Talouden ovat maininneet sekä Luostarinen että Smith. Sisällytän sen mukaan omiin kansallisidentiteetin elementteihini, koska tarkastellessani aineistoani etukäteen, huomasin talousaiheisissa jutuissa joitakin karjalaista kansallisidentiteettiä rakentavia piirteitä, jotka voivat olla olennaisia tutkimukseni kannalta. Talouden kansallisidentiteettiä rakentavaan luonteeseen kuuluvat esimerkiksi elinkeinot, joilla etninen vähemmistö elättää tai on elättänyt itseään.

Luostarisen ”hallinto” ja Smithin ”yhteiset lailliset oikeudet ja velvollisuudet kaikille sen jäsenille” viittaavat samaan asiaan. Koska hallinto määrittää ensisijaisesti kansalaisuutta eikä kansallisuutta, jätän hallinto-elementin pois omasta tutkimuksestani. On muistutettava, että tutkimusaiheenani on nimenomaan kansallisuus, ei kansalaisuus. Tämä erottelu hämmentää minua useaan otteeseen ja joudun toistelemaan sitä itselleni tutkimuksen edetessä jatkuvasti, jotta näen metsän puilta. Suomalaisena olen liiankin tottunut ajatusmalliin ”yksi valtio, yksi kansa”. Hallinnon merkitys tässä tapauksessa selkenee, kun muistaa, että Karjalan tasavallan kansalainen voi olla karjalaisen lisäksi esimerkiksi gruusialaista tai ukrainalaista kansallisuutta edustava henkilö. Tällöin samaan hallintoon kuuluvat myös muut Karjalan tasavallan kansalaiset kuin pelkästään karjalainen etninen vähemmistö. Rajaamalla hallinto-elementin pois, keskityn selkeämmin tähän yhteen etniseen vähemmistöön: nimenomaan karjalaiseen kansanosaan ja karjalaiseen kulttuuriin. Tällä rajauksella aineistostani jää pois lähinnä politiikka-aiheisia juttuja.

Kansallisidentiteetin rakennuspalikoiksi omassa tutkimuksessani muodostui näin ollen viisi tekijää: kulttuuri (sisältää kielen, uskonnon sekä tavat ja traditiot), paikka, historia, etnisyys ja talous.

Taulukko 2. Oma käsitekehysesni kansallisidentiteetin muodostumisesta rinnastettuna Hallin, Luostarisen ja Smithin kansallisidentiteetikäsityksiin.

HALL	LUOSTARINEN	SMITH	OMA KÄSITEKEHYESNI
kulttuuri	kulttuuri (sis. kieli, uskonto, kulttuuriperintö)	julkinen kulttuuri	kulttuuri (sis. kieli, uskonto, tavat ja traditiot)
kieli			
uskonto			
tavat ja traditiot		yhteiset myytit	
paikka	maa-alue	historiallinen alue	paikka
historia		historialliset muistot	historia
	genealogia		etnisyys
	talous	yhteinen talous	talous
	hallinto	oikeudet ja velvollisuudet	

5. Tutkimusaineisto ja -menetelmä

Tässä luvussa esittelen tutkimusaineistoni ja sen, millä tavalla se on valikoitunut. Sen jälkeen selvitän, millä menetelmällä käyn aineiston läpi. Luettelen kaikki tutkimusaineistooni valikoituneet jutut liitteessä.

5.1 Aineiston rajaaminen

Aineistonani on 206 Karjalan Sanomien juttua ajalta 1.7.–31.12.2009. Aineiston jutut on lueteltu liitteessä. KS ilmestyy kerran viikossa, joten juttuja on otettu yhteensä 27 eri lehdestä. Olen käynyt läpi kaikki lehdet ja valinnut aineistokseni osastosta riippumatta kaikki jutut, joiden puhunnassa on merkkejä siitä, että niissä jollain tapaa rakennetaan karjalaisuutta ja sitä kautta kansallisidentiteettiä. Etsimäni elementit olivat alaluvussa 4.3 luettelemani kulttuuri (sis. kielen, uskonnon sekä tavat ja traditiot), paikka, historia, etnisuus ja talous. Jos juttutekstissä ei ollut viitteitä näistä elementeistä, eikä se näin ollen tarjonnut tässä kontekstissa mitään tutkittavakseni, jätin sen pois aineistosta.

Aineistooni valikoituivat esimerkiksi jutut otsikolla ”Kiinnostus kieleen vei Karjalaan” (elementteinä kieli ja paikka), ”Yhteisen historian kaksi vuosisataa – Kansainvälinen konferenssi käsitteli Suomen ja Venäjän yhteistä historiaa” (elementteinä historia ja paikka) ja ”Petroskoin uusi evankelis-luterilainen kirkko vihittiin” (elementtinä uskonto). Sen sijaan ns. yleismaailmalliset jutut otsikoilla ”Koira löysi tupakkakätkön” ja ”Kostamuksen uimahalli valmistui” jäivät pois. Otsikkopainotteisista esimerkeistäni huolimatta tarkennan, etten ole valikoinut aineistoa pelkkien otsikoiden perusteella, vaan olen silmäillyt lehtien kaiken sisällön läpi ja tehnyt valintani koko juttutekstin mukaan.

En sisällytä työhöni juttujen kuvitusta, eli en tee kuva-analyysejä, ettei työni rönsyile liikaa. Kun tarkastelen juttujen sisältöä sisällönanalyysissä, otan siihen kuitenkin mukaan kuvatestit perusleipätekstin lisäksi.

Aineistoni ilmestymisen aikaan Karjalan Sanomissa ei vielä ollut pääkirjoituksia. Sen sijaan jokaisessa numerossa oli pääkirjoituksen paikalla Karjalan kongressin

puheenjohtajan Anatoli Grigorjevin ”mielipide”. Palsta on siis otsikoitu nimellä mielipide, mutta kyseessä on enemmänkin pääkirjoitushenkinen teksti tai kolumni, ja se löytyy aineistoni joka ikisestä lehdestä. Muita ”mielipiteitä” ei ole. Aion sisällyttää nämä mielipiteet mukaan aineistooni samoin kriteerein kuin muunkin lehden sisällön: jos puhunnassa on merkkejä siitä, että niissä jollain tapaa rakennetaan kansallisidentiteettiä, juttu valikoituu mukaan. Muita kolumneja tai pakinoita lehden sisällössä ei ole. KS uudistui rakenteeltaan ja ulkoasultaan tammikuussa 2012. Uudistuksessa lehti sai pääkirjoituksen ja ”Lukijalta”-palstan. Tällaisia elementtejä ei kuitenkaan vielä ollut tutkimusajankohtanani vuonna 2009.

Rajaan aineistostani pois erään tiedotusopin opiskelijan jutut, jotka hän kirjoitti ollessaan työharjoittelussa Karjalan Sanomissa ajalla 7.9.–16.10.2009. Suomalaisena toimitusharjoittelijana hän katselee karjalaista identiteettiä ulkopuolelta, joten hänen tekstiensä diskurssit eivät ole osa KS:n tavallista linjaa.

Kansallista identiteettiä rakentaa myös me vs. he -erottelu. KS:ssa on erillinen osasto, jossa kerrotaan uutisia Suomesta. Kyseinen osasto on siitä hankala tutkimuskohde, että uutiset on yleensä kopioitu suoraan suomalaismedioiden internet-sivuilta, eivätkä näin ollen ole Karjalan Sanomien omaa tekstiä. Osaston uutisia voisi kuitenkin hyödyntää tutkimalla sitä, mistä aiheista Suomesta kerrotaan ja minkälaisen kuvan Suomesta aihevalinnat antavat. Uutisvalinta ja uutiskriteerit vaikuttavat lukijoiden käsitykseen Suomesta – ja samalla myös käsitykseen Karjalasta: mitä Karjala on ja mitä se ei ole. Voidaan pohtia, rakennetaanko tässä karjalaista identiteettiä erottamalla Karjala Suomesta vai tukeudutaanko tässä mahdollisesti Suomeen jossain määrin. Koska työn laajuutta on rajattava jollain tapaa, jätän Uutisia Suomesta -palstan pois aineistostani. Sen tutkiminen olisi aivan oma lukunsa ja se vastaa tutkimuskysymykseeni eri näkökulmasta kuin muu aineisto.

Koska aiheeni on nimenomaan karjalaisuuden tarkastelu, jäävät aineistostani pois kaikki muihin suomensukuisiin kansoihin liittyvät jutut. En siis tarkastele suomalaisista, inkeriläisistä tai vepsäläisistä kertovia juttuja, vaan jätän ne tutkimuksen ulkopuolelle. Jos suomalaisia, inkeriläisiä tai vepsäläisiä koskevassa jutussa on kerrottu myös karjalaisista tai Karjala paikkana on siinä olennainen, olen sisällyttänyt jutun aineistooni. Näissä jutuissa karjalaisuus voi ilmentyä me vs. he -erottelun kautta.

5.2 Metodina laadullinen sisällönanalyysi

Tutkimusmenetelmä ohjaa tutkijan työtä. Valitsemalla tietyn menetelmän tutkija rajaa kiinnostuksensa ja tapansa käsitellä aineistoa tietynlaisella tavalla. Omaa tutkimustani varten olen valinnut metodikseni laadullisen sisällönanalyysin. Se mahdollistaa aineistoon tutustumisen melko vapaasti. Tällä menetelmällä tutkija pystyy antamaan aineistostaan kuvan erittelemällä, teemoittelemalla ja luokittelemalla aineiston sisältöä. Muodostettu kuva toimii yhtäältä vastauksena tutkimuskysymykseen.

Sisällönanalyysin historia juontaa juurensa Bernard Berelsonin vuonna 1952 julkaistuun teokseen *Content Analysis in Communication Research*. Aiheesta saatiin lisää kirjallisuutta vuonna 2009, kun Jouni Tuomen ja Anneli Sarajärven tekemä oppikirja *Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi* julkaistiin. Sisällönanalyysistä puhuttaessa törmää auttamatta sanasto-ongelmiin. Toiselle sisällönanalyysi on sama asia kuin sisällön erittely, toiselle ne taas ovat eri asioita. Myös menetelmän laadullinen ja määrällinen aspekti sekoittuvat tässä keskustelussa epäselviksi. Omia käsityksiään kyseisestä tutkimusmenetelmästä ovat esitelleet muun muassa Veikko Pietilä teoksessaan *Sisällön erittely* (1973) ja Antti Eskola teoksessaan *Sosiologian tutkimusmenetelmät 2* (1975). Berelson kiteyttää sisällönanalyysin (content analysis) olevan ensisijaisesti tutkimusmenetelmä, jolla voidaan objektiivisesti, systemaattisesti ja määrällisesti kuvata viestinnän sisältöjä (Berelson 1952, 18). Berelson ei kuitenkaan jätä laadullista puolta huomiotta. Hän muistuttaa, etteivät laadullinen ja määrällinen sisällönanalyysi ole loppujen lopuksi luonteeltaan mahdottoman kaukana toisistaan, vaan laadullinen analyysi sisältää määrällistä analyysiä tukevaa tietoa ja toteamuksia alustavalla tavalla (emt., 116). Joissain tapauksissa laadullinen sisällönanalyysi voi tukea tutkimusta luonnikkaammin kuin määrällinen: esimerkiksi jos aineisto on pieni tai epäsuhtainen tai jos tutkijaa kiinnostaa tarkastella ilmiötä suuremmassa skaalassa ”kokonaiskuvan indikaattorina” sen sijaan, että keskittyisi ainoastaan tutkitun ilmiön sisältöön (emt., 121–124).

Tuomi ja Sarajärvi tekevät eron laadulliselle ja määrälliselle analyysille sanastossa. Heille nimitys *sisällönanalyysi* merkitsee nimenomaan laadullista lähestymistä ja nimitys *sisällön erittely* määrällistä lähestymistä (Tuomi ja Sarajärvi 2009, 106). Vaikka tällaisenaan jako olisi harvinaisen selvä, itse tukeudun etuliitteisiin ja puhun tutkimuksessani laadullisesta

(kvalitatiivisesta) sisällönanalyysistä ja määrällisestä (kvantitatiivisesta) sisällönanalyysistä ollakseni varmoilla vesillä ja tullakseni varmasti ymmärretyksi oikein.

Laadullisessa sisällönanalyysissä tutkitaan tekstien sisältöä: sitä, mitä on sanottu ja mitä se kuvastaa. Sen sijaan toinen yleinen journalistien tekstien tutkimusmenetelmä diskurssianalyysi vastaa enemmänkin kysymykseen, *miten* juttujen sisältö on sanottu (Jokinen, Juhila & Suoninen 1999, 18). Erotuksena toisiinsa voidaan sanoa, että sisällönanalyysi tarkastelee kommunikaatiota ”todellisuuden kuvana”, kun taas diskurssianalyysi ”todellisuuden rakentamisena” (Tuomi ja Sarajärvi 2009, 47).

Kuten edellä jo ilmeni, sisällönanalyysiä voidaan tehdä laadullisen lisäksi myös määrällisesti. Tutkimuskysymykseeni voidaan vastata laskemalla esimerkiksi, kuinka monta uskonto-aiheista juttua aineistostani löytyy. Tämä määrä kertoisi, miten paljon uskonto korostuu aineistossani, eli miten suuri rooli uskonnolle annetaan karjalaisuuden rakentamisessa. Vaikka tällaiset luvut voisivat olla mielenkiintoisia, en aio ulottaa määrällistä puolta analyysiini. Kun olen rankannut juttuja aineistooni kansallisidentiteettiä rakentavien elementtien mukaan, en ole aina luokitellut juttua vain yhteen kategoriaan (esim. uskonto) vaan juttu on voinut sopia aineistooni useamman elementin kautta (jutussa voidaan puhua esimerkiksi kaikista seuraavista: paikka, kieli, historia ja uskonto). Koska juttujen sisällöt eivät ole yksinkertaisia, niissä luonnollisesti voidaan puhua monesta asiasta samaan aikaan. Aineiston juttujen suuren määrän ja elementtien useiden päällekkäisyyksien vuoksi määrällinen erittely olisi hankalaa, eikä oman näkemykseni mukaan ollenkaan mielekäästä. Päällekkäiset elementit johtaisivat ristiriitaisuuksiin, vaikeaan, ellei mahdottomaan, perusteluun ja epäluotettaviin tilastoihin. Siksi tyydyn lähestymään tutkimuskysymystäni laadullisin keinoin.

Tuomi ja Sarajärvi (2009) esittävät seuraavanlaiset ohjeet, miten laadullinen sisällönanalyysi toteutetaan. Ensiksi tutkimuksen tekijän on päätettävä, mikä aineistossa kiinnostaa. Sen jälkeen aineisto käydään läpi. Ne asiat, jotka sisältyvät tutkijan kiinnostukseen, erotellaan ja merkitään. Kaikki muu jätetään pois tutkimuksesta. Merkityt asiat kerätään yhteen ja erilleen muusta aineistosta. Tämän jälkeen aineisto luokitellaan, teemoitellaan tai tyyditellään. Lopuksi kirjoitetaan yhteenveto. (Tuomi ja Sarajärvi 2009, 92)

Kiinnostuksella tarkoitetaan tässä tapauksessa tutkimustehtävää. Koska minun tutkimukseni tavoitteena on selvittää, millä tavoin KS rakentaa juttusisällöissään karjalaisuutta ja sitä mukaa kansallisidentiteettiä, karjalaisuuden muodostumisen tekijät ovat luonnollisesti se, mikä minua aineistossa kiinnostaa. Pohjaan analyysini siihen, että karjalainen identiteetti muodostuu alaluvussa 4.3 luettelemistani tekijöistä, jotka ovat kulttuuri (sis. kielen, uskonnon sekä tavat ja traditiot), paikka, historia, etnisyys ja talous. Tätä kriteeristöä tukevat jutut sisältyvät kiinnostukseeni ja sitä mukaa aineistooni. Muu jää pois.

5.3 Kolme tapaa tehdä laadullista sisällönanalyysia

Laadullista sisällönanalyysia voi tehdä kolmella eri tavalla: aineistolähtöisesti, teorialähtöisesti tai teoriaohjaavasti (Tuomi ja Sarajärvi 2009, 95–100). Käyttämäni laadullinen sisällönanalyysi on luonteeltaan teoriaohjaava. Sekä aineistolähtöinen että teoriaohjaava analyysi ovat tutkimuksen kulussa lähellä toisiaan. Selvitän ensin, miten aineistolähtöinen analyysi etenee, jotta on helpompi ymmärtää, mikä on teoriaohjaava analyysi.

Aineistolähtöisessä analyysissä tutkimusaineistosta luodaan teoreettinen kokonaisuus valitsemalla aineistosta analyysiyksiköitä, jotka eivät ole etukäteen tiedettyjä, sovittuja tai harkittuja. Juju on siinä, ettei minkäänlainen etukäteistieto tai teoria aiheesta ohjaa tutkijan ajattelua. Analyysi ja lopputuloksena muodostettu teoria saadaan suoraan aineistosta. Tämä on luonnollisesti vaikea toteuttaa, sillä objektiiviset havainnot ovat kiistanalaisia. Tutkija ei pysty täysin irtautumaan jo lukemastaan ja oppimastaan ollakseen ajatuksiltaan totaalisen aineistolähtöinen. Objektiivisuus kärsii myös siitä, että käsitteet ja menetelmät ovat loppujen lopuksi kuitenkin tutkijan asettamia. (Tuomi ja Sarajärvi 2009, 95–96)

Aineistolähtöisen analyysin toteuttamisen ongelmia voidaan yrittää korjata teoriaohjaavalla analyysillä. Tässä analyysin muodossa aikaisempaa tietoa ei pyritä sulkemaan pois, vaan teoria toimii tutkimuksen apuna ja ohjaa eteenpäin. Kyseessä ei kuitenkaan ole teoriaa testaava analyysi, ”vaan paremminkin uusia ajatusuria aukova” menetelmä (emt., 97). Teoreettiset kytkennät eivät pohjaudu suoraan teoriaan, joten ne eivät sanele, minkälaisia analyysi ja sen lopputulokset ovat. Erotuksena tästä on teorialähtöinen analyysimalli, joka

nojaa suoraan johonkin teoriaan tai auktoriteetin ajatteluun. Tässä tapauksessa teoria määrittää tutkimuksen lähtökohdat ja sen etenemisen. (emt., 96–97)

Selvitän seuraavaksi aineistolähtöisen analyysin vaiheet, sillä tässä tutkimuksessa käyttämäni teoriaohjaava sisällönanalyysi etenee samalla tavalla poiketen aineistolähtöisestä vain viimeisessä vaiheessa. Aineistolähtöisen analyysin prosessi on kolmivaiheinen. Analyysin aluksi aineistoon perehdytään ja etsitään siitä pelkistettyjä ilmauksia. Ensimmäinen vaihe on siis pelkistäminen eli aineiston redusointi. Käytännössä tämä tarkoittaa epäolennaisen sisällön pois karsimista, informaation tiivistämistä tai pilkkomista osiin. Toinen vaihe on aineisto ryhmittely eli klusterointi. Pelkistetyistä alkuperäisilmauksista etsitään samankaltaisuuksia ja erilaisuuksia, jonka mukaan ne ryhmitellään alaluokiksi. Sitten alaluokat yhdistetään muodostamalla yläluokkia. Kolmas ja viimeinen vaihe on teoreettisten käsitteiden luominen eli abstrahointi. Tässä vaiheessa valikoidusta tiedosta muodostetaan kokoava käsite. (emt., 108–113)

Teoriaohjaava sisällönanalyysi etenee lähtökohdiltaan samaan tapaan kuin yllä esitetty prosessi. Aineistolähtöisen ja teoriaohjaavan sisällönanalyysin ero tulee esille viimeisessä vaiheessa, kun aineistosta lähdetään luomaan teoreettisia käsitteitä. Aineistolähtöisessä analyysissä käsitteet luodaan aineistosta, kun taas teoriaohjaavassa ne tuodaan mukaan jo etukäteen ilmiöstä tiedettynä. (Tuomi ja Sarajärvi 2009, 117) Omassa tutkimuksessani ajatustani ohjaava tieto pohjautuu Hallin, Luostarisen ja Smithin käsityksiin kansallisesta identiteetistä.

Analyysini etenee siis seuraavasti. Käyn läpi aineiston jutut ja etsin sieltä ilmaisuja, jotka rakentavat karjalaisuutta. Muodostan niistä ryhmiä, jotka puhuvat samasta asiasta. Teemoittelen ryhmät. Yläluokkina toimivat jo entuudestaan tutut kulttuuri (sis. kielen, uskonnon sekä tavat ja traditiot), paikka, historia, etnisyys ja talous. Olen kuitenkin avoin yllätyksille. Aineistosta voi löytyä myös sellaista, mikä ei sovi näihin jo etukäteen muodostettuihin kategorioihin.

6. Analyysi

Suoritin analyysin seuraavalla tavalla. Luin aineiston jutut läpi. Redusoin eli karsin pois sisällön, joka ei ole olennaista tutkimukseni kannalta. Käytännössä poimin sanomalehtiteksteistä ilmaisuja, jotka rakentavat karjalaisuutta eli puhuivat identiteettiä muodostavalla tavalla kulttuurista, paikasta, historiasta, etnisyydestä tai taloudesta. Nämä tekijät toimivat myös analyysini yläluokkina. Pyrin lähestymään aineistoa sen omilla ehdoilla ja lukemaan tekstejä avoimin mielin. Kopioin löytämäni ilmaiset yhdeksi pitkäksi listaksi.

Tämän jälkeen kävin läpi nämä aineistosta koodatut alkuperäisilmaisut ja pelkistin niiden sisältämän ydinsanomana. Ryhmittelin samankaltaiset ilmaiset yhdistämällä ne saman tien niille sopivien yläluokkien alle, sillä niiden sisällön perusteella oli helppo määritellä, puhuttiinko tekstissä vaikkapa historiasta vai kielestä tai molemmista. Yläluokan alle asettamisessa ei tarvinnut tehdä tulkintoja kuin muutaman kerran sadoista ilmaisuista. Silloinkin piti vain päättää, mistä ilmaus puhuu eniten: onko tekstin pääsanoma esimerkiksi historiapainotteisempi kuin paikkaan keskittyvä vai ovatko molemmat merkitykset niin olennaisia, että sama ilmaisu luokitellaan kahteen eri yläluokkaan.

Tämän jälkeen perehdyin yksitellen jokaisen yläluokan alle päätyneeseen pelkistettyyn aineistoon. Otin siis käsittelyyni listan pelkistettyjä ilmauksia, jotka olin katsonut olevan esimerkiksi historia-aiheisia. Ryhmittelin, eli klusteroin, pelkistetyt ilmaukset samankaltaisuuksien tai eroavaisuuksien perusteella ja loin niistä alaluokkia. Nämä alaluokat kertovat, miten esimerkiksi juuri historia-kategoria ilmenee Karjalan Sanomissa.

Abstrahointivaiheessa, eli käsitteellistämässä, edetään alkuperäisilmauksista teoreettisiin käsitteisiin ja johtopäätöksiin. Teoriaohjaavan sisällönanalyysin abstrahointivaiheessa alaluokat liitetään jo tiedettyihin teoreettisiin käsitteisiin. Tämän tein tavallaan jo siinä vaiheessa, kun yhdistin pelkistetyt ilmaiset yläluokkien alle. Otin siis varaslähdön abstrahointiin. Myös alaluokkien muodostaminen oli osaltaan abstrahointiprosessia, sillä muodostamani alaluokat ovat ne käsitteet, joiden pohjalta pystyn tekemään johtopäätöksiä ja vastaamaan tutkimuskysymykseeni. Yläluokkien yhdistävänä luokkana toimii käsite kansallisesta identiteetistä.

Seuraavaksi käyn yksitellen läpi jokaisen identiteettiä rakentavan tekijän ja selvitän, millä tavoin tekijä, esimerkiksi historia, rakentuu KS:n sisällöissä. Olen rakentanut analyysistäni taulukot, joissa on kolme tai neljä esimerkkiä alkuperäisestä ilmauksesta, jotka osoittavat ajatuksenkulkuani pelkistetyin ilmauksen muodostamisessa. Taulukoissa ei ole nähtävillä kaikkia aineistoni pelkistettyjä ilmauksia, jotta taulukko olisi mielekkään kokoinen ja luettavissa. Täydellisestä taulukosta tulisi useiden sivujen, ellei kymmenien sivujen pituinen riippuen siitä, kuinka paljon aineistoa kunkin identiteetin tekijän kohdalle on löytynyt. Taulukkoon kirjatut pelkistetyt ilmaukset ovat siis vain esimerkkejä siitä, mistä aineksista alaluokka on muodostunut. Sen sijaan olen kirjannut taulukkoon kaikki aineistosta muodostamani alaluokat. Alaluokka paljastaa sen, mitä esimerkiksi historiasta, kulttuurista tai kielestä kerrotaan KS:ssa. Taulukon ohessa esittelen, mitä KS on kertonut jokaisesta identiteetin tekijästä.

6.1 Historia

Taulukko 3. Esimerkkejä historia-aiheisista alkuperäisilmauksista, jotka on muutettu pelkistetyiksi ilmauksiksi.

ALKUPERÄINEN ILMAUS	PELKISTETTY ILMAUS
"Sieltä he katsoivat itku silmässä, kun kotitaloista nousi taivaalle sankka musta savu."	Kodin menetys sodassa, muistot ja niiden käsittely
"Surmansa sai myös Mihailin poika Vanja."	Menneiden aikojen ihmisten muistelu
"Kansanmuistissa on säilynyt karjalaisen kansan nimi. Jokaisen kylän, joen ja muun paikan nimessä säilyy karjalaisten historia."	Karjalaisten historia näkyy paikkojen nimissä
"Juhlan pääsankareina on isänmaallisen sodan veteraaneja ja tasavallan vapauttamiseen osallistuneita Karjalan rintaman sotilaita."	Juhlan pääsankareina sotaveteraanit

Taulukko 4. Esimerkkejä alaluokkien muodostamisesta. Ryhmiteltyjä historia-aiheisia pelkistettyjä ilmauksia, joille on muodostettu alaluokat.

PELKISTETTY ILMAUS	ALALUOKKA
Kodin menetys sodassa, muistot ja niiden käsittely Menneiden aikojen ihmisten muistelu Suomalaisten ja karjalaisten vainot	Ihmiskohtalot
Historian heijastuminen nykyelämään Jossittelu, millaista olisi, jos Karjala olisi edelleen osa Suomea	Menneisyyden kohtaaminen ja vaikutukset nykyisyyteen
Juhlan pääsankareina sotaveteraanit Sodan uhrien muistaminen Sotaveteraanien osallistuminen koululaisten patrioottiseen kasvatukseen	Sotaveteraanien ja sodan uhrien kunnioitus
Sodan alkamisen syyt Sotatapahtumat, kun Sarmatus sotarintamana Sotaretkiselostus Aunuksen taistoista v. 1919	Sotahistoria

Taulukko 5. Kaikki alaluokat, jotka muodostuivat historia-yläluokan alle.

ALALUOKKA	YLÄLUOKKA
Ihmiskohtalot Menneisyyden kohtaaminen ja vaikutus nykyisyyteen Sotaveteraanien ja sodan uhrien kunnioitus Sotahistoria Sotahistorian analysointi Suomen rooli sotaviihollisena Kansanhistoria Kansanhistorian tuntemus ja kiinnostus omaan sukihistoriaan Suomen ja Venäjän yhteinen historia Historiallinen arkkitehtuuri	Historia

Taulukoilla 3., 4. ja 5. haluan ilmentää analyysini etenemistä. Taulukot eivät ole täydellinen kuvaus prosessista, vaan olen valinnut niihin muutamia esimerkkejä, joilla osoittaa analyysinkulkua. Alkuperäinen ilmaus on KS:n suora lainaus. Pelkistetty ilmaus on lainauksesta tekemäni tiivistelmä, joka kiteyttää lainauksen ydinsanomaa. Pelkistetyt ilmaukset olen ryhmitellyt alaluokkiin, jotka kuvaavat ilmauksia yleisellä käsitteellä. Esimerkiksi 4. taulukon ensimmäisen ryhmän pelkistetyt ilmaukset ”kodin menetys sodassa, muistot ja niiden käsittely”, ”menneiden aikojen ihmisten muistelu” ja ”suomalaisten ja karjalaisten vainot” kuuluvat kaikki samaan alaluokkaan, jonka olen nimennyt ”ihmiskohtaloiksi”. Taulukossa 5. ilmenee, että kaikkien alaluokkien yläluokka on historia.

Sain muodostetuksi historian alle kymmenen erilaista alaluokkaa. Ne ovat ihmiskohtalot, menneisyyden kohtaaminen ja vaikutus nykyisyyteen, sotaveteraanien ja sodan uhrien kunnioitus, sotahistoria, sotahistorian analysointi, Suomen rooli sotaviihollisena, kansanhistoria, kansanhistorian tuntemus ja kiinnostus omaan sukuhistoriaan, Suomen ja Venäjän yhteinen historia sekä historiallinen arkkitehtuuri. KS kertoo historiasta kirjoittamalla näiden alaluokkien aihepiireistä.

Ihmiskohtaloista KS kertoo kirjoittamalla muisteloita kylien ja perheiden historiasta, tarinoita vanhempien ja kotien menetyksistä ja karjalaisten ja suomalaisten vainoista. *Menneisyyden kohtaaminen ja sen vaikutukset nykyisyyteen* näkyy jutuissa, joissa muistutetaan, että sotahistoria on kohdattava ottamalla asiat esiin avoimesti ja tiedostamalla, kuinka historia heijastuu nykyiseen elämään. Menneisyys säilyy yhä paikkojen nimissä, vaikka muutoin Karjalan historia olisikin nykykarjalaisille epäselvä. Anatoli Grigorjev tarkastelee menneisyyden vaikutusta nykyisyyteen mielipidekirjoituksessaan, jossa hän jossittelee, olisiko Viipurin, Sortavalan ja Suojärven tilanne niin masentava, jos ne kuuluisivat yhä Suomelle.

Sotahistoria tarkoittaa KS:n juttujen sisällöissä lähinnä sotatapahtumien ja taistelujen etenemisen yksityiskohtaista selostamista. *Sotahistorian analysointi* -alaluokan muodostavat tekstit, joissa pohditaan esimerkiksi suomalaisten ja venäläisten historiantutkijoiden samanmielisyyttä sotatapahtumien kulusta tai Anatoli Grigorjevin kirjoittamaa mielipidekirjoitusta siitä, kumpi (Suomi vai Neuvostoliitto) todellisuudessa

hyökkäsi ensin. Jutuissa nousevat esiin myös venäläiskoululaisten oppikirjat, joissa kerrotaan hyvin vaihtelevilla tavoilla talvisodasta, sen alkamisesta ja tapahtumienkulusta.

Suomen rooli sotavihollisena tulee esiin erityisesti sen myötä, kun tutkimusajankohtaani osui Karjalan tasavallan uusi juhlapäivä – Karjalan fasistisista miehittäjistä vapauttamispäivä, jota juhlietaan 30. syyskuuta. Fasistisilla miehittäjillä tarkoitetaan siis suomalaisia. KS kirjoitti paljon Karjalan vapauttamisen 65-vuotisjuhlasta. Näissä jutuissa suomalaisista puhutaan vihollisina ja valloittajina, ja puna-armeijan voittoja korostetaan. Sanan ”vapauttaminen” käyttö kertoo paljon näkökulmasta. KS kertoo muun muassa, että ”Neuvostojoukot vapauttivat Viipurin, Aunuksen ja Suojärven”. Voi vain pohtia, mitä esimerkiksi tavallinen viipurilainen ajatteli tästä ”vapauttamisesta”. Yhdessä jutussa sanotaan suoraan, että juhlapäivän nimi kuvaa venäläisen sotahistorian kielipropagandaa. Toisessa jutussa pohditaan, oliko Suomi sodan aikaan fasistinen maa ja onko juhlapäivän nimi oikeutettu. Karjalan yhteiskunnallisten toimihenkilöiden kerrotaan suhtautuvan kielteisesti uuteen merkkipäivään. Suomalaisten pitäminen vihollisena näkyy myös joissain ihmiskohtaloista kertovissa jutuissa, joissa kerrotaan, miten suomalaisotilaat tunkeutuivat vuosikausiksi miehittämiinsä kyliin ja millä tavalla he kohtelivat paikallisia.

Sodan muistopäivistä kertovissa uutisissa tulee esiin *sotaveteraanien ja sodan uhrien kunnioitus*. Uutiset kertovat yleensä muistomerkeistä ja muistotilaisuuksista, joihin osallistui myös veteraaneja. Veteraanien saavutuksia korostetaan kunnioittavasti ja yhtä lailla heidän läsnäoloon tapahtumissa korostetaan. Luonnollisesti sotaveteraanit pääsevät aineistossa usein itsekin ääneen kertomalla esimerkiksi sotamuistoja tai kommentoimalla tilaisuuden merkitystä.

Kansanhistoriasta kertoo muun muassa juttu, jossa pääosassa on vastajulkaistu kirja Karjalan kansanhistoriasta muinaisista ajoista nykypäivään. Kun KS kertoo tästä karjalaisten kansanhistoriasta, se muistaa myös mainita venäläisten historiasta Karjalassa. Karjalaisten rinnalla myös venäläisille annetaan jutussa Karjalan kanta-asukkaan status. *Kansanhistorian tuntemus ja kiinnostus omaan sukuhistoriaan* näkyy aineistossa huolena siitä, miten lapset saataisiin tietoisiksi kansansa historiasta ja miten taas ne Karjalan nykyasukkaat, jotka eivät ole kansallisuudeltaan karjalaisia, saisivat tietää asuma-alueensa historiasta ja kytköksistä suomalaisiin, sillä niistä ei mainita mitään joissain koulun oppikirjoissa. Suomalaisnäkökulmaa saadaan jutuissa, joissa evakkokarjalaisten jälkeläiset

käyvät Karjalassa ja kertoivat kiinnostuksestaan alueeseen sukuhistoriansa ja -juuriensa vuoksi.

Suomen ja Venäjän yhteinen historia tulee ilmiselvästi esiin jutussa, jossa kerrotaan kansainvälisestä konferenssista, jonka teemana on juurikin Suomen ja Venäjän yhteinen historia. Yhteiseen historiaan viitataan myös puhumalla suomalais-venäläisistä suhteista vuodesta 1809 alkaen, jolloin Suomi liitettiin Venäjään. Kuin sanattomasta sopimuksesta eräässä jutussa mainitaan, että talvisodan alkamisen vaiheista ei keskustella, sillä ”yhteisiin arkaluonteisiin asioihin ei kajota”.

Historiallinen arkkitehtuuri nousee esiin, kun aineistossa uutisoidaan Sortavalan Seurahuone-hotellin sotahistoriallisesta merkityksestä ja siitä, että Sortavalan historiallinen kaupunkikuva halutaan säilyttää. Sortavalan kaupungin vanhan osan on suunnitellut Albert Edelfelt vuonna 1860, ja kaupungissa on 211 rakennustaiteen muistomerkkiä, joiden toivotaan säilyvän.

6.2 Kulttuuri

Kulttuuri koostuu tutkimuksessani elementeistä, jotka ovat kieli, uskonto sekä tavat ja traditiot. Lisäksi aineistossa ilmeni sellaista sisältöä, joka mahtui kulttuuri-kategorian alle, mutta joka ei lukeutunut kieleen, uskontoon tai tapoihin ja traditioihin. Tämän takia muodostin vielä yhden kulttuuriin sisältyvän elementin, jonka nimesin ”muuksi kulttuuriin liittyväksi sisällöksi”. Selvitän tämän elementin sisältöä tarkemmin alaluvussa 6.2.4.

Koska kulttuuri toimii kielen, uskonnon, tapojen ja traditioiden sekä muun kulttuuriin liittyvän sisällön yhdistävänä käsitteenä, yläluokkana, jouduin analyysissäni muodostamaan näille neljälle elementille väliluokat. Kun analysoin historiaa, paikkaa, etnisyyttä ja taloutta, en tarvitse tällaista väliluokitusta, mutta koska kulttuuri muodostuu erilaisista elementeistä, se vaatii väliluokituksen. Näiden väliluokkien alle pystyin sitten muodostamaan alaluokkia, jotka kertovat kulttuurin eri elementeistä. Alaluokat ryhmittyvät siis väliluokkien alle, ja väliluokkien yhdistävänä tekijänä toimii yläluokka.

6.2.1 Uskonto

Taulukko 6. Esimerkkejä uskonto-aiheisista alkuperäisilmauksista, jotka on muutettu pelkistetyiksi ilmauksiksi.

ALKUPERÄINEN ILMAUS	PELKISTETTY ILMAUS
"Muutama vuosi sitten rakennettiin vanhojen valokuvien perusteella Venejärven tsasouna."	Ortodoksisen rukoushuoneen uudelleenrakennus
"Vasta silloin, kun hän sai käteensä omalle äidinkielelleen käännetyn raamatun, elävä usko Jumalaan ja rakkaus raamattuun syntyi."	Äidinkieli avasi Raamatun sisällön ja synnytti uskon
"Aivan henkeä salpasi, kun mahtava yhteiskuoro ylisti lauluissa Herraa Petroskoin uudessa kirkossa."	Herran ylistämisestä saatu tunne
"Kirjoittajan mielestä karjalaiset uskoivat alkujaan vain yhteen jumalaan ja heidän oli helppo omaksua kristinusko."	Kristinuskon alkuperä Karjalassa

Taulukko 7. Esimerkkejä alaluokkien muodostamisesta. Ryhmiteltyjä uskonto-aiheisiä pelkistettyjä ilmauksia, joille on muodostettu alaluokat.

PELKISTETTY ILMAUS	ALALUOKKA
Ortodoksisen rukoushuoneen uudelleenrakennus Kirkon rakentaminen Kirkon kunnostaminen	Kirkkorakennukseen liittyvä toiminta
Kristillisten laulujen harjoittelu Kirkon antama apu köyhille Juhlajumalanpalveluksen pitäminen	Uskonnollinen toiminta
Äidinkieli avasi Raamatun sisällön ja synnytti uskon Raamatun kääntäminen karjalan kielen murteille	Karjalankielisen Raamatun merkitys
Herran ylistämisestä saatu tunne Hengenyhteyden tunteminen	Uskonnollinen kokemus
Kristinuskon alkuperä Karjalassa Kristinuskon historiallinen asema	Kristinuskon historia Karjalassa

Taulukko 8. Kaikki alaluokat, jotka muodostuivat uskonto-väliluokan alle.

ALALUOKKA	VÄLILUOKKA
Kirkkorakennukseen liittyvä toiminta	Uskonto
Uskonnollinen toiminta	
Karjalankielisen Raamatun merkitys	
Uskonnollinen kokemus	
Kristinuskon historia Karjalassa	

Taulukko 9. Uskonto-väliluokka sijoittuu kulttuuri-yläluokkaan..

VÄLILUOKKA	YLÄLUOKKA
Uskonto	Kulttuuri

Uskonto-väliluokalle muodostui viisi erilaista alaluokkaa. Ne ovat kirkkorakennukseen liittyvä toiminta, uskonnollinen toiminta, karjalankielisen Raamatun merkitys, uskonnollinen kokemus ja kristinuskon historia Karjalassa. Kertomalla näistä KS kertoo uskonnosta.

Kirkkorakennukseen liittyvä toiminta tarkoittaa sitä, että jutuissa puhutaan evankelisluterilaisen kirkon rakentamisesta, kunnostamisesta tai vihkimisestä tai vastaavasti ortodoksisen rukoushuoneen uudelleenrakentamisesta. Kyse on siis fyysisestä toiminnasta.

Uskonnollista toimintaa tuodaan esiin kertomalla jumalanpalveluksista, seurakunnan kesäleireistä, innokkaasta osallistumisesta hengelliseen juhlaan, kristillisten laulujen harjoittelemisesta, perinteikkään uskonnollisen juhlan vietosta sekä uskonnollisen toiminnan ylläpitämisestä 20–30-luvuilla, kun kirkkoja ja tsasounia suljettiin.

Omalla äidinkielellä on merkitys myös uskonnossa. Tämä näkyy erityisesti, kun luetaan Raamattua omalla äidinkielellä. *Karjalankielisen Raamatun merkitys* tulee esiin jutuissa, joissa puhutaan Raamatun kääntämisestä karjalan kielen eri murteille. Haastateltava

kuvailee, että kun Raamattua pääsi vihdoin lukemaan karjalaksi, alkoi uskontokin avautua ja saada merkittävemmän sijan hänen elämässään.

Uskonnollinen kokemus tulee esiin muutamaa otteeseen, kun jutuissa kuvaillaan hengenyhteyttä ja Herran ylistämisestä saatua tunnetta. *Kristinuskon historiaa Karjalassa* käsitellään kertomalla, miten kristinusko levisi Karjalaan ja kuinka karjalaisten oli helppo ottaa se vastaan, sillä heillä oli jo entuudestaan monoteistinen ajatustapa.

6.2.2 Tavat ja traditiot

Taulukko 10. Esimerkkejä tavat ja traditiot -aiheisista alkuperäisilmauksista, jotka on muutettu pelkistetyiksi ilmauksiksi.

ALKUPERÄINEN ILMAUS	PELKISTETTY ILMAUS
"Karjalan palsami, silli ja lohi lisäävät imagoa."	Paikalliset elintarvikkeet ovat osa Karjalan imagoa
"Karjalassa karhunmetsästyksen muinaisaikoina oli tärkeimpiä tapahtumia, sillä karhu oli pyhä eläin, metsän isäntä."	Karhunmetsästyksen merkityksellisyys
"Petroskoista saapui Kinnermäkeen karjalaisen Oma pajo -kuoron Kehräjä-kansanperinneyhtye, joka esitti lyhyen teatteriesityksen karjalaisine lauluineen ja tansseineen."	Kansanperinneyhtye esittää karjalaisia lauluja ja tansseja
"Kyläläisillä on touhua turistien vastaanottamisessa kunnollisesti ja karjalaisittain. Turisteille laitetaan hyvää ruokaa ja järjestetään kiinnostavaa ohjelmaa."	Turistien vastaanottaminen vieraanvaraisesti

Taulukko 11. Esimerkkejä alaluokkien muodostamisesta. Ryhmiteltyjä tavat ja traditiot -aiheisia pelkistettyjä ilmauksia, joille on muodostettu alaluokat.

PELKISTETTY ILMAUS	ALALUOKKA
Paikalliset elintarvikkeet ovat osa Karjalan imagoa Teeveden keittäminen kattiloissa ja samovaarissa Paistin valmistus vanhaan karjalaiseen tapaan	Ruokakulttuuri
Karhunmetsästyksen merkityksellisyys Metsästysperinteet kadonneet Karhunkaatojuhlat lähentävät ihmisiä	Metsästysperinteet
Kansanperinneyhtye esittää karjalaisia lauluja ja tansseja	Kansanmusiikki / kansantanssit
Turistien vastaanottaminen vieraanvaraisesti	Vieraanvaraisuus

Taulukko 12. Kaikki alaluokat, jotka muodostuivat tavat ja traditiot -väliluokan alle.

ALALUOKKA	VÄLILUOKKA
Ruokakulttuuri Metsästysperinteet Kansanmusiikki Kansantanssit Vieraanvaraisuus Runojen ja satujen sepittämisperinne Käsityöt, kädentaidot ja sorminäppäryys Kansantaide Ahkeruus Pelit ja leikit Näyttelyt ja museot Perinteiset elinkeinot Rakennusperinne Tietäjä- ja parantajakulttuuri Perinteiset tapahtumat Karjalaisuuden toteuttaminen Perinteiden arvostaminen ja säilyttäminen	Tavat ja traditiot

Taulukko 13. Tavat ja traditiot -väliluokka sijoittuu kulttuuri-yläluokkaan.

VÄLILUOKKA	YLÄLUOKKA
Tavat ja traditiot	Kulttuuri

Seuraavaksi esittelen lyhyesti tavat ja traditiot -väliluokalle syntyneet alaluokat. Niitä kertyi yhteensä 17, ja niissä tunnutaan olevan karjalaisuuden ytimessä. Identiteettiä sivutaan jopa suorilla maininnoilla. Nämä maininnat olen laskenut alaluokan ”*karjalaisuuden toteuttaminen*” alle. Näissä maininnoissa puhutaan siitä, miten ”perinteisissä praasniekoissa saa olla karjalainen” ja kuinka taulun teksti muistuttaa, että ”elävöittämällä muistoja muinaisesta me säilytämme itsemme”. Karjalaisena eläminen ja oleminen ei siis ole juttutekstien mukaan aina mahdollista, vaan siihen tarjoutuu mahdollisuus perinteisessä juhlassa. Lisäksi oma minuus kytkeytyy tekstin mukaan muinaiisiin muistoihin: oma identiteetti rakentuu historiasta ja traditioista, perinteistä ja

tavoista, joita ei pidä unohtaa, vaan jatkaa. *Perinteiden arvostaminen ja säilyttäminen* koetaan tärkeiksi. Toivo siitä, että myös nuoret innostuisivat kansankulttuurista, kielestä ja perinteistä, tulee aineistossa esiin jatkuvasti. Tällaista toivetta ei tarvitse tulkita tekstistä, vaan se sanotaan ihan suoraan. Perinteiden halutaan siirtyvän polvelta toiselle.

Samovaarit ja ruokaerikoisuudet ovat esillä, kun jutuissa puhutaan karjalaisesta *ruokakulttuurista*. Usein ruoka mainitaan vain ohimennen juttutekstin höyteenä, kun aiheena on esimerkiksi jokin tapahtuma. Karjalaisen keittiön omiksi herkuiksi luetaan muun muassa kuha smetanassa, lihapata, jossa on nautaa, sieniä ja sipulia sekä kermanen kuhaforellikeitto. Lukijallakin herahtaa vesi kielelle näitä kohtia lukiessa. Juttuteksteissä korostetaan, että karjalainen ruokakulttuuri on ”tasokasta” ja erityismeriittinä mainitaan, että ”suomalaisetkin ovat löytäneet” sen. Silli, lohi ja savustetut muikut kuuluvat karjalaiseen ruokakulttuuriin. Karjalan balsamin katsotaan olevan yksi nyky-Karjalan imagotekijä. Karjalaisuutta kuvataan myös siten, kuinka teevettä keitetään samovaareissa järvimaiseman äärellä. Eläkeläisklubin tunnelmaa kuvataan nostalgisesti: ”Pöydällä seisoivat kuparinen samovaari ja karjalaispiirakat jäähtyivät isolla lautasella. Tuoksui kodilta.” Kodin tekevät siis perinteiset tarjottavat: samovaarissa keitetty tee ja karjalanpiirakka.

Vaikka KS kertoo *metsästysperinteiden* hiipuneen, esimerkiksi karhunkaatojuhlaa vietetään yhä. Karhunkaato olikin muinoin karjalaisten tärkeimpiä tapahtumia. Karjalaiset kutsuivat karhua mesikämmeneksi, ja se oli pyhä eläin, metsän isäntä. Karhunkaatojuhlaa vietettiin aina ennen metsästystä. Kyläläisiä yhdistävässä juhlassa esitettiin, millä tavalla miehet aikovat kaataa karhun.

Kansanmusiikki kiteytyy jutuissa vanhoihin soittimiin, kanteleeseen, haitariin, savipilliin, lauluun ja värikkääseen musiikkimaailmaan. Nykypäivänä suomalais-ugrialaista kansanmusiikkia kuullaan erityisesti festivaaleilla. Vanhat kansansoittimet alkavat olla tuntemattomia: museonäyttelyissä esitellään, kuinka niitä soitetaan, ja koululaisia tutustutetaan erikseen vanhaan kansanmusiikkiin. Yhdessä jutussa kerrotaan, miten soittimia tehtiin ennen vanhaan. Karjalaisten laulujen sanotaan pitävän yllä karjalaista kulttuuria. Kansanmusiikkiin linkittyvät tiiviisti *runojen ja satujen sepittämisperinne* ja *kansantanssit*. Karjalaisella kuvataan olevan vaivaton runonsepittämisen taito. Aiheet kumpuavat luonnosta ja eläimistä. Karjalaisista saduista mainitaan sen verran, että niitä kerrotaan perheessä polvelta toiselle.

Karjalaiset tekevät ahkerasti töitä. Pellolla ahertaessa laulu raikaa samalla. KS kirjoittaakin karjalaisista, että ”laulu seuraa heidän työtään”. *Ahkeruus* tulee esiin, kun haastateltava neuvoo: ”Työtä pitää tehdä joka päivä, että pääkoppa toimisi kunnolla. Käsillä pitää tehdä töitä, jotta sormenpäät liikkuisivat. Silloin järki säilyy.” *Käsityöt, kädentaidot ja sorminäppäryys* vaikuttavat olevan olennainen osa karjalaisuutta. Perinteisten käsitöiden teko vaatii paljon työtä ja sen kerrotaan kasvattavan nuoria. Nuorista tulee siten ”sitkeämpiä ja kärsivällisempiä”. Perinnekäsityöt, karjalaiset kansanpuvut, ompelu, kutominen, pitsinnypläys, käsityökerhot, kirjailu, kudonnaiset ja kangaspuiden kalske ovat alituisen esillä teksteissä. Myös piirtäminen, muovailu, savenvaalu ja puutyöt mainitaan. Perinnekäsitöiden opettamista lapsille pidetään tärkeänä, jotta taidot säilyvät tulevaisuudessakin. Karjalaisen kulttuurin katsotaan tiivistyvän käspaikkaan eli kirjailtuun pyyhkeeseen. Kyseessä on koristeltu pellavapyyheliina, jota käytettiin monella eri tavalla. Käspaikalla kerrotaan olevan koko kirjo merkityksiä ja tarkoituksia. Merkitykset ovat luettavissa ornameinteista eli kuvioista. Käspaikka paljastaa jopa tekijänsä synnyinpaikan. Käspaikka oli osa arkielämää, mutta myös eräänlainen ”kansallisen kulttuurin kulttiesine, johon liittyy monia uskomuksia ja rituaaleja”. KS puhuu käsitöistä *kansantaiteena*. Kansantaidetta ovat myös karjalaisten taidemaalareiden maalaukset. Karjalaisen kansantaiteen kerrotaan saaneen suosiota ja arvostusta muualla maailmassa, kuten USA:ssa, Norjassa ja Suomessa pidetyissä näyttelyissä.

Karjalaisuuden ytimessä ollaan, kun Kotitalo-kilpailuissa kilpaillaan siitä, mikä perhe on kaikkein karjalaisin. Paras perhe on sellainen, jossa esi-isien elintavat ja kieli elävät. Näitä mitattiin ”luovilla lahjoilla”, eli kilpailussa perheet lauloivat karjalaisia lauluja, järjestivät leikkejä, kertoivat satuja sekä esittelivät käsityö- ja perinneruuanvalmistustaitojaan. Kilpailussa mitattiin myös esi-isien tapojen ja perinteiden tuntemusta. Emännät kestiivät kilpailujen vieraita kansallisilla karjalaisilla herkuilla, esittelivät lattiamattoja, tilkkutäkkejä, savi- ja tuohiesineitä sekä muita käsitöitä. *Vieraanvaraisuus* on osa karjalaisuutta. Tästä kertoo kestitseminen. Kun karjalaiskylään tulee kesäisin turisteja, KS kuvailee kyläläisillä olevan ”touhua heidän vastaanottamisessaan kunnollisesti ja karjalaisittain”. Käytännössä tämä tarkoittaa tekstin mukaan ainakin sitä, että turisteille laitetaan hyvää ruokaa ja järjestetään kiinnostavaa ohjelmaa.

”Koti on se paikka, mistä kaikki lähtee. Kotiliesi säilyttää perheen historiaa ja kansan kulttuuria,” KS kirjoittaa. Perinteisen karjalaisen kodin esineistö alkaa kulkeutua

nähtäväksi *näyttelyihin ja museoihin*. Kodin esineistöä voi lähettää myös karjalaisen perhekulttuurin kilpailuihin näyttelyesineiksi. Näyttelyissä ja museoissa esitellään esimerkiksi keittiöesineitä, työkaluja, koruja, kudonnaisia, vaatteita, jalkineita, kansallispuhujia, valokuvia tai julkaisuja. Myös entisajan tallit ovat muuttuneet hevostenhoidon näyttelytilaksi. Käyttöesineistön siirtyminen lasivitriineihin osoittaa, että entisajan arki alkaa pikkuhiljaa muuttua museosisällöksi. Karjalaista arkea ei niinkään eletä enää kodeissa, vaan se on esillä museoissa. Pääjärven kotiseutumuseossa nähtävillä on kansallisoitin kantele, kuvat Kalevala-epoksen sankareista, karjalaisia pitsireunuksia, vanhoja rukkeja ja kotitalousesineitä. ”Ne kaikki esittävät karjalaisten kulttuuria ja kotielämää,” KS kuvailee. Näyttelyissä tulevat esiin myös *perinteiset elinkeinot*, kuten maatalous ja kalastus. Karjalainen *rakennusperinne* alkaa hiipua harvinaisuudeksi. KS kirjoittaa, miten talo, joka on selvinnyt sodista, on ainutlaatuinen muistomerkki karjalaisesta rakennusperinteestä. Sanavalinta ”muistomerkki” paljastaa, että rakennusperinne on jäänyt historiaan, ja rakennuksia rakennetaan nyt toisin. Jäljellä ovat enää muistot.

Perinteisissä tapahtumissa ja kylänjuhlissa pääsevät esiin karjalaiset *pelit ja leikit*. Juhlissa voidaan pelata esimerkiksi kyykkää, jonka kuvaillaan olevan vanha karjalainen peli. Perinteisiä tapahtumia vaikuttaa olevan jos jonkinlaisia. KS kertoo esimerkiksi satoja vuosia vanhasta pässin uhraamisseremoniasta ja nykyaikaisemmasta perinteestä: moottorisahakilpailusta. Entisajan karjalaisilla kuvataan olleen oma *tietäjä- ja parantajakulttuurinsa*. Joka kylässä kerrotaan olleen tietäjä, joka osasi parantaa melkein taudin kuin taudin. Loihdintaa tarvittiin myös muuhun kuin parantamiseen. Karjalaiset loitsut ja menot olivat tarpeen esimerkiksi kaivon puhdistuksessa.

Skön ja Torkkola (1997) totesivat tutkimuksessaan, että etnisen median olennaisia tehtäviä ovat muun muassa kansankulttuurin ja -perinteen tallentaminen ja uusintaminen. Kertomalla ruokakulttuurista, metsästysperinteistä, käsitöistä, kansanmusiikista, runojen sepittämisperinteestä, tapahtumista ja muista tavoista KS täyttää juuri tätä tehtäväänsä. Samalla lehti tallentaa tiedot kansankulttuurista kirjaamalla ne muistiin kaikkien luettavaksi.

6.2.3 Kieli

Taulukko 14. Esimerkkejä kieliäiheisistä alkuperäisilmauksista, jotka on muutettu pelkistetyiksi ilmauksiksi.

ALKUPERÄINEN ILMAUS	PELKISTETTY ILMAUS
”Teatteriesitykset ovat oiva keino houkutella lapsia ja nuoria karjalan kielen ja kulttuurin pariin.”	Lasten ja nuorten innostaminen kieleen
”Zharinova lisäsi, että melkein kaikki puheet pidettiin karjalan kielellä.”	Puheet pidettiin karjalaksi
”Lapsena minun oli vaikea kuvitella, että karjalan kielelläkin voi sepittää runoja, Ljubov Tuttujeva muistelee.”	Kuvitelmat siitä, ettei karjalaksi voi runoilla
”Vieläkään Karjalan tasavallassa ei karjalan kielellä ole virallista statusta, vaikka sitä koskeva lakiesitys on jo kahdesti yritetty parlamentissa saada läpi.”	Karjalan kielellä ei ole virallista asemaa

Taulukko 15. Esimerkkejä alaluokkien muodostamisesta. Ryhmiteltyjä kieliäiheisiä pelkistettyjä ilmauksia, joille on muodostettu alaluokat.

PELKISTETTY ILMAUS	ALALUOKKA
Lasten ja nuorten innostaminen kieleen Kansalaistoiminta kielen säilyttämiseksi Huoli siitä, etteivät lapset puhu karjalaa	Kielen säilyminen tulevaisuudessa
Puheet pidettiin karjalaksi Karjalan kieltä puhutaan yhä Kurssilaiset puhuivat vain karjalaksi	Kielen käyttämisen korostaminen
Kuvitelmat siitä, ettei karjalaksi voi runoilla Karjalan kielellä ei ole totuttu kirjoittamaan Pohdintaa, voiko kansallista kieltä nykyaikaistaa	Epäilyt kielen rajoittuneisuudesta
Karjalan kielellä ei ole virallista asemaa Karjala halutaan myös hallintokieleksi Karjalan kielelle halutaan virallinen status	Kielen asema Venäjällä

Taulukko 16. Kaikki alaluokat, jotka muodostuivat kieli-väliluokan alle.

ALALUOKKA	VÄLILUOKKA
Kielen säilyminen tulevaisuudessa	Kieli
Kielen käyttämisen korostaminen	
Epäilyt kielen rajoittuneisuudesta	
Kielen asema Venäjällä	
Alueelliset kielierot	
Yhteisen kirjakielen puuttuminen	
Kielen asema Suomessa	
Suomen sukukieli/ nojautuminen suomen kieleen	
Asema koulu- ja yliopistokielenä	
Kielen merkitys	
Kotikieli	
Kynnys kielen käyttämiseen	
Ympäristön vaikutus kieleen ja kielitaitoon	
Karjalankielinen kirjallisuus ja media	

Taulukko 17. Kieli-väliluokka sijoittuu kulttuuri-yläluokkaan.

VÄLILUOKKA	YLÄLUOKKA
Kieli	Kulttuuri

Kieli-väliluokan alle syntyi 14 alaluokkaa. Ne ovat kielen säilyminen tulevaisuudessa, kielen käyttämisen korostaminen, epäilyt kielen rajoittuneisuudesta, kielen asema Venäjällä, alueelliset kielierot, yhteisen kirjakielen puuttuminen, kielen asema Suomessa, suomen sukukieli/nojautuminen suomen kieleen, asema koulu- ja yliopistokielenä, kielen merkitys, kotikieli, kynnys kielen käyttämiseen, ympäristön vaikutus kieleen ja kielitaitoon sekä karjalankielinen kirjallisuus ja media.

Seuraavaksi avaan näiden alaluokkien sisältöä. Kuten tavat ja traditiot, myös karjalan kieli halutaan säilyttää jälkipolville. *Kielen säilyminen tulevaisuudessa* -alaluokan alle sijoitin kaikki mahdolliset viittaukset kielen vaalimiseen, elvyttämiseen, säilymiseen, katoamiseen ja tulevaisuuden näkymiin, sillä niitä kaikkia yhdistää huoli tulevasta. Karjalan kielen pelätään kuolevan pois. Lapset eivät enää osaa karjalaa, eivätkä innostu sen oppimisesta.

KS sanoo, ettei kieli enää siirry vanhemmilta lapsille luonnollisesti. Kodin ilmapiiri vaikuttaa suuresti siihen, oppiiko lapsi karjalaa. Kansallisia kieliä käytetään arkikielenä enää hyvin harvoin. ”Monet lapsosista kyllä sitä ymmärtävät, mutta eivät rupea puhumaan”, KS kirjoittaa. Kaikki vanhemmat eivät edes halua lastensa oppivan karjalaa. Kuitenkin juhlapuheissa vedotaan siihen, että karjalaa olisi yhä opetettava kouluissa. Yhdessä juttutekstissä sanotaan suoraan, että kieli on se tekijä, joka erottaa karjalaiset muista: kielen avulla karjalaiset säilyvät ainutlaatuisena ja omaperäisenä kansana. Kieltä yritetään elvyttää kesäkursseilla ja kielikylpytoiminnalla. Lapsia ja nuoria houkutellaan innostumaan esimerkiksi karjalankielisistä teatterinäytelmistä. Kansalaisjärjestöt pitävät kieliasiaa yllä, mutta kokevat, että tilanne ei ole muuttunut parempaan päin. Oma kieli tekee karjalaisista karjalaisia, mutta se ei ole ainoa karjalaisuuden mitta. Vaikka kielen puhujat vähenevät, jotkut uskovat, ettei karjalaisuus silti häviä. ”Kaikki Karjalan asukkaat rakastavat Karjalan heimoa ja teemme kaikkemme säilyttääksemme omalaatuisuutemme”, KS:n haastateltava Nikolai Ljovin vakuuttaa. Yksi keino säilyttää karjala myös tulevaisuuden kielenä on tarjota tietoa internetissä karjalan kielellä. Kun tietoa voi nykyisin hakea internetistä omalla äidinkielellään, se turvaa kielen kehityksen. KS huomauttaa, että esimerkiksi mari ja udmurtti eivät vielä ole internetissä.

Koska karjalan kieltä käytetään koko ajan vähemmän ja vähemmän, KS:llä on tapana korostaa jutuissaan tilanteita, joissa kieltä on käytetty. *Kielen käyttämisen korostaminen* ilmenee, kun tekstissä mainitaan erikseen, että karjalaa on puhuttu, eikä muita kieliä ole tarvittu ymmärretyksi tulemisen avuksi. Jutuissa korostetaan, että jossain tilaisuudessa puhuttiin ainoastaan karjalaa tai että joku ryhmä puhuu keskenään karjalaa. Korostaminen paljastaa sen, että karjalaa käytetään harvoin. Kun sitä kerrankin puhutaan tai käytetään, siitä halutaan erikseen mainita. Kielen käyttämisen korostamisella halutaan usein myös muistuttaa, että karjala on kieli muiden kielten joukossa, ei yhtään vähäpätöisempi. Kun kansanmusiikkiyhtye esiintyy Hollannissa, haastateltava muusikko korostaa, että syy lähteä esiintymään oli saada karjalan kieli kuulumaan monikielisellä eurooppalaisella konserttilavalla. Tällä halutaan antaa kuva, että karjala on tasavertainen kieli maailman kielten joukossa. Karjalan kielen käyttämisen korostamisella halutaan osoittaa, että karjalan kieltä osataan yhä ja että karjalan kielelläkin pärjää. Venäjällä on käsitys, että karjalan kieli on vanha ”kyökkikieli”, jolla ei voi pärjätä nykyaikana. *Epäilykset kielen rajoittuneisuudesta* viittaavatkin juuri tähän ajattelutapaan. Kärjistettynä karjala katsotaan yksinkertaiseksi vanhaksi kieleksi, jolla voi sanoa äidille ”anna leipää”, mutta sen ei

katsota riittävän hallinnon, tieteen tai kirjallisuuden kieleksi puutteellisuutensa vuoksi. Tämä ajattelumalli juontaa siitä, että lähinnä maaseudun vanha kansa käyttää karjalaa, joten kieleen ei ole syntynyt ajan kuluessa uutta nykyaikaista sanastoa, kuten elävään kieleen normaalisti syntyy. Tarvittavia sanoja lainataan sitten joko venäjältä tai suomesta. KS:n sivuillakin pohditaan, voiko kansallista kieltä nykyaikaistaa ja millä keinoin. Kyökkikielen asema näkyy myös siinä, kun kerrotaan, ettei karjalan kielellä ole totuttu kirjoittamaan. Karjalaa voidaan kyllä puhua, mutta kun sitä pitäisi alkaa myös kirjoittaa, törmätään kielenhuollon ongelmiin. Venäjä on sivistyksen kieli. Siksi haastateltava päivitteleekin, kuinka hän on yllätynyt siitä, että on onnistunut runoilemaan karjalaksi. ”Minun oli vaikea kuvitella, että karjalan kielelläkin voi sepittää runoja”, hän sanoo. Kun lehdessä korostetaan, että esimerkiksi juhlapuheet pidettiin vain karjalaksi, halutaan osoittaa, että karjalan kielellä pystytään toimimaan myös virallisissa yhteyksissä, ei vain kotona. ”Se kertoo siitä, että karjalan kieli pystyy täyttämään menestyksellisesti Karjalan toisen virallisen kielen tehtävän”, KS kirjoittaa.

Karjalan kielelle haluttaisiin virallinen status Karjalan tasavallassa. Joidenkin mielestä kieli on kuitenkin liian puutteellinen viralliseksi kieleksi, ja kielen virallistamista koskeva lakiesitys on jo kahdesti torjuttu parlamentissa. *Kielen asema Venäjällä* onkin monimutkainen, sillä hallitus kyllä tukee vähemmistökieliä, mutta ei halua vähemmistökansojen eristäytyvän Venäjältä liikaa. Virallinen kieli voisi edesauttaa eristäytymistä. Tästä syystä Venäjän hallinto ei myöskään ole kiinnostunut karjalan kielen murteista muodostettavasta yhteisestä kielestä. Karjalaisilla on suuret *alueelliset kielierot*, jotka vaikeuttavat karjalan kielen saamista viralliseksi kieleksi. Pohjois- ja eteläkarjalaisilla on merkittävä kieliero keskenään ja karjalan kieli on ylipäätään niin hajanainen, että KS:n mukaan jopa vierekkäisissä kylissä on ainakin ennen muinoin puhuttu eriävästi. *Yhteisen kirjakielen puuttuminen* johtuu KS:n juttutekstin mukaan kansallistunteen alhaisuudesta ja vähemmistökansan statuksesta. 1990-luvulla karjalaiset havahtuivat siihen, että oma kirjakieli on tarpeen. Koska alueelliset kielierot ovat suuret ja karjala alkaa olla väistyvä kieli, epäillään, syntykö yhteistä karjalan kieltä koskaan. Todennäköisesti se syntyy vasta sitten, kun murteiden puhujia ei enää ole, KS uumoilee. Esille nousee myös karjalan *kielen asema Suomessa*. Lehti uutisoi vuonna 2009, että karjalan kielelle myönnettiin virallinen vähemmistökielen asema Suomessa. Lehti kertoo karjalan kielen olevan suomalaisten suuressa suosiossa ja että Suomeen on jopa perustettu karjalankielinen päivähoitopaikka.

Karjala on suomen sukukieli. Välillä KS haluaa vimmatusti erottaa karjalan omaksi kielekseen suomesta (vaikka ne ovatkin hyvin samankaltaiset ja kielten yhteinen historia muistetaan) ja välillä taas KS identifioi karjalaiset suomalaisiin juuri kielen kautta. KS:n sisällöissä onkin runsaasti mainintoja suomen kielestä. *Suomen sukukieli/nojautuminen suomen kieleen* -alaluokka sisältää sekä sisältöä, jossa halutaan erottautua suomen kielestä että sisältöä, jossa suomen kielestä haetaan pönkitystä karjalan kielelle, sen suosiolle ja asemalle. Karjalan kieli halutaan erottaa suomesta esimerkiksi siten, ettei suomen katsota riittävän tasavallan viralliseksi kieleksi, vaan nimenomaan karjalan murteet haluttaisiin virallistaa. Sen sijaan suomen kielen tuttuuteen ja sukulaisuuteen nojaututaan, kun haastateltava kertoo pitävänsä erityisesti suomen kielestä ja siitä, että sitä on helpompi oppia kuin englantia. Suomen kieltä halutaan opiskella ja teksti muistuttaakin, että suomen kielen taitaminen auttaa myös karjalan kielen murteiden oppimista. Suomen kieli toimii siis yhdistävänä tekijänä. Karjalan kieltä halutaankin kehittää käyttämällä nykyaikaista suomea. Näin tehdään jo Vienan Karjalassa. Sen sijaan livviä puhuvat luovat uudissanoja venäjän pohjalta. Tämä johtaa siihen, etteivät karjalaiset välttämättä ymmärrä toisiaan.

Karjalan *asema koulu- ja yliopistokielenä* on vaihteleva. Joissain kouluissa opetetaan yhä karjalaa, mutta usein koulunjohto on vastahakoista opettamaan karjalaa, ja opetuksen määrä onkin vähentynyt. Ongelmana on, että Petroskoin yliopistoista valmistuvat karjalan kielen opettajat eivät muuta syrjäseuduille, joten kouluihin ei riitä opettajia. Kouluihin ei myöskään riitä oppikirjoja, ja jotkut luokat opiskelevat karjalaa käyttämällä oppimateriaalinaan ainoastaan lehtiä kuten Karjalan Sanomia. KS:ia voidaan käyttää oppimateriaalina, koska kielinä suomi ja karjala ovat niin lähellä toisiaan. Karjalan ja vepsän kielten opiskelu on vähentynyt yliopistoissa, sillä halukkaista opiskelijoista on pulaa. Kaikesta huolimatta karjalan opettamisen koululaisille katsotaan olevan välttämätöntä. *Kielen merkitys* on Karjalassa suuri – ”onhan äidinkieli kaikille armas”. Karjalan kieli on kuitenkin jäämässä, ellei jo jäänyt, *kotikieleksi*. Kieltä puhutaan pääosin perheissä. Kun kieli on harvemmin käytössä elämän muilla osa-alueilla, *kynnys kielen käyttämiseen* kasvaa. Karjalaisia kannustetaan ”uskalautumaan kirjoittamaan äidinkielellään”. Paikallisessa tilaisuudessa karjalaisilta päätettiin estää mahdollisuus kuulla selostukset tulkattuina. Näin karjalaiset kuulivat selostukset ainoastaan karjalaksi. Jos tarjolla olisi ollut vaihtoehto kuulla sama asia venäjäksi, kiusauksen katsottiin olevan liian suuri. Karjalan käyttämisen kynnys vaikuttaa olevan siis melko korkea. ”Kieli tahtoo väkisin kääntyä venäjäksi”, KS kuvailee.

Ympäristön vaikutus kieleen ja kielitaitoon on selviö. Venäjä on valtakieli, joka peittoaa vähemmistökielet. ”Lapsuudessani minä puhuin vain karjalaa. Sitten unohdin kielen. Minähän asuin venäjänkielisessä ympäristössä”, haastateltava kertoo. KS kirjoittaa, että valtaväestöjen kielet tukahduttavat vähemmistöjen kieliä kaikkialla maailmassa ja korostaa, ettei kysymys ole vain kielestä: ”omalla kielellä on tärkeä merkitys ihmisen identiteetille”. Valtaväestö voi vaikuttaa vähemmistökieliin myös lailla. Venäjän kantakansojen haluttiin käyttävän kyrillisiä kirjaimia latinalaisten sijaan. Vaikka laki velvoitti vaihtamaan kyrillisiin kirjaimiin, suomalais-ugrilainen lehdistö piti päänsä ja jatkoi latinalaisten aakkosten käyttämistä.

Karjalankielinen kirjallisuus ja media pitävät kielen elävänä. KS kirjoittaa, että kielen elinvoimaisuuden kannalta olennaisia ovat sanomalehdet, kirjat sekä radio- ja tv-ohjelmat. Niiden sanotaan vahvistavan karjalaista identiteettiä. Kansansatu- ja laulukirjoilla houkutellaan lapsia kielen pariin. Karjalankielisillä oppikirjoilla on merkittävä paikkansa koulussa kielen opetuslähteenä, kun kieltä ei enää oikein kuule muualla kuin perheissä. Tietokirja säilyttää kansiensa välissä karjalaista historiaa ja kulttuuria. Karjalankielistä kirjallisuutta halutaan kääntää myös muille kielille. Ylipäätään karjalankielisten kirjailijoiden määrän kerrotaan olevan nousussa. Teksteissä mainitaan myös Kalevala ja Elias Lönnrot. Kalevala kuvataan Lönnrotin taideteoksena, joka ”loi kansakunnan”. Teksteissä kerrotaan myös, miten Karjalassa tulkitaan Kalevalaa. Esimerkiksi, kun lapset piirtävät Louhen, he piirtävät ”ruman vanhan ämmän”.

Skönin ja Torkkolan (1997) tutkimuksen loppupäätelmä oli, että etnisen median tehtäväksi ymmärretään oman ryhmän etujen ajaminen. Kielen säilyttämisen ja elvyttämisen koettiin olevan keskeisimmät tehtävät. Tämä tukee myös oman analyysini tulosta. KS puhuu monella eri tavalla kielen säilyttämisestä ja elvyttämisestä. Kieltä halutaan vaalia ja siihen esitetään erilaisia keinoja. KS tuo esiin, mikä merkitys kielellä kansalle on ja kuinka eri tekijät vaikuttavat siihen. KS on huolissaan kielen tulevaisuudesta ja nostaa esiin asioita, jotka vaikuttavat kielen tulevaisuudennäkymään. KS on aktiivinen osallistuja kielikeskustelussa ja luo ilmapiiriä, joka kannustaa kielen arvostamiseen ja ylläpitoon. Voidaan tulkita, että KS kokee myös omaksi tehtäväkseen kielen säilyttämisen ja elvyttämisen – tai ainakin kyseisen asian ajamisen.

6.2.4 Muu kulttuuriin liittyvä sisältö

Kulttuuri-kategorian alle mahtuu myös sellaista kulttuuriin liittyvää sisältöä, joka ei lukeudu kieleen, uskontoon tai tapoihin ja traditioihin. Tällaisia olivat KS:n kulttuurisivuille sijoitetut aiheet, jotka kertoivat teatterinäytelmistä ja teatterin tekemisestä. Muut kulttuurisivuilla olevat aiheet menivät päällekkäin kielen sekä tapojen ja traditioiden kanssa, sillä esimerkiksi karjalankielisestä kirjallisuudesta, käsitöistä ja musiikkiesityksistä kirjoitettiin luonnollisesti myös kulttuurisivuilla. Luokittelin tällaiset jutut ensisijaisesti kieleen tai tapoihin ja traditioihin. Muuksi kulttuuriin liittyväksi sisällöksi jäivät aiheet, jotka eivät sopineet luokiteltavaksi kieleen tai tavoiksi ja traditioiksi. Ainoaksi tällaiseksi aiheeksi jäi teatteri. Kun siis olen maininnut tavoissa ja traditioissa esimerkiksi käsityöt ja kansanmusiikin, en enää mainitse niitä uudelleen tässä osiossa. Samaan tapaan, kun olen kieli-kohdassa maininnut kirjallisuuden, en käsittele sitä enää tässä kohtaa. Nyt luokittelen sellaista kulttuuriin sopivaa sisältöä, joka ei sopinut kieleen, uskontoon eikä tapoihin ja traditioihin. Teatteriaiheet maininnat menivät tutkimusaineistossa siten päällekkäin, että teatterimaininnoissa puhuttiin esimerkiksi myös sen merkityksestä kieleen. Tällöin luokittelin kohdan kieleen kuuluvaksi. Kun teatterissa puhuttiin nimenomaan teatterin tekemisestä, silloin luokittelin kohdan omaksi erilliseksi kulttuurintekijäksi.

Taulukko 18. Esimerkkejä alkuperäisilmauksista, jotka on luokiteltu muuhun kulttuuriin liittyvään sisältöön, muutettuna pelkistetyiksi ilmauksiksi.

ALKUPERÄINEN ILMAUS	PELKISTETTY ILMAUS
"Teatterimme on lisännyt esitykseen omaa kansallista värisävyä."	Karjalaisuuden näkyminen teatteriesityksessä
"Kansallinen teatteri lähtee Suomeen esiintymään."	Karjalainen teatteri esiintyy Suomessa
"Pyhä asia on kansallinen esitys, koska se kertoo tavallisista ihmisistä, jotka ovat syntyneet ja asuneet Karjalassa."	Teatteriesitys kertoo karjalaisista ja on siksi merkittävä
"Lisäksi kaikki näyttelijät ovat karjalaisia, Dezhonov kertoo."	Näyttelijät ovat karjalaisia

Taulukko 19. Ryhmiteltyjä pelkistettyjä ilmauksia, jotka on luokiteltu muuhun kulttuuriin liittyvään sisältöön ja joille on muodostettu alaluokka.

PELKISTETTY ILMAUS	ALALUOKKA
Karjalaisuuden näkyminen teatteriesityksessä Karjalainen teatteri esiintyy Suomessa Teatteriesitys kertoo karjalaisista ja on siksi merkittävä Näyttelijät ovat karjalaisia	Teatterin tekeminen

Taulukko 20. Kaikki alaluokat, jotka muodostuivat muu kulttuuriin liittyvä sisältö -väliluokan alle.

ALALUOKKA	VÄLILUOKKA
Teatterin tekeminen	Muu kulttuuriin liittyvä sisältö

Taulukko 21. Muu kulttuuriin liittyvä sisältö -väliluokka sijoittuu kulttuuri-yläluokkaan.

VÄLILUOKKA	YLÄLUOKKA
Muu kulttuuriin liittyvä sisältö	Kulttuuri

Karjalan tasavallassa toimiva kansallinen teatteri on ylpeydenaihe, sillä harvalla vähemmistöllä on omaa teatteria, joka esiintyy vähemmistökielellä. Teatteriesitykset esitetään karjalaksi ja erityismeriitiksi katsotaan, että moni näyttelijäkin on syntyperältään karjalainen. Lisäpontta teatterin suosiolle haetaan kertomalla, miten teatteri käy esiintymismatkoilla myös Suomessa. KS:n teksteissä tuntuu aina olevan jonkinlainen lisämerkitys sillä, että jokin karjalainen asia tai toiminta ”kelpaa” myös suomalaisille. Tässä voidaan mahdollisesti hakea yhteenkuuluvuutta suomalaisten kanssa tai yrittää osoittaa, että toiminta ei ole vain paikallista pikkupuuhastelua, kun veljeskansakin sitä arvostaa. Mahdollisuus käydä teatterissa katsomassa karjalankielisiä esityksiä pitää kielen elävänä ja osoittaa sen käyttökelpoisuuden. Kun karjalaisilla on omaa kulttuuritoimintaa, karjalaisuuskin tuntuu jollain tapaa arvokkaammalta. Tämän vuoksi teatteri lieneekin niin suuri ylpeydenaihe.

6.3 Paikka

Taulukko 22. Esimerkkejä paikka-aiheisista alkuperäisilmauksista, jotka on muutettu pelkistetyiksi ilmauksiksi.

ALKUPERÄINEN ILMAUS	PELKISTETTY ILMAUS
"Noita vanhoja nimiä ei löydy uusista kartoista. Kylien hävittämisestä on kulunut yli puoli vuosisataa."	Vanhat karjalaiskylät kadonneet kartoilta
"Nyt paikannimiä etsitään kartasta ja säilytetään sydämissä."	Entiset paikannimet säilyvät vain sydämissä
"Nuoret ihmiset muuttavat pois kotikylästään. Ilman heitä Mäkrällä ei ole tulevaisuutta."	Huoli tulevaisuudesta, kun nuoret muuttavat pois
"Onpa kauniita maisemia. Vihreän keskeltä vilahtelee kirkkaansininen vedenpinta, jossa uivat valkoiset pilvenhattarat."	Kauniin maiseman kuvailu

Taulukko 23. Esimerkkejä alaluokkien muodostamisesta. Ryhmiteltyjä paikka-aiheisia pelkistettyjä ilmauksia, joille on muodostettu alaluokat.

PELKISTETTY ILMAUS	ALALUOKKA
Vanhat karjalaiskylät kadonneet kartoilta Talot ovat kesämökkeinä tai tyhjillään Vain nimikyltti muistuttaa hävinneestä kylästä	Kadonneet/kuolevat kylät
Entiset paikannimet säilyvät vain sydämissä Kadonneet rakkaat kotirannat ovat sydämissä Kylä ja ihmiset elävät muistoissa	Muistojen vaaliminen
Huoli tulevaisuudesta, kun nuoret muuttavat pois Uhka karjalaisten kylien häviämisestä Suunnitelmissa hanke kylien elvyttämiseksi	Huoli kylistä ja niiden tulevaisuudesta
Kauniin maiseman kuvailu Taiteilijat ihastuivat karjalaismaisemiin Omaleimainen luonto on kaunis	Omaleimainen kauneus

Taulukko 24. Kaikki alaluokat, jotka muodostuivat paikka-yläluokan alle.

ALALUOKKA	YLÄLUOKKA
Kadonneet/kuolevat kylät	Paikka
Muistojen vaaliminen	
Huoli kylistä ja niiden tulevaisuudesta	
Omaleimainen kauneus	
Luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen	
Rakkaus kotiseutuun	
Alueen kehittäminen	
Suhde Suomeen	
Runonlaulun alueet	
Karjalaisen kulttuurin syntysijat	
Väestösuhteet	

Paikka-kategoriaan syntyi 11 erilaista alaluokkaa. Ne ovat kadonneet/kuolevat kylät, muistojen vaaliminen, huoli kylistä ja niiden tulevaisuudesta, omaleimainen kauneus, luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen, rakkaus kotiseutuun, alueen kehittäminen, suhde Suomeen, runonlaulun alueet, karjalaisen kulttuurin syntysijat ja väestösuhteet.

KS kertoo *katoavista/kuolevista kylistä* monisanaisesti. Moni karjalaiskylä on kuollut tai autioitumassa. Sodassa hävitetyt kylät voivat elpyä hetkeksi kesäjuhlassa, jossa kylän historiaa tuodaan esiin, mutta muutoin ne eivät enää ole olemassa edes kartoissa. Vanhat nimet on korvattu uusilla tai sitten alueella ei enää ole mitään, ei edes uutta nimeä. Siinä, missä ennen oli kylä, ei nykyään välttämättä ole muuta kuin villiintynyt luonto. ”Kohta näkyy edessämme kauniisti puuhun veistetty nimi Akonlahti. Se muistuttaa, että tällä paikalla oli aikoinaan kylä”, KS kirjoittaa. Muusta ei siis voida päätellä, että Akonlahdella on ollut elämää. Alueet, jotka olivat ammoisista ajoista lähtien karjalaisten kotiseutuja, tyhjenivät sotien jälkeen. Toki yhä edelleen on kyliä, joissa on elämää, mutta niissäkin kuvataan olevan pääasiassa lasten ja lastenlasten kesämökkejä – ei siis ympärivuotista asutusta. *Muistoja entisistä kotiseuduista vaalitaan* nyt sydämissä. Kun jäljellä ei ole enää kuin muistot, ihmiset, maisemat ja kotirannat säilyvät elävinä sydämessä. ”Kylä ja ihmiset elävät niin kauan kuin niitä muistellaan”, KS toteaa. Muistoja kerrotaan seuraaville sukupolville ja välitetään tietoa paikasta sitä kautta.

Huoli kylistä ja niiden tulevaisuudesta onkin aiheellinen. Elinolot ovat puutteelliset, sillä kulkuyhteydet ovat huonot, lääkäriä ei välttämättä ole, kaupat ovat harvassa ja niissäkin on vähäinen valikoima ja kalliit hinnat. Joissain kylissä joudutaan kärsimään jatkuvista sähkökatkoksista. Jotta nuoret pysyisivät kotikylissä, tarvittaisiin nykyaikaisia asuntoja ja työpaikkoja. Kylät halutaan pitää elinvoimaisina, ja niiden karjalainen kulttuuri halutaan elvyttää. Jotta tässä onnistutaan, kylissä täytyy olla asukkaita. ”Karjalaiset kylät ovat rikkautemme”, KS muistuttaa.

Karjalan *omaleimainen kauneus* saa paljon ylistystä osakseen KS:n sivuilla. Karjalan luontoa ja maisemia kuvataan alinomaan kauniiksi. Karjalan luonnosta kerrotaan, että siellä on lukuisia kirkasvetisiä järviä, neitseellisiä metsiä, valtavia kiviä, kosken pauhua, ja pilvenhattaroita sinisellä taivaalla. Kaupungissakin voi olla kaunista, kuten ”viehättävässä Sortavalassa”, jossa kerrotaan olevan reheviä puistoja ja hyvin säilyneitä suomalaisia rakennuksia. Kauniit karjalaismaisemat ovat tehneet vaikutuksen myös taiteilijoihin, joiden kerrotaan ihastuneen ikihyviksi maalaamiinsa rantamaisemiin. *Luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen* koetaankin tärkeäksi. Luonnonsuojelijat ja paikalliset ihmiset haluavat pitää huolta Karjalan luonnosta ja säilyttää sen sellaisenaan suojelualueilla.

Rakkaus kotiseutuun näkyy, kun teksteissä puhutaan siitä, miten kotikylä on nykyolosuhteissakin kaunis ja kuinka se kaikesta huolimatta vetää aina puoleensa. ”Kylä on lastenlasten paras kesäpaikka. On missä kalastaa ja marjastaa”, KS kirjoittaa. Rakkautta kotiseutuun voi osoittaa eri tavoin. KS:n mukaan tällaisia tapoja ovat esimerkiksi kansallismaisemien maalaaminen tai laulujen sepittäminen. Kun karjalainen valokuvaaja ottaa kuvia kotiseuduistaan, kuvissa ”uhkuu ylpeys, ilo ja suru maanmiesten kohtaloista”. KS kuvailee, miten kuvissa välittyy ”kotiseudun patriootin tunnetta”. Karjalainen maisema on siis jotain liki isänmaallista, patriootista. Kuvat välittävät rakkautta kotiseutuun.

Karjalan *alueen kehittäminen* on kaikkien sen asukkaiden etu. Perinteiden ja historian vaaliminen ovat valttikortti esimerkiksi matkailubisneksessä. Turisteja saadaan paikalle, kun on mitä näyttää. Kyliin ja nuorisoon halutaan satsata, sillä nämä vaikuttavat kielen ja kulttuurin tulevaisuuteen. Karjalaisuuden katsotaan olevan seudun kehityksen tae. Koko Karjalan tasavallan aluetta halutaan kehittää ohjelmalla, jolla pyritään ”saamaan sopua” Karjalan eri kansallisuuksien ja uskontojen välille. Suomen ja Karjalan välillä on useita yhteistyöprojekteja. *Suhde Suomeen* näkyykin esimerkiksi raja-alueyhteistyössä. KS

kuvailee, että suomalaisen yliopistotutkijan tekemät matkat Karjalaan koetaan tieteellisesti merkittäviksi molemmin puolin rajaa. Tämä antaa ymmärtää, että Karjalalle on tärkeää, että se noteerataan Suomessa ja että veljeskansa tekee sen kanssa yhteistyötä.

Elias Lönnrot kirjoitti muistiin suuren määrän runoja kierrellessään Karjalassa. Tiettyjä kyliä kuvaillaankin runoperinteiden keskuksiksi. Esimerkiksi kaikkein kuuluisimpien runonlaulajien kerrotaan eläneen Vuokkiniemessä. Tietyt karjalaisalueet tunnetaan runoperinteistä ja -kulttuurista. KS:n teksteissä tätä paikkakunnan historiaa korostetaan. Samalla myös karjalaisuutta korostetaan, sillä runonlaulanta on yksi tunnettu karjalaisperinne. *Runonlaulun alueet* eivät siis ole mitä tahansa paikkoja, vaan juuri niistä paikoista koottiin Kalevala-epoksen idut. Esimerkiksi Akonlahti ei ole mikä tahansa paikka, vaan juuri siellä Lönnrot kuuli ensimmäisen kerran karjalaisia runonlaulajia. Onko Akonlahti tai Vuokkiniemi sitten karjalaisempi kuin jokin muu paikkakunta, jota ei tunneta runonlaulusta? Tällaisen tunteen saan, kun luen tekstejä, sillä juuri näissä paikoissa karjalainen taito ja karjalainen perinne vaikuttavat huipentuvan. Kaiken kruunaa Elias Lönnrotin vierailu. En voi kuitenkaan väittää, että juuri runonlaulanta tekisi jostakin paikasta ”kaikkein karjalaisimman”. Karjalaisen perinteen korostaminen on vain sanomalehden keino kertoa tarinoita ja luoda mielikuvaa karjalaisuudesta. KS itse kirjoittaa, että Aunus on *karjalaisen kulttuurin syntysija*. Sieltä ovat KS:n mukaan lähtöisin karjalainen kulttuuri ja Karjalan luonne omana tasavaltanaan. Jutusta ei kuitenkaan selviä, mitä kulttuuri ja Karjalan luonne tarkoittavat käytännössä. Toisessa jutussa Aunusta kutsutaan karjalaisen kulttuurin keskuksiksi siksi, että se on tasavallan ainoa asutuskeskus, jonka väestöstä yli 60 prosenttia on karjalaista. *Väestösuhteet* tulevat esiin, kun puhutaan siitä, kuinka paljon missäkin on karjalaisia. Aunuksen lisäksi karjalaisten osuus on melko suuri Prääsässä ja Kalevalassa. Sen sijaan Pitkärannassa ja Segezhassa karjalaisia on vähän, ja karjalan kielen kuuleminen näillä alueilla on harvinaista.

6.4 Etnisyys

Taulukko 25. Esimerkkejä etnisyys-aiheisista alkuperäisilmauksista, jotka on muutettu pelkistetyiksi ilmauksiksi.

ALKUPERÄINEN ILMAUS	PELKISTETTY ILMAUS
"Mielestäni silloin ei nähty erityistä eroa karjalaisten ja suomalaisten välillä. Virallinen tiede piti jo silloin karjalaisia yhtenä suomalaisista heimoista."	Karjalaiset ja suomalaiset samaa kansaa
"En asunut Suomessa kuin turisti, Elli Närjä hymyilee."	Karjalainen asui Suomessa kuin suomalainen
"Vastatakseen uuden ajan haasteisiin nuoret suomalais-ugrilaiset toteuttavat nykyään sellaisia projekteja, kuten kielipesä lapsille, kansalliskielisten lehtien ja tietokoneohjelmiston käyttöjärjestelmien kehittäminen."	Suomalais-ugrilaisuutta edistetään nykyaikaisilla keinoilla
"Karjalan karjalaiset ovat huonoimmassa asemassa verrattuna kaikkien muiden Venäjän 21 tasavallan alkuperäiskansan asemaan."	Karjalaisilla huonoin asema kaikista Venäjän alkuperäiskansoista

Taulukko 26. Esimerkkejä alaluokkien muodostamisesta. Ryhmiteltyjä etnisyys-aiheisia pelkistettyjä ilmauksia, joille on muodostettu alaluokat.

PELKISTETTY ILMAUS	ALALUOKKA
Karjalaiset ja suomalaiset samaa kansaa Karjalainen asui Suomessa kuin suomalainen Suomalaiset ja karjalaiset kansanmuusikot löysivät yhteisen sävelen	Samaistuminen suomalaisiin
Suomalais-ugrilaisuutta edistetään nykyaikaisilla keinoilla Oma identiteetti korostui suomalais-ugrilaisilla heimopäivillä Karjalan tasavallan paras koulu on suomalais-ugrilainen	Suomalais-ugrilaisuuden korostaminen
Karjalaisilla huonoin asema kaikista Venäjän alkuperäiskansoista Toive, että EU tarkkailisi Venäjän vähemmistökansojen oikeuksien toteutumista Vähemmistökansat halutaan mukaan hallintoelimiin	Asema vähemmistökansana
Yhteenkuuluvuuden tunne eri sukupolvien välillä Karjalaisten erottaminen slaavilaisista Opetusvideo karjalaisuudesta	Omien juurien kunnioitus

Taulukko 27. Kaikki alaluokat, jotka muodostuivat etnisyys-yläluokan alle.

ALALUOKKA	YLÄLUOKKA
Samaistuminen suomalaisiin Suomalais-ugrilaisuuden korostaminen Asema vähemmistökansana Omien juurien kunnioitus	Etnisyys

Etnisyys-kategoriaan syntyi neljä alaluokkaa: samaistuminen suomalaisiin, suomalais-ugrilaisuuden korostaminen, asema vähemmistökansana ja omien juurien kunnioitus.

Nojautuminen Suomeen ja *samaistuminen suomalaisiin* tulee esiin, kun KS kertoo esimerkiksi siitä, miten hyvin karjalaiset ja suomalaiset tulevat toistensa kanssa juttuun. Kun karjalaiset ja suomalaiset tapaavat, heitä yhdistää ”kummallakin puolella rajaa rakastettu haitari”. Uusi lastenkirja on ”kiehtovaa luettavaa sekä karjalaislapsille että suomalaislapsille”. Kylillä ihmiset katselevat turistiryhmää ja etsivät joukosta ”tuttavia ja sukulaisia: onkohan Suomesta tullut se ja se”. Karjalainen ja suomalainen rinnastetaan toisiinsa. Lapset ovat kiinnostuneita samoista asioista, ollaan sitten kummalla puolen rajaa tahansa. Turistien joukossa voikin olla sukulaisia Suomesta. Toisaalta voidaan miettiä, ovatko he sitten turisteja ollenkaan. Karjalainen Elli Närjä kertoo oleskelustaan Suomessa sanoin: ”En asunut Suomessa kuin turisti.” Toisin sanoen Närjä kuvaa olleensa Suomessa kuin yksi muista, yksi suomalaisista. Taustalla on ajatus, että karjalaisena pärjää Suomessa kuin suomalainen ja että karjalainen on rinnastettavissa suomalaiseen. KS:n tekstit kertovat myös sen, että suomalaisten kanssa tehdään yhteistyötä ja suomalaisilta saadaan tukea. Välillä ollaan jopa huolissaan, tuntevatko suomalaiset oloaan laisinkaan tervetulleiksi, sillä tie Petroskoista Suomeen ei ole kutsuva, koska se on niin huonossa kunnossa. Karjalan katsotaan pitävän suomalaiset loitolla, kun suomalaisia ei toivoteta tervetulleeksi kylteillä ja hyvällä asiakaspalvelulla. Huolenaiheena on myös se, tukeeko Suomi Karjalassa olevaa suomalaista kulttuuria yhä tulevaisuudessakin. Välillä Suomea kehutaan ja todetaan, että kaikkien suomalais-ugrilaisien kansojen (eli myös karjalaisten) pitäisi juhlia Suomen itsenäisyyttä, sillä ”nimenomaan suomalaiset ovat pystyneet nostamaan itsensä korkeimmalle Euroopassa ja maailmassa”. Edellä mainitut huomiot antavat ymmärtää, että karjalaiset samaistuvat suomalaisiin. Käytännössä karjalaiset siis tuntevat olevansa jollain tapaa suomalaisia: joko taustaltaan tai veljeskansana. Arvostamalla Suomea he pönkittävät myös omaa itsetuntoaan ja identiteettiään.

Suomalais-ugrilaisuuden korostaminen erottaa karjalaiset venäläisistä. Karjalaiset ovat jotain muuta kuin slaavilaisia: he ovat suomalais-ugrilaisia. Suomalais-ugrilaisuus antaa karjalaisille oman viiteryhmän, johon kuulua ja samaistua. Karjalaiset ovat oma alkuperäiskansansa. Heidän alkuperällään on nimi ja se on suomalais-ugrilainen. Se, että he kuuluvat muiden kansojen kanssa samaan viiteryhmään, antaa karjalaisille pontta erottautua venäläisistä ja voimaa vaatia oikeuksia omalle kulttuurilleen ja kielelleen venäläisen kulttuurin ristipaineessa. Suomalais-ugrilaisuuden koetaan korostavan karjalaista identiteettiä. Esimerkiksi Karjalan tasavallan paras koulu ei ole KS:n mukaan mikä tahansa koulu, vaan nimenomaan suomalais-ugrilainen koulu. Koulu on saanut

nimensä Elias Lönnrotin mukaan ja siellä opiskellaan sekä suomea että karjalaa. Tässä kuljetaan käsi kädessä alaluokan ”samaistuminen suomalaisiin” kanssa, sillä suomalais-ugrilaisuudella nojaututaan myös Suomeen ja karjalaisten suomalaiseen alkuperään. Kun parhaassa koulussa opiskellaan sekä suomea että karjalaa, karjalaiset ja suomalaiset rinnastuvat toisiinsa suomalais-ugrilaisessa viiteryhmissä. Näin siis korostuu, miten sekä suomalaiset että karjalaiset ovat molemmat suomalais-ugrilaisia kansoja.

Karjalaisten *asema vähemmistökansana* on vaikea. KS kirjoittaa, että karjalaisilla on huonoin oikeudellinen asema verrattuna kaikkiin Venäjän alkuperäiskansoihin. Tässä viitataan karjalaisten edustajien määrään valtaelimissä, kielen asemaan sekä siihen, miltä osin karjalaiset voivat osallistua päätöksentekoon alueen luonnonrikkauksien hyödyntämisessä. Toiveet karjalaisten aseman paranemisesta tulevat selkeästi esiin teksteissä. Alkuperäiskansojen oikeuksia halutaan puolustaa, ja hallintoon kaivataan enemmän karjalaisia edustajia. Toiveet ulotetaan EU:hun asti, sillä EU:n ja Euroopan komission haluttaisiin tarkkailevan vähemmistökansojen oikeuksia Venäjällä. Lisäksi aineistosta selviää, että Karjalan tasavallassa tuetaan alkuperäiskansojen kulttuuria tasapuolisesti ja että karjalaiset toivoisivat saavansa muita enemmän tukea. Karjalaisten asemasta mainitaan aineistossa hyviäkin puolia. Karjalankielisiä tienviittoja on lisätty tasavallan alueelle venäjänkielisten lisäksi. Valtio myös rahoittaa suomalais-ugrilaisilla kielillä ilmestyviä lehtiä sekä radio- ja tv-ohjelmia, ja Karjalan kongressi puoltaa tämän edun säilymistä jatkossakin.

Omien juurien kunnioitus tulee esiin, kun tekstissä halutaan erottaa karjalaiset slaavilaisista kertomalla, että slaavilaiset ja karjalaiset ”tulevat eri alkukodeista”. Lasten halutaan kokevan yhteenkuuluvuutta karjalaisessa sukupolvien ketjussa. Valistusvideo karjalaisista opettaa, että ”me olemme karjalaisia”, siis jotain muuta kuin ”ne muut”. Me vs. he -asettelulla rakennetaan omaa identiteettiä.

6.5 Talous

Taulukko 28. Esimerkkejä talous-aiheisista alkuperäisilmauksista, jotka on muutettu pelkistetyiksi ilmauksiksi.

ALKUPERÄINEN ILMAUS	PELKISTETTY ILMAUS
"Meillä Karjalan maaseudulla tärkeimpiä talousaloja ovat maatalous ja metsäteollisuus."	Tärkeimmät elinkeinot maatalous ja metsäteollisuus
"Väestö valittaa nykyään yhtä mittaa, että metsissämme isännöivät muualta saapuneet puunkäyttäjät."	Metsäteollisuudessa kilpailua ulkopuolelta
"Karjalan palsamia pidetään tasavallan merkkituotteena."	Tasavallan tavaramerkki on Karjalan balsami

Taulukko 29. Esimerkkejä alaluokkien muodostamisesta. Ryhmiteltyjä talous-aiheisia pelkistettyjä ilmauksia, joille on muodostettu alaluokat.

PELKISTETTY ILMAUS	ALALUOKKA
Tärkeimmät elinkeinot maatalous ja metsäteollisuus	Maatalous ja metsäteollisuus
Metsäteollisuudessa kilpailua ulkopuolelta	Metsäteollisuus
Tasavallan tavaramerkki on Karjalan balsami	Alueen tavaramerkki

Taulukko 30. Kaikki alaluokat, jotka muodostuivat talous-yläluokan alle.

ALALUOKKA	YLÄLUOKKA
Maatalous Metsäteollisuus Alueen tavaramerkki Maaseutumatkailu Paperituotanto Yhteistyö suomalaisten kanssa	Talous

Talous pyörii elinkeinojen ehdoilla. KS:n tekstissä elinkeinoina esiintyivät maatalous, metsäteollisuus, alueen tavaramerkki, maaseutumatkailu ja paperituotanto. Karjalaisten perinteiset elinkeinot luokittelin jo aiemmin alaluvussa 6.2.2 kuuluvaksi tapoihin ja traditioihin, joten talous-kategoriaan jäivät ne elinkeinot, joilla kansa elättää itseään nykypäivänä. Lisäksi talous-kategoriaan syntyi alaluokka ”yhteistyö suomalaisten kanssa”, joka sisältää kaikenlaiset maininnat suomalaisten ja karjalaisten välisestä yritysyhteistyöstä tai toiminnasta Suomen valtion kanssa, joka edesauttaa Karjalan tasavallan kehitystä ja yritystoimintaa.

Karjalan tasavallan maaseudun tärkeimmät elinkeinot ovat *maatalous* ja *metsäteollisuus*. Karjalaisten kuvaillaan tottuneen työhön suurissa maatalouslaitoksissa, joten siksi niitä vaaditaan säilytettävän tai perustettavan uudelleen maaseudun elinvoimaisuuden ylläpitämiseksi. KS vertailee Karjalan metsäteollisuutta Suomen metsäteollisuuteen. Visioissa vilkkuu ajatus jopa siitä, että Karjalakin nousisi metsäteollisuudesta Nokian tyyppiseen elektroniikkateollisuuteen. Karjalan osaaminen metsäteollisuudessa tunnetaan myös Suomessa, ja siksi alalle haetaan työvoimaa Karjalasta. Kilpailu Karjalan metsissä kovenee, kun paikallisten metsäalan tekijöiden lisäksi puita hakkaavat ulkopaikkakuntalaiset yhtiöt.

Kuten kalakukko on Savon tavaramerkki, Karjalan tasavallan *alueen tavaramerkki* on KS:n mukaan yrtilikööri Karjalan balsami. Balsamin lisäksi myös muut Karjalassa tuotetut alkoholituotteet ovat suosittuja sekä Karjalassa että sen ulkopuolella. Tavaramerkillä voidaan markkinoida itse tuotteen lisäksi aluetta: tuotteen yhdistäminen alueeseen on mielikuvamarkkinointia. Karjala yhdistyy kuluttajan mielessä Karjalan balsamiin (paikalliseen yrtilikööriin) ja samalla Karjala saa brändin ja tunnettavuutta. Aineistossa Karjalan tavaramerkeiksi listataan myös Vienanmeren silli ja Äänisen lohi.

Maaseutumatkailulla on suuri merkitys Karjalan alueen elinvoimaisuudelle. Kun tavoitteena on houkutella turisteja, alueen taloja kunnostetaan ja infrastruktuuria kehitetään. Paikalliset asukkaat hyötyvät siis suuresti siitä, että maaseudusta tehdään turistien vetonaula. Toiveena on myös se, että suomalaiset vuokraisivat Karjalasta maata ja rakentaisivat sinne kesämökkejä. Maaseutumatkailussa nojaututaan Suomen osaamiseen. *Yhteistyö suomalaisten kanssa* -alaluokan alle sijoittui kaikenlainen yhteistyö tai Suomeen tukeutuminen talousasioissa. Karjalalla ja Suomella kerrotaan olevan erityisen tiivis

yhteistyö *paperituotannossa*. Noin 80 prosenttia Karjalan tuottamasta paperista menee Suomeen. Suomalainen osaaminen matkailun kehittämisessä ja hiihtokeskusten rakentamisessa on erittäin kysyttyä. Suomalaista teknologiaa ja apua halutaankin hyödyntää. Esimerkiksi talous- ja kulttuuriyhteyksiä luodaan suomalaisten avulla. Kaiken lisäksi Suomi tuo Karjalaan koneita, sähkölaitteita, kulutustarvikkeita ja ruokatavaroita. Yhteiskunnallisella tasolla tiivistä yhteistyötä kuvataan olevan esimerkiksi Suomen ja Venäjän rajan tullimiesten välillä. Suomalaisten ja karjalaisten yrittäjien välinen toiminta kuvataan haasteelliseksi sen takia, että Karjalassa on niin huonot tiet. Tällöin sujuva liikkuminen on vaikeaa.

7. Johtopäätökset

Lähdin liikkeelle olettamuksesta, että etnisen vähemmistökansan lehdessä kaikuisi mehenki, yhteisöllisyys ja yhteinen identiteetti. Tutkimuksessani kartoitin, millä tavalla kansallinen identiteetti näkyy KS:ssa. Työkaluina käytin muodostamiani kansallisen identiteetin tekijöitä, jotka olivat kulttuuri (sis. kieli, uskonto sekä tavat ja traditiot), historia, paikka, etnisyys ja talous. Metodini oli laadullinen sisällönanalyysi. Analyysissä kansallisen identiteetin tekijät toimivat yläluokkina, joiden alle etsin alaluokkia. Alaluokat olivat siis niitä tapoja, joilla yläluokasta kerrottiin. Poikkeuksena tästä oli kulttuuriyläluokka, jossa alaluokat olivat tapoja, joilla kerrottiinkin väliluokasta (kielestä, uskonnosta, tavoista ja traditioista). Väliluokat puolestaan kertoivat yläluokasta (kulttuurista).

Seuraavaksi käyn läpi kansallisen identiteetin tekijät, joita käytin yläluokkina. Selvitän lyhyesti, miten näistä tekijöistä kerrotaan KS:n sisällössä. Tämä on samalla tutkimusvastaukseni. Tutkimusaiheeni oli se, miten karjalainen identiteetti näkyy KS:n sisällöissä. Se näkyi seuraavasti.

KS tulee kertoneeksi joko tahallisesti tai tahattomasti aiheista, jotka rakentavat karjalaista identiteettiä. Kun oletetaan, että kansallista identiteettiä rakentavat kulttuuri (sisältää kielen, uskonnon sekä tavat ja traditiot), historia, paikka, etnisyys ja talous, lehden sisällöistä löytyy näitä kaikkia.

Historiasta KS kertoo kirjoittamalla ihmiskohtaloista, menneisyyden vaikutuksista nykyisyyteen, sotaveteraaneista ja sotahistorian tapahtumista. Veteraanien muistaminen ja kunnioitus sekä karjalaisten ihmisten elämäntarinoiden kertominen vahvistavat yhteistä identiteettiä. Karjalainen lukija voi samaistua tarinoihin, muistella vaikkapa omia tuttujaan ja heidän kohtaloitaan sodassa sekä sen jälkeen. Sota on yhteinen pala historiaa. Toki se on kipeä muisto, mutta se yhdistää. Se muistuttaa, mikä on ollut tärkeää ja mikä koetaan yhä arvokkaana. Se panee ajattelemaan, mistä halutaan pitää kiinni. Se muistuttaa, keitä on oltu ja keitä ollaan nykyään. Sota pakottaa valitsemaan puolensa. Se johtaa rajanvetoon meidän ja heidän välille.

Tutkimuksessani sijoitin kulttuurin alle uskonnon, kielen, tavat ja traditiot sekä sellaisen sisällön, joka asetetaan yleensä lehdessä kulttuurisivulle. Uskonnosta KS kertoo kirjoittamalla muun muassa kirkkorakennuksien rakentamisesta ja vihkimisestä, uskonnollisista kokemuksista ja tunteista sekä kristinuskon historiasta Karjalassa. Kun tunnustaa jotain tiettyä uskontoa, siihen kuuluvat myös yhteiset arvot. Muistuttamalla uskonnosta KS rakentaa ja uudistaa yhteistä kristillistä arvopohjaa. Tämä oli lehdessä hyvin pienimuotoista, mutta yhtä lailla se on silti karjalaista identiteettiä rakentavaa toimintaa.

Tavat ja traditiot ovat KS:lle hyvin hedelmällinen aihepiiri. Se on kuin ehtymätön sampo, joka tuottaa loputtomasti karjalaisuudesta kertovia juttuaiheita. Näitä ovat muun muassa ruokakulttuuri, tanssit, runot, käsityöt ja perinteiset tapahtumat. Tavat kertovat myös yhteisistä luonteenpiirteistä, joita ovat KS:n jutuissa ilmenneet vieraanvaraisuus, luovuus ja ahkeruus. KS tulee siis ehdottaneeksi, millaisia karjalaiset ovat. Tämän pohjalta voitaisiin sanoa, että karjalaiset ovat vieraanvaraisia, perinteisiin kiintyneitä, ahkeria ja taiteellisia ihmisiä. En ota kantaa siihen, onko asia näin todellisuudessa, mutta tällaista kuvaa jutut piirtävät karjalaisuudesta oman tutkimukseni mukaan. Kirjoittamalla esimerkiksi metsästysperinteistä ja kansantaiteesta KS pitää niitä yllä: se muistuttaa, millaisia metsästysperinteet ovat ja millaista taidetta arvostetaan kansantaiteena. Kun lehti antaa palstatilaa kansantaiteelle, se viestittää samalla taiteen merkityksestä ja arvosta. Lukijalle syntyy mielikuva, että kansantaide on tärkeää ja arvostettavaa, kun lehtikin arvostaa sitä. Näin KS täyttää tehtävänsä karjalaisuuden äänitorvena. Kun lehti pitää kiinni omasta karjalaisesta kulttuuriperinnöstään, se pitää sitä myös elossa.

KS kertoo kielestä kirjoittamalla muun muassa sen tärkeydestä, sen osaamisesta, sen kuihtumisesta ja sen käyttämisestä. Kun huoli kielen tulevaisuudesta on suuri, myös lukijalle välittyy mielikuva, että kieli on tärkeä osa karjalaisuutta. Tulee olo, että olennainen osa karjalaisuutta katoaa samalla, jos kielikin katoaa. Muistuttamalla kielen sukulaisuussuhteista naapurimaa-Suomeen KS kuroo identiteettiä suomalaisuuden suuntaan. Kun ymmärtää toista, kokee myös yhteenkuuluvuutta. Kun karjalainen ymmärtää suomen kieltä puhuvaa suomalaista, tuntuu suomalaisuus läheisemmältä kuin venäläisyys. Tässä muistutetaan samalla sukujuurista Suomeen.

KS kertoo kulttuurista myös tavoin, jotka eivät mahdu uskonnon, kielen ja tapojen ja traditioiden alle. Tämä sisältö on sellaista, joka sijoitetaan lehdessä yleensä kulttuurisivulle. Tutkimusaineistossani tällainen sisältö kertoo pääasiassa teatterista. Petroskoissa oleva kansalliskielinen teatteri on harvinaisuus, mikä vaikuttaa siihen, että lehdessä on niin paljon juuri teatteriaiheisia juttuja. Karjalaisella teatterilla voidaan osoittaa, että myös etnisellä vähemmistökansalla voi olla omankielistä korkeakulttuuria. Samalla teatteri osoittaa, että karjalan kieltä voidaan käyttää taiteen välineenä – Venäjällä kun ei oikein uskota karjalan kielen mahdollisuuksiin muuna kuin kotikielenä. Karjalainen teatteri on ylpeys, jota halutaan tuoda esiin. Näin ollen KS täyttää tässäkin tehtävänsä karjalaisen kulttuurin puolestapuhujana. Se voi tuoda esiin asioita, jotka ovat vähemmistökansalle tärkeitä. Asioita, jotka jäisivät valtamediassa ehkä piiloon tai vähemmälle huomiolle.

KS kertoo paikasta kirjoittamalla luonnon monimuotoisuudesta ja kauneudesta, kylien autioitumisesta, alueiden kehittämisestä sekä kotiseudun tärkeydestä. Muistot ovat sidottuja paikkoihin. Kun KS kirjoittaa, mitä jossakin on joskus ollut tai minkä niminen jokin kylä on ennen ollut, se vahvistaa muistoja ja tuo paikkaan perspektiiviä ja ulottuvuutta. Paikallakin on historia. Karjalainen identiteetti on osin sidottu paikkaan, sillä karjalainen sydän halajaa Karjalan maille. Kylät halutaan säilyttää elinvoimaisina, jotta karjalaista elämäntapaa voidaan yhä jatkaa perinteiden mukaan. Karjalaisuudesta menetetään pala, jos jäljellä oleva kansa kaupungistuu ja omaksuu uudenlaiset elintavat. Paikka vaikuttaa siis yhtä lailla tapojen ja traditioiden säilyvyyteen. Kaupungissa toisenlaiset arvot ovat tärkeämpiä kuin maalla. Esimerkiksi metsästysperinteet eivät kukoista kaupungissa, eikä kädentaidoillakaan ole niin suurta virkaa kaupungissa kaikkien palvelujen äärellä kuin maaseudulla.

Etnisyys näkyy KS:n sisällössä omien juurien kunnioituksena, samaistumisena suomalaisiin ja suomensukuisiin kansoihin sekä suomalais-ugrilaisuuden korostamisena. Kun karjalainen kysyy itseltään ”kuka minä olen?”, sukujuuret muihin suomalais-ugrilaisiin kansoihin ja Suomeen toimivat eräänlaisena minuuden viitekehyksenä. Verisiteet ja sukulaisuus ovat aina olleet ihmiselle yksi minuuden tekijä. Kun katsoo esiisiä valokuvasta tai kuulee heistä tarinoita, ihmiselle avautuu, mistä sitä oikein tullaan. Kysymys ”mistä minä tulen?” ei ole lainkaan yksinkertainen. Yhdelle vastaus kysymykseen voi olla samanlainen nenä kuin isoisoäidillä ja toiselle tietynlainen suvussa kulkeva luonteenpiirre, mutta sukupolvien ketju ja geneettiset kytkökset muokkaavat

auttamatta sitä, miten ihminen näkee itsensä. Kun puhutaan etnisyydestä, karjalaiset verisiteet vievät jo niin kauas, ettei näitä ammoisten aikojen esi-isiä enää tavoita. Jäljelle jääkin vain yhteisiä tekijöitä, joista suomalais-ugrilaisuus kertoo. Suomalais-ugrilaisuus käsittää monia kansoja, joista karjalaiset ovat yksi. Karjalainen saa siis juurilleen viitekehityksen. Hän saa ymmärryksen, että ”ahaa, tästä kansasta minä tulen, täältä olen lähtöisin, näihin ihmisiin samaistun”. Etnisyydellä karjalainen erottautuu venäläisestä.

Taloudesta KS kertoo kirjoittamalla metsä- ja paperiteollisuudesta, maaseutumatkailusta ja yritysyhteistyöstä suomalaisten kanssa. Esiin tulleet elinkeinot kertovat siitä, miten nykykarjalaiset elättävät itsensä ja miten maaseutumatkailulla Karjalaa yritetään saada pysymään elinvoimaisena. Kertomalla erikseen yhteistyökuvioista suomalaisten kanssa KS vetää jälleen identiteettiä Suomen suuntaan. Lehti tulee korostaneeksi sitä, miten hyvin karjalaiset tulevat toimeen sukulaiskansansa kanssa ja miten suomalaisten kanssa ollaan tekemisissä yhä senkin jälkeen, kun Suomeen kuuluneista karjalaisalueista tuli osa Venäjää. Koska yhteistyö suomalaisten kanssa on mainittava asia, lehti antaa mielikuvan samaistumisesta suomalaisiin. Lisäksi syntyy mielikuva, että yhteistyö suomalaisten kanssa on merkittävää ja tärkeää. Minulle tuli jopa olo, että lehti haluaa antaa kuvan, että ”suomalaiset eivät jätä karjalaisia”, vaikka hallinnollinen raja onkin vetänyt Karjalan kahtia. Karjalaiset ja suomalaiset ovat siis edelleen yhtä tai elleivät ihan yhtä, niin kulkevat ainakin käsi kädessä. Tämä on viesti, jonka luen rivien välistä.

Olen pyrkinyt tekemään tutkimukseni objektiivisesti, mutta siitäkin huolimatta tutkimukseni heikkous on sen subjektiivisuus. Olen tehnyt monta subjektiivista valintaa, ja nämä valinnat ovat johtaneet tutkimukseni lopputulokseen. Subjektiivisuus vaikuttaa auttamatta tutkimuksen reliabiliteettiin. Olen valinnut tekstit omien käsitysteni pohjalta, ja olen luokitellut ne oman harkintani mukaan. Toki olen käyttänyt määriteltyjä käsitteitä luokittelun apuna ja tuonut taustatietoa ja teoriaa tulkintani avuksi, mutta silti tulkintaani ohjaa subjektiivisuus. Jos joku toinen toistaisi saman tutkimuksen, hän voisi tehdä erilaisia ratkaisuja kuin minä. Uskon kuitenkin, että töidemme loppulausumat olisivat kutakuinkin samanlaiset. KS:ssa on nähtävissä tietynlainen sisältö, jota edes subjektiivisuus ei voi vesittää. Koen onnistuneeni näiden sisältöjen esiin tuomisessa, ja uskon, että yhtä lailla joku toinen löytäisi ne. Jollakulla toisella tapa tai tie niiden löytämiseen voisi vain olla eri.

Mitä tulee tutkimuksen validiteettiin, katson, että laadullinen analyysi vastasi tutkimuskysymykseen mainiosti. Pystyin tutkimaan juuri sitä, mitä oli tarkoituskin. Koska todellista tietoa siitä, mitä karjalainen kansallisidentiteetti on tai miten identiteettiä voidaan mitata, ei ole saatavilla, validiteettia on vaikea arvioida. Joka tapauksessa tutkimusmenetelmä vastasi tutkimuskysymykseen ja teki oikeutta kysymyksenasettelulle. Teoriaohjaava sisällönanalyysi oli toimiva metodi. Jos olisin toteuttanut tutkimuksen aineistolähtöisesti, olisin lähestynyt aineistoa ilman etukäteen määriteltyjä kansallisidentiteetin rakennuspalasia sillä periaatteella, että aikaisemmillä tiedoilla ei olisi mitään tekemistä tutkimuksen kanssa. Tämä olisi voinut kuitenkin olla haastavaa ja vaikeasti perusteltavaa. Nyt minulla oli taustalla teoriaa tukemassa tutkimustani ja lisäksi jonkinlainen määritely viitekehys, jonka avulla pystyin lähestymään aineistoani määrätietoisesti ja perustellusti. Aineistolähtöisen analyysin toteuttaminen olisi asettanut tutkimukseni ja sen tuloksen kyseenalaiseen valoon, sillä ei ole olemassa täysin puhtaita, objektiivisiä havaintoja, joiden pohjalta olisin voinut poimia aineistosta kansallisidentiteetin tekijöitä ennakkoluulottomasti. Teoriaohjaavalla sisällönanalyysillä pystyin välttämään tällaisia sudenkuoppia, vaikkakin tutkimukseni on silti subjektiivinen. Teoriaohjaavan sisällönanalyysin etu on se, että kun yhdistelee omia päätelmiään jo valmiiksi tiedettyyn tietoon, voidaan lopputuloksena saada aivan uutta tietoa.

Jos tätä tutkimusta haluttaisiin jatkaa, siitä saisi laajemman määrällisellä analyysillä. Nyt tyydyin pelkkään laadulliseen analyysiin, vaikka määrällinen analyysi tasapainottaisi ja tukisi työtäni hyvin. Se antaisi lisäinformaatiota, kuinka suuri painoarvo identiteetin tekijöillä toistensa suhteen on. Nyt sain siitä osviittaa, kun tapoihin ja traditioihin lukeutui vaikka kuinka monta tekstipätkää, kun taas uskontoon ja talouteen vaikutti löytyvän hyvin vähän aineistoa. Koska en lähtenyt ”määrälliselle tielle”, en voinut huomioda näitä asioita tutkimuksessani sen enempää. Kuitenkin kokonaisuus saisi lisäarvoa, jos voisin kertoa tarkalleen, kuinka paljon KS kirjoittaa mistäkin aiheista. Se jääköön seuraavaksi tutkimusaiheeksi.

Elävä kansallinen identiteetti muovautuu ajan kuluessa yhä uudelleen ja uudelleen. Karjalan Sanomia lukiessa tulee tunne, että karjalainen kansallisidentiteetti on status quo’ maisesti pysyvä. Nykypäivän Venäjällä karjalaisuus ei vaikuta omaksuvan uudenlaisia piirteitä, vaan se kiteytyy perinteiksi, joita ylläpidetään. Ulkopuolelta tuleva muutospaine ei

johdakaan karjalaisuuden uusiutumiseen tai sen päivittymiseen, vaan lopputuloksena vaikuttaa olevan muuttuminen venäläiseksi.

Vähemmistöidentiteettiin kohdistuu usein muutospaine, joka voi herättää vähemmistössä ristiriitaisia tunteita omaa ryhmäänsä kohtaan (Liebkind 1984, 160). Venäjän karjalaisilla tuo muutospaine on ilmiselvää. Vallalla oleva venäläinen kulttuuri vie mukanaan ja saa vähemmistönuorison vieraantumaan omasta kulttuuristaan. Kulttuuri määritellään helposti perinteeksi, jolloin se muuttuu pysyväksi. Vaikuttaa siltä, että KS sortuu tähän itsekkin. Lehti käsittelee karjalaisuutta monesti staattisena ja historiallisena museosisältönä, jota muistellaan ja kaivataan, mutta joka ei ole osa nykypäivää. Kun lehti peilaa karjalaisuutta menneiden aikojen perinteinä, tämä asenne tarttuu lukijoillekin. Lukijalle tulee olo, että karjalaisuus on mennyttä aikaa, toki tärkeää sellaista, mutta mennyttä kuitenkin.

Kun kulttuuri on pysyvää, se ei muutu ajan sykkeen mukana. Karjalaisen nuorison on vaikea saada tarttumapintaa kulttuuriinsa, kun kulttuuri onkin jäänyt osaksi menneisyyttä. Jos se ei ole tätä päivää, miksi nuoriso yrittäisi väkisin jäädä menneisyyteen? Yhtälö ei vain ole toimiva. Karjalaisten jälkeläisillä ei ole vaihtoehtoja: pärjätäkseen heidän on elettävä osana nykypäivän yhteiskuntaa. Venäjällä karjalainen kulttuuri on hiipumassa ja katoamassa. KS:n sivuilta välittyy kuva, että karjalaisuudesta on tullut eräänlainen museoitu olento, jota yritetään viimeiseen asti pitää hengissä. On kuitenkin väistämätöntä, että elävä karjalainen kulttuuri katoaa ennen pitkää viimeisistäkin maaseudun pirteistä ja normaalista arjesta. Muistot, perimätieto, tavat ja kulttuuri elävät jatkossa jälkeläisten muistoissa, jos he vaalivat niitä. Kuitenkin on huomattava, että mitä pidemmälle sukupolvet vaihtuvat, sitä vieraammaksi karjalainen kulttuuri käy. KS:n onkin erittäin aiheellista ylläpitää huolenaihetta siitä, miten karjalan kieltä ei enää osata, miten maaseutu hiljenee, miten paikkakuntien karjalainen historia on enää vain harvojen tiedossa ja miten karjalaisia kädentaitoja ei enää oikein hyödynnetä.

Vaikka KS välillä sortuukin karjalaisuuden käsittelemiseen staattisena perinteenä, toisaalta lehti ylläpitää karjalaisuutta ihan vain siten, että se kirjoittaa uutisensa suomeksi. Näin se edistää suomen kielen taitoa ja samalla myös karjalan kielen taitoa, koska kielet ovat niin lähellä toisiaan. Kun karjalan kieleen ei törmää nykypäivän venäläisessä yhteiskunnassa kovin helposti muualla kuin kotona, on kansalliskielinen tiedotusväylä kullannarvoinen. Koska karjalankielinen ymmärtää myös suomen kieltä, hän saa sanomalehdestä harjoitusta

aivan erilaiseen sanastoon kuin mitä kotikielessä tarvitaan. Laajempi sanasto elävöittää kieltä ja edesauttaa kielenkäyttöä. KS:nkin sivuilla on kumottu väitteitä siitä, miten karjalan kieltä olisi muka mahdotonta käyttää esimerkiksi hallinnon tai taiteen kielenä sen suppeuden takia. Kun KS tarjoilee uutta ja nykyaikaista sanastoa sivuillaan, karjalan kielellä on yhä mahdollisuudet kehittyä ja pysyä elävänä nyky-yhteiskunnassa.

Aineistossani vallitseva teema oli huoli tulevaisuudesta. Kuten todettu, tämä huoli on erittäin aiheellinen. Huolien lisäksi lehden pitäisi tarjolla lukijoilleen myös ratkaisuja ja elävää karjalaista elämää, jos se haluaa edistää karjalaisuuden säilymistä. Lehti voisi tuoda uusia näkökulmia karjalaisuuteen ja siihen, mitä nykypäivän karjalaisuus voisi olla. Kun perinteinen karjalaisuus väistämättä muuttuu joko venäläisemmäksi tai kuolee kokonaan pois, lehti voisi ehdottaa sisällössään uusia tapoja siihen, miten ollaan karjalaisia tässä hetkessä. Toki se on helpommin sanottu kuin tehty, mutta ajan kuluessa se on ainoa keino lehdelle säilyttää viiteryhmänsä ja paikkansa muun median joukossa.

Lähdeluettelo

Anderson, Benedict (2007) *Kuvitellut yhteisöt. Nationalismin alkuperän ja leviämisen tarkastelua*. Suomentanut Joel Kuortti. Tampere: Vastapaino.

Anon (1997) *Karjala 1925*. Suomen matkailijayhdistyksen julkaisu. Helsinki: Gummerus Kirjapaino Oy.

Berelson, Bernard (1952) *Content Analysis in Communication Research by Bernard Berelson*. New York: Hafner Publishing Company. University of Chicago.

Eskola, Antti (1975) *Sosiologian tutkimusmenetelmät 2*. Helsinki: WSOY.

Hall, Stuart (1999) *Identiteetti*. Tampere: Vastapaino.

Hall, Stuart (2003) *Kulttuuri, paikka, identiteetti*. Suomentanut Juha Koivisto. Teoksessa Lehtonen, Mikko & Löytty, Olli (toim.) *Erialaisuus*. Tampere: Vastapaino: 85–128.
[Alkup.1995]

Hiltunen, Elina (2006) *Ruotsinsuomalaista identiteettiä jäljittämässä. Analyysi Ruotsin Suomalaisen valokuvista*. Tampereen yliopiston pro gradu -tutkielma, tiedotusopin laitos, tiedotusoppi

Horsti, Karina (2000) *Maailma kylässä – ei jäämässä. Kulttuurisen moninaisuuden ohittaminen mediassa*. Teoksessa *Me median maisemissa. Reflektioita identiteettiin ja mediaan*. Toimittanut Helena Tapper. Helsinki: Palmenia, 140–165.

Hujanen, Jaana (1997) *Media alueellista identiteettiä rakentamassa*. Teoksessa Virtapohja, Kalle (toim.) *Puheenvuoroja identiteetistä. Johdatusta yhteisöllisyyden ymmärtämiseen*. Jyväskylä: Atena Kustannus Oy, 97–112.

Hujanen, Jaana (2000) *Journalismin maakunnallisuus. Alueellisuuden rakentuminen maakuntalehtien teksteissä ja tekijöiden puheissa*. Jyväskylä Studies in Communication 11. Jyväskylän yliopisto.

Hujanen, Jaana & Pietikäinen, Sari (2000) *Syrjäinen ja aito, vallan pitäjä ja ulkopuolinen. Paikka ja etnisyys 'meidän' ja 'toisten' rakentumispintana journalismissa*. Tiedotustutkimus 4/2000, 4–21.

Jakobson, Valeria (2002) *Role of the Estonian Russian-language Media in the Integration of the Russian-speaking Minority into Estonian Society*. Tampereen yliopisto.

Jokinen, Arja, Juhila, Kirsi & Suoninen, Eero (1999) *Diskurssianalyysi liikkeessä*. Tampere: Vastapaino.

Kemppinen, Iivar (1977) *Kadonnut Karjala*. Joensuu: Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oy

Kettunen, Katriina (2009) *Journalismin kansalliset diskurssit. Poikkikulttuurinen tutkimus Metsä-Botnian sellutehdaskiistan uutisoinnista Argentiinan, Uruguayn ja Suomen suurimmissa sanomalehdissä*. Tampereen yliopiston pro gradu -tutkielma, tiedotusopin laitos, tiedotusoppi

Kirkinen, Heikki (1983) *Karjalan heimo ja asutus*. Teoksessa *Karjala 4, Karjalan vaiheet*. Toim. Haapio, Markku, Hietanen, Silvo, Kähönen, Urho, Mäkinen, Yrjö-Pekka, Sihvo, Hannes & Suoninen, Paavo. Hämeenlinna: Arvi A. Karisto Oy, 11–23.

Kirkinen, Heikki (1998) *Keitä karjalaiset ovat?* Teoksessa *Karjala. Historia, kansa, kulttuuri*. Toim. Nevalainen, Pekka ja Sihvo, Hannes. Pieksämäki: Kirjapaino Raamattutalo Oy, 38–54.

Kivikuru, Ullamaija (1998) *Identiteetit viestinnässä*. Teoksessa Kivikuru, Ullamaija & Kunelius, Risto (toim.) *Viestinnän jäljillä. Näkökulmia uuden ajan ilmiöön*. Juva: WSOY, 319–338.

Kivikuru, Ullamaija (2000) *Kanssalaisten yhteisöllisyys ja ”he”*. Teoksessa Tapper, Helena (toim.) *Me median maisemissa. Reflektioita identiteettiin ja mediaan*. Helsinki: Palmenia, 11–50.

Korhonen, Arja (2007) *Suomi pikkuveljen silmin. Kolmen virolaisten päivälehdien Suomi-kirjoittelun diskurssianalyttistä tarkastelua*. Tampereen yliopiston pro gradu -tutkielma, tiedotusopin laitos, tiedotusoppi

Korhonen, Teppo & Räsänen, Matti (1989) *Kansa kuvastimessa. Etnisyys ja identiteetti*. Suomalaisen kirjallisuuden seura, Helsinki. Hakapaino Oy, Helsinki.

Laine, Antti (1998) *Venäjän Karjala 1900-luvulla*. Teoksessa *Karjala. Historia, kansa, kulttuuri*. Toimittaneet Pekka Nevalainen & Hannes Sihvo. Pieksämäki: Kirjapaino Raamattutalo Oy, 207–249.

Lehtonen, Jaakko (1997) *Kansallinen identiteetti ja yhteisöidentiteetti – käsitteitä ja käsityksiä*. Virtapohja, Kalle (toim.) *Puheenvuoroja identiteetistä. Johdatusta yhteisöllisyyden ymmärtämiseen*. Jyväskylä: Atena Kustannus Oy, 21–36.

Liebkind, Karmela (1984) *Enemmistövalta ja etnisen vähemmistön identiteetti*. Teoksessa Myllyniemi, Rauni & Helkama, Klaus (toim.) *Sosiaalipsykologian näköaloja*. Porvoo, Helsinki, Juva: WSOY, 152–166.

Luostarinen, Heikki (1997) *Media Construction of National Identities – Introduction to a project*. Teoksessa Luostarinen, Heikki; Mattenschlager, Andreas; Riedle, Hubert & Rüegg, Claus: *Media Construction of National Identities in Post-War Europe*. Diskussionsbeiträge der Projektgruppe Friedensforschung, Projekt 13/85 & 590/95, Universität Konstanz; Nr 39/1997. Konstanz: Universität Konstanz.

Manner, Robert (2009) päätoimittaja, Karjalan Sanomat. Haastattelu Petroskoissa 12.10.2009.

Martín Alcoff, Linda & Mendieta, Eduardo (2003) *Identities. Race, Class, Gender, and Nationality*. Blackwell Publishing Ltd.

Moring, Inka (2000) *Heimojen maa? Paikallistamisen politiikka ja identiteetti alueellisissa lehdistä*. Teoksessa *Me median maisemissa. Reflektioita identiteettiin ja mediaan*. Toimittanut Helena Tapper. Helsinki: Palmenia, 80–113.

Nesvitski, Mikko (2012) päätoimittaja, Karjalan Sanomat. Kysely sähköpostitse 4.10.2012.

Nevalainen, Pekka (1991) *Inkerinmaan ja inkeriläisten vaiheet 1900-luvulla*. Teoksessa *Inkeri. Historia, kansa, kulttuuri*. Toimittaneet Nevalainen, Pekka & Sihvo, Hannes. Pieksämäki: Sisälähetysseuran kirjapaino Raamattutalo, 234–299.

Nevalainen, Pekka & Sihvo, Hannes (1998) *Karjala. Historia, kansa, kulttuuri*. Toimittaneet Pekka Nevalainen ja Hannes Sihvo. Pieksämäki: Kirjapaino Raamattutalo Oy.

Petkova, Diana & Lehtonen, Jaakko (2005) *National identities and images. Bulgarian-Finnish Attitudes and Perceptions*. Jyväskylä: University of Jyväskylä.

Pietikäinen, Sari (2000) *Discourses of differentiation: Ethnic representations in news paper texts*. Jyväskylä: University of Jyväskylä, 2000.

Pietilä, Veikko (1973) *Sisällön erittely*. Helsinki: Gaudeamus.

Pietiläinen, Jukka (2002) *The Regional Newspaper in Post-Soviet Russia. Society, Press and Journalism in the Republic of Karelia 1985–2001*. Tampere: Tampereen Yliopistopaino Oy.

Räsänen, Matti (1989) *Kansankulttuuri kansakunnan identiteetin rakennuspuuna*. Teoksessa *Kansa kuvastimessa. Etnisyys ja identiteetti*. Toimittaneet Teppo Korhonen & Matti Räsänen. Suomalaisen kirjallisuuden seura, Helsinki. Hakapaino Oy, Helsinki.

Sihvo, Hannes (1983) *Karjala 5. Laulun ja sanan maa*. Toimittanut Hannes Sihvo. Hämeenlinna: Arvi A. Karisto Oy.

Sihvo, Pirkko (1991) *Savakoita, äyrämöisiä, inkerikoita*. Teoksessa *Inkeri. Historia, kansa, kulttuuri*. Toimittaneet Nevalainen, Pekka & Sihvo, Hannes. Pieksämäki: Sisälähetysseuran kirjapaino Raamattutalo, 179–196.

Skön, Kirsi & Torkkola, Sinikka (1997) ”*Täällä Petroskoi*”: *Omakielisten radio- ja televisio-ohjelmien merkitys Venäjän Karjalan kansallisille vähemmistöille*. Joensuu, Joensuun yliopisto. Pro gradu -tutkielma.

Smith, Anthony D. (1991) *National Identity*. Reno: University of Nevada Press.

Tapper, Helena (2000) *Me median maisemissa. Reflektioita identiteettiin ja mediaan*. Toimittanut Helena Tapper. Helsinki: Palmenia.

Tuomi, Jouni & Sarajärvi, Anneli (2009) *Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi*. Helsinki: Tammi.

Weber, Max (1968) *Economy and Society. An Outline of Interpretive Sociology*. Vol 1. New York: Bedminster Press.

Yläjoki, Janne (2010) *Venäjä hylkää aluededian. Alueellisista sanomalehdistä jopa 80 prosenttia toimii yhä valtion rahoilla*. Uutisartikkeli Turun Sanomissa 15.12.2010, s. 20.

Internet-lähteet

Karjalan Sanomat (2010) www.karjalansanomat.ru/Fin/indexF.htm Katsottu 7.5.2010

Karjalan Sanomat (2012) <http://www.karjalansanomat.ru/paper/contact> Katsottu 2.9.2012

Ruslania (2010) <http://www.ruslania.com/context-321/entity-4/details-116/sid-73d7ef3af2efb9d9b0e090274a9136dc/language-4.html> Katsottu 7.5.2010

Liite

Karjalan Sanomien artikkelit

Juttutyypin lyhenteet: u= uutinen, a= artikkeli, m= mielipide

tekijä	otsikko	pvm	sivu	juttu- tyyppi
Anon	Suistamo-sarja päättyy jouhikkomusiikkiin	22.7.2009	11	u
Anon	Karjalaiset, vepsäläiset ja suomalaiset kotilieden ääressä	9.9.2009	2	u
Anon	Kansanmusiikkifestivaali kerää muusikkoja eri maista	16.9.2009	10	u
Anon	Liperiadi lähtee Joensuuhun ja Varkauteen	23.9.2009	10	u
Anon	Karjalan vapauttamisen 65-vuotispäivää juhliataan	30.9.2009	3	u
Anon	Nuorille näyttelijöille elokuvakokemusta Suomessa	30.9.2009	10	u
Anon	Karjalankielinen seura julkaisi ensimmäisen satukirjansa	30.9.2009	15	u
Anon	Karjalainen perhe sijaisperheiden kilvassa	7.10.2009	15	u
Anon	Venäjän suomalaiset konferenssin aiheena	28.10.2009	3	u
Anon	Kirjailijastipendit nuorille lupauksille	4.11.2009	10	u
Anon	Kuinka joulupukista tuli joulupukki?	25.11.2009	8	u
Anon	Kansallista musiikkipalettia gaalassa Kontupohjassa	2.12.2009	10	u
Anon	Nuorisonukketeatteri sai suosiota Suomen vierailullaan	16.12.2009	12	u
Anon	Vuoden kirjasatoa esiteltiin Petroskoissa	30.12.2009	10	u
Anon	Viktor Troshev on kuvannut Karjalan historiaa	30.12.2009	15	u
Antikainen, Elsa	Sotavuosien lapsuus ei unohdu	23.12.2009	14	m
Behterev, Valeri	Maaseutumatkailulla on paljon mahdollisuuksia	26.8.2009	6	u
Borisova, Olga	Venejärven vietettiin kylän juhlaa	9.9.2009	15	u
Djakov, Aleksandr	Tullimiehet harjoittelivat yhteistyötä rajanylitysasemalla	4.11.2009	7	u
Dyba, Oksana	Leirit tarjosivat seurustelun iloa lapsille ja ikäihmisille	5.8.2009	7	u
Dyba, Oksana	Kontupohjan luterilainen kirkko kutsuu juhlaan	18.11.2009	15	u
Dyba, Oksana	Luterilainen kirkko tekee suurta sosiaalista palvelutyötä	2.12.2009	6	u
Elfvengren, Eero	90 vuotta Aunuksen retkestä	29.7.2009	14	a
Elfvengren, Eero	90 vuotta Aunuksen retkestä (jatko)	5.8.2009	14	a
Elfvengren, Eero	90 vuotta Aunuksen retkestä (jatko)	12.8.2009	14	a
Gerasjuk, Oleg	Kiinnostus moottorisahakilpailuihin sammumassa	1.7.2009	4	u
Gerasjuk, Oleg	Karjala ja PKC Group yhteistyöhön	26.8.2009	5	u
Grigorjev, Anatoli	Yhtenäinen Venäjä eristäytyy monista ongelmista	8.7.2009	2	m
Grigorjev, Anatoli	Kansallinen piiri kaipaa erityistä huomiota	29.7.2009	2	m
Grigorjev, Anatoli	Tosiasiat pitää tietää ja muistaa	12.8.2009	2	m
Grigorjev, Anatoli	Sukupolvien dialogi on jatkuvasti tarpeen	26.8.2009	2	m
Grigorjev, Anatoli	Historiallinen menneisyys heijastuu elämäämme	2.9.2009	2	m
Grigorjev, Anatoli	Kansalliset vähemmistöt kaipaavat erityistä huomiota	9.9.2009	2	m
Grigorjev, Anatoli	Kansallisten vähemmistökansojen kieliongelmiä	16.9.2009	2	m
Grigorjev, Anatoli	Karjalan kongressi puolustaa ihmisoikeuksia	23.9.2009	2	m
Grigorjev, Anatoli	Vepsäläinen kansallinen volosti pitää perustaa uudelleen	14.10.2009	2	m
Grigorjev, Anatoli	Tosiasioita ja ideologisia arvioita ei pidä sekoittaa	4.11.2009	2	m
Grigorjev, Anatoli	Voimapolitiikka ei sovi kansainvälisiin suhteisiin	25.11.2009	2	m
Grigorjev, Anatoli	Suomi on nostanut itsensä korkealle Euroopassa ja maailmassa	2.12.2009	2	m
Hannula, Milla	Dokumentarismi ylittää rajan	9.12.2009	11	a
Hevsurishvili,	Petroskoi on yhteinen kotimme	26.8.2009	14	a

Vera				
Hevsurishvili, Vera	Saarivaltio ilman jokia ja järviä	2.9.2009	14	a
Huotarinen, Veikko	Karjalan kielen säilyttämisessä kodin osuus on tärkeä	8.7.2009	12	u
Ipatova, Olga	Sortavalan asukkaat taistelevat kulttuurikeskuksesta	1.7.2009	6	u
Karjalainen, Natalja	Nuori Karjala kehittää kulttuuridiplomatiaa	4.11.2009	12	u
Karjalainen, Natalja	Äänisniemen kirjontataito elpyy	11.11.2009	6	u
Karjalainen, Natalja	Lyydiläislapsset viihtyvät kulttuurileirillä	18.11.2009	15	u
Karjalainen, Natalja	Neuvosto huolehtii kielen ja kulttuurin kehityksestä	25.11.2009	6	u
Karjalainen, Natalja	Essoilan karjalaiset tutustuvat tutkimustyöhön	25.11.2009	7	u
Karjalainen, Natalja	Kansallisten järjestöjen johtajat opiskelivat	2.12.2009	5	u
Karjalainen, Natalja	Karjalaiset perheet näyttivät luovuuttaan	23.12.2009	6	u
Katanandov, Sergei & Pereplesnin, Aleksandr	Tänään on kansan yhtenäisyyden päivä	4.11.2009	2	m
Kokko, Wladimir	Inkerinsuomalaisten lippu kieltoon Venäjällä?	16.9.2009	9	u
Kolomainen, Irina	Petroskoin uusi evankelis-luterilainen kirkko vihittiin	9.9.2009	1	u
Kolomainen, Irina	"Viritä sieluni kantele"	14.10.2009	9	u
Kolomainen, Irina	Kenelle "aamunkoi heijastaa"?	2.12.2009	9	a
Koponen, Tuula & Väistö, Pentti	Suomalaiset löysivät Sortavalan ravintoloiden herkut	21.10.2009	1 & 6	u
Koponen, Tuula & Väistö, Pentti	Kivet käännettävä, nurmet kylvettävä	21.10.2009	3	u
Koponen, Tuula & Väistö, Pentti	"Mieliruokani on jäätelö, ja mieliviikonpäiväni sunnuntai"	21.10.2009	9	a
Koponen, Tuula & Väistö, Pentti	Karjalaiset talonpojat sotavankeina Suomessa	4.11.2009	11	u
Korotkih, Kristina	Vepsäläistä kalevalaisuutta Helsingissä	26.8.2009	11	u
Koskela, Katja	Piirileikki tutustuttaa tasavallan alkuperäiskansojen elämään	9.9.2009	14	u
Kotshnev, Juri	Suomensukuisilla pikkujoulu Moskovassa	30.12.2009	15	u
Ladis, Ivan	Mistä on pienet pojat tehty	1.7.2009	10	u
Ladis, Ivan	Balladi viulusta, intohimosta ja kansantaiteilijasta	16.9.2009	11	a
Ladis, Ivan	Elli Närjä on suomalaisen pienelokuvan sankaritar	23.9.2009	11	u
Lampi, Pertti	Karjalan kielestä tuli virallisesti kansallinen vähemmistökieli Suomessa	2.12.2009	8	u
Lettijeva, Galina	Kylä elää, kieli sammuu	29.7.2009	9	u
Lettijeva, Galina	Kiitehen joutsen joikui taas Akonlahdessa	19.8.2009	6	a
Lipkina, Ljubov	Kirja vie karjalaisten kaukaiseen historiaan	15.7.2009	14	u
Makarov, Viktor	Taiteilijat ikuistivat Kalevalan seutua	19.8.2009	1	u
Makarov, Viktor	Taiteilijat tallensivat Kalevalan seudun maisemia	19.8.2009	11	u
Makarov, Viktor	Sammatuksen kylä sammuu hiljalleen	4.11.2009	6	u
Mishin, Armas	Nuorisuelämästä karjalaksi	8.7.2009	11	a
Mishin, Armas	Oikeita tietoja ja tuoreita ajatuksia	12.8.2009	11	a
Mishin, Armas	Ihmeitä ja karjalaista kotiseutua	18.11.2009	11	u
Moilanen, Mauri	Raamattua Venäjän Karjalaan	8.7.2009	15	u
Munne, Timo	Kielipesässä puhutaan karjalaa	7.10.2009	15	u
Murtopehä, Martti	Suurkuorolla läksiäiskonsertti	19.8.2009	15	u
Nesvitski, Mikko	Perinteisestä käspaikasta multiplyyhe	15.7.2009	11	u
Nesvitski, Mikko	Kuhmon Kamarimusiikki vieraili Kostamuksessa	29.7.2009	11	u
Nesvitski, Mikko	Suomalaista oopperaa Petroskoihin	26.8.2009	1	u

Nesvitski, Mikko	Vierailuesitykset loppuunmyyty	30.9.2009	1 & 11	u
Nesvitski, Mikko	Rahoitus niukka, mutta kiinnostusta riittää	4.11.2009	9	u
Nesvitski, Mikko	Kielten kirjoja vähemmistöviisuissa	11.11.2009	1 & 11	u
Nesvitski, Mikko	Karjalan luonnosta ylistävästi ja levottomasti	11.11.2009	10	u
Nesvitski, Mikko	Piristysruiske talven varalle	2.12.2009	10	u
Nesvitski, Mikko	Harvoja riimejä ja vähäistä proosaa	2.12.2009	11	u
Nieminen, Markku	Vienalainen satu sävellyksenä Kuhmossa	29.7.2009	11	u
Närhi, Matti	Suomen kielen opetusta aikuisille	23.12.2009	6	u
Petrova, Marina	Vottovaaralle järjestetään matkareittejä	22.7.2009	4	u
Petrova, Marina	Lämpimät ilmat ovat Karjalan marjanviljelijöille tervetulleita	22.7.2009	8	u
Petrova, Marina	Karjalan kielen opetus ei saa jatkoa koulussa	4.11.2009	8	u
Petrova, Marina	Kymnaasi nro17 on saanut uuden johtajan	18.11.2009	1 & 9	u
Proshutinski, Stanislav	Suomalais-ugrilainen nyrkkeilyturnaus on laajennut urheilufestivaaleiksi	21.10.2009	13	u
Proshutinski, Stanislav	Suomalaisille menestystä Shatkovin turnauksessa	30.12.2009	13	u
Pöri, Mikko & Niilo-Rämä, Anu	Suomen Partiolaiset leirimatkalla Karjalan Kannaksella	5.8.2009	15	u
Rannikko, Pertti	Puukaupan ehtyessä tilalle matkailijoita	18.11.2009	7	a
Rantanen, Antti	Karjala on saanut uuden juhlapäivän	8.7.2009	2	u
Rantanen, Antti	Aunus valmistautuu 360-vuotispäivään	5.8.2009	6	u
Rantanen, Antti	Lahdenpohjan asukkaat juhlivat kaupungin päivää	12.8.2009	6	u
Rantanen, Antti	Rannikon asukkaat haluavat kokoontua Karjalaan	12.8.2009	15	u
Rantanen, Antti	Aunuksen kuva kaunistuu merkkipäiväänsä	2.9.2009	6	u
Rantanen, Antti	Matkailukeskuksen osasto avattiin Sortavalaan	23.9.2009	5	u
Rantanen, Antti	Uusi karjalan kielen oppikirja valmistumassa	23.9.2009	8	u
Rantanen, Antti	Aunus juhli 360-vuotispäiväänsä	30.9.2009	1 & 13	u
Rantanen, Antti	Karjalan ja Suomen pohjoisten raja-alueiden yhteistyö kehittyy	14.10.2009	7	u
Rantanen, Antti	Sortavalan muistomerkit esillä hallituksessa	21.10.2009	6	u
Rantanen, Antti	Petroskoi valmistautuu tasavallan vuosipäivään	11.11.2009	3	u
Rantanen, Antti	Karjalan yhtenäisyyden päivää juhlittiin yhdessä	11.11.2009	8	u
Rantanen, Antti	Karjalan päämies tapasi Suomen presidentin	2.12.2009	2	u
Rantanen, Antti	Karjalaisuus on seudun kehityksen tae	16.12.2009	6	u
Rantanen, Antti	Karjalaisten perheiden luovat kilpailut Prääsässä	16.12.2009	6	u
Remsujeva, Raisa	Äidinkieli on kaikille armas	25.11.2009	15	a
Rinne, Arto	Sommelo soi Kainuussa ja Vienassa	15.7.2009	10	u
Salo, Anastasija	Lapset oppivat suvaitseviksi päiväkodissa	15.7.2009	14	u
Shabijev, Nail	Karjalan palsami, silli ja lohi lisäävät Karjalan imagoa	14.10.2009	5	u
Shitsel, Larisa	Kanteleen lapset sinut kansansoittimien kanssa	12.8.2009	10	u
Shljahov, Juri	Vuottovaarasta tulee suojelukohde	28.10.2009	5	u
Sidorkin, Valeri	Taidekäsitöiden koko kirjo kesänäyttelyssä	22.7.2009	10	u
Sidorkin, Valeri	Muisto kolkuttaa sydämiin Sandarmohissa	12.8.2009	14	u
Sidorkin, Valeri	Sotauhrien muistoa kunnioitettiin juoksulla	30.9.2009	13	u
Solomeshtshs, Ilja	Antti Laine 60 vuotta	9.9.2009	15	u
Spitsina, Maikki	Kylän praasniekassa saadaan olla karjalassa	12.8.2009	6	u
Svintsov, Dmitri	Kaikki alkaa rakkaudesta	5.8.2009	10	u
Svintsov, Dmitri	Ruotsalainen kuningas, tuomari Hathorne, Thomas Cromwell...	30.12.2009	11	a
Syrjäläinen, Irina	Inkeri-liitto on mukana koulutus- ja valistustyössä	2.12.2009	15	m
Titova, Tatjana	Mujejärven Troitskinsaarella oli ennen luostari	29.7.2009	6	a
Titova, Tatjana	Pakkosiirtolaisia ei saa unohtaa	18.11.2009	6	u
Titova, Tatjana	Uskontoa on vaikea kitkeä pois juurineen	2.12.2009	7	a

Titova, Tatjana	Kansanperinteitä vaalitaan	9.12.2009	6	u
Titova, Tatjana	Maksimovin suvun matkalla on ollut monta mutkaa	30.12.2009	6	a
Tolstyh, Marina	EU suojelee Venäjän vähemmistön kieliä hankkeillaan	23.9.2009	1	u
Tolstyh, Marina	Karjala juhli vapautuspäiväänsä syyskuun lopussa	7.10.2009	3	u
Tolstyh, Marina	Suomalaiset yrittäjät kiinnostuvat yhteistyöstä Petroskoin kanssa	21.10.2009	5	u
Tolstyh, Marina	Viestintätilanteet koulutukseen	2.12.2009	12	u
Tolstyh, Marina	Lapset viihtyvät Petroskoin kielipesässä	2.12.2009	12	u
Tolstyh, Marina	Pääkonsuli Olli Perheentupa vieraili Karjalassa	9.12.2009	1	u
Tolstyh, Marina	Suomalaisuus elää yhä Karjalassa	9.12.2009	9	u
Trofimova, Darja	Muinaisia kalliopiirroksia näyttelyyn	8.7.2009	10	u
Trofimova, Darja	Muistolaatta Pavel Prokkoselle paljastettiin Petroskoissa	22.7.2009	3	u
Trofimova, Darja	Holstomery toivat maalauksiaan Petroskoihin	22.7.2009	11	u
Trofimova, Darja	MAFUN yhdistää nuoria	12.8.2009	2	u
Trofimova, Darja	MAFUN valitsi uuden hallinnon	19.8.2009	1&8	u
Trofimova, Darja	Daamit ja herrat tanssivat valssia ja poloneesia	9.9.2009	8	u
Trofimova, Darja	Metsästys on miesten asia	9.9.2009	13	u
Trofimova, Darja	Suomalais-ugrilaiset kamppailevat Petroskoissa	14.10.2009	15	u
Trofimova, Darja	Kultamitalit jäivät Karjalaan	21.10.2009	1 & 13	u
Trofimova, Darja	Historia on aina valintaa	28.10.2009	9	u
Trofimova, Darja	Miten tehostaa karjalaisten toimintaa tasavallassa?	4.11.2009	15	u
Trofimova, Darja	Petroskoin ja Joensuun yliopistot tutkivat käännösteoriaa yhteistyönä	11.11.2009	9	u
Trofimova, Darja	Kiinnostus kieleen vei Karjalaan	11.11.2009	15	u
Trofimova, Darja	Yläluokkalaiset väittelivät suvaitsevaisuudesta	25.11.2009	11	u
Trofimova, Darja	Kiinnostus kulttuuriin ei vielä sammunut	2.12.2009	8	u
Trofimova, Darja	Suomalaiset rakensivat valoisa tulevaisuutta	9.12.2009	9	u
Trofimova, Darja	Ilomielin uuteen vuoteen	30.12.2009	3	u
Trofimova, Darja & Veselova, Julia	Karjala ja vepsä ei suosittu yliopistossa	26.8.2009	1	u
Trofimova, Darja & Veselova, Julia	Yhteisen historian kaksi vuosisataa	28.10.2009	9	u
Tshurubova, Alina	Kinnermäki keräsi karjalaisia teatterineroja	8.7.2009	10	u
Tshurubova, Alina	Tunkuan kylään tutustuttiin Moskovassa	23.12.2009	12	u
Tsykarev, Aleksei	Karjalan kylien ei saa olla vain illuusiota	1.7.2009	2	u
Tsykarev, Aleksei	MAFUN demokratoituu ja tehostuu	12.8.2009	2	u
Tsykarev, Aleksei	Ciciliusku vieraili Vienan Karjalassa	23.12.2009	10	u
Umberg, Anna	Käännöksistä täydennystä	29.7.2009	10	u
Umberg, Anna	Kansallisen Pyhä asia avasi näytäntökauden	9.9.2009	11	u
Umberg, Anna	Kansanmusiikkifestivaalista yhä suosituimpi	7.10.2009	1	u
Umberg, Anna	Runolaululle akatemia	21.10.2009	10	u
Umberg, Anna	Lukkosen ja Jufan töissä iloa ja lyriikkaa	21.10.2009	11	u
Umberg, Anna	Romanttinen ja myyttinen baletti muinaisuudesta	9.12.2009	11	u
Umberg, Anna	Satukirja lyydiläislapsille	23.12.2009	1 & 11	u
Umberg, Anna	Miellyttävä joululahja karjalaislapsille	23.12.2009	11	u
Umberg, Anna	Suomen kuva venäläisessä avantgardessa	30.12.2009	11	u
Varpuni, Natto	Pala Suomea Espanjassa	1.7.2009	14	a
Veikkolainen, Ilona	Klubi perheen korvikkeena	8.7.2009	8	u
Veikkolainen, Ilona	Uusi järjestö vaalii itämeren suomalaisia kieliä	8.7.2009	9	u
Veikkolainen, Ilona	Suomea ei opeteta Prääsän piirin päiväkodeissa	5.8.2009	8	u
Veikkolainen,	Kanta-asukkaita edustuselimiin	19.8.2009	2	u

Ilona				
Veikkolainen, Ilona	Vanhana ei jouda ikävöimään	26.8.2009	8	a
Veikkolainen, Ilona	Festivaali herättää kiinnostusta karjalan kirjallisuutta kohtaan	9.9.2009	9	u
Veikkolainen, Ilona	"Oli vaikea kuvitella, että runoja voi sepittää karjalaksi"	9.9.2009	9	u
Veikkolainen, Ilona	Kolmen vuosikymmenen kiinnostus kansantaiteeseen ei sammu	30.9.2009	8	u
Veikkolainen, Ilona	Kintahankylän elämä on vilkastunut ja pahentunut	21.10.2009	8	u
Veikkolainen, Ilona	Yhteisprojekti tukee perheiden hyvinvointia	23.12.2009	12	u
Veselova, Julia	Suomen ja Karjalan ystävyysuhteita kehitettävä	15.7.2009	11	u
Veselova, Julia	Urheilu- ja käsityökeskus Soutjärvelle	7.10.2009	1	u
Veselova, Julia	Kotiliesi on perheen sydän	7.10.2009	8	u
Veselova, Julia	Potanin-säätiö tukee priimuksia	7.10.2009	9	u
Veselova, Julia	Terveysasioista Suomen puolella	7.10.2009	12	u
Veselova, Julia	Soutjärven lapset iloitsevat uudesta koulusta	14.10.2009	6	u
Veselova, Julia	Italialaiset intohimot Petroskoissa	28.10.2009	8	u
Veselova, Julia	Päiväsilli ja säiliö simpukan asemesta	4.11.2009	12	u
Veselova, Julia	Kizhin saarella viljellään viljaa	25.11.2009	10	u
Veselova, Julia	Tukea lahjakkaille runoilijoille	25.11.2009	11	u
Veselova, Julia	"Ensimmäiset sanat lausuin suomeksi"	2.12.2009	14	u
Veselova, Julia	Kotini on Venäjällä	2.12.2009	14	u
Veselova, Julia	Lapset ja aikuiset suomen kielen ystäviksi	9.12.2009	9	u
von Konow, Jatta	Lyydiläisten elämä kiinnostaa suomalaisia	23.12.2009	10	u
Vorobei, Natalia	Yhdessäolo vahvisti identiteettiä	4.11.2009	9	u
Väistö, Pentti	"Valta ei halua muistaa, mutta me emme saa unohtaa", sanoo Juri Dmitrijev	4.11.2009	1	u
Väistö, Pentti	Vienan Karjala -lehti 10-vuotias	25.11.2009	1 & 15	u
Väistö, Pentti	Nikolai Ljovin kaipaa aktiivisuutta suomalaisilta ja lupaa kaiken tuen karjalaisuudelle	25.11.2009	1 & 3	u
Väistö, Pentti	Suomalaista kulttuuria on vahvistettava	2.12.2009	1	u
Väistö, Pentti	Omakotitontit pitävät asukkaat Tshalnassa	9.12.2009	1	u
Väistö, Pentti	Tuomi-keskus kukkii Galina Hanenkon hoidossa	9.12.2009	8	u
Väistö, Pentti	Tie – eli kuka unohtaa kenet?	16.12.2009	7	a
Väistö, Pentti & Koponen, Tuula	Ruskealan kirkon rakentaminen on yhden miehen ponnistus	28.10.2009	1 & 6	u